

# Gorenjski Glas

PETEK, 24. APRILA 2020

LETO LXXIII, ŠT. 33, CENA 1,85 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

## Za dve milijardi državnih poroštev

Krog upravičencev do pomoči zaradi epidemije covid-19 se bo s prvotnega milijona povečal za tristo tisoč. Likvidnost gospodarstva bo država reševala s poroštvu za kredite do skupno dveh milijard evrov.

SIMON ŠUBIC

**Kranj** – Vlada je v torek sprejela drugi protikoronski zakonski sveženj, s katerim želi po besedah vodje vladne svetovalne skupine Mateja Lahovnika omogočiti hitro likvidnostno pomoč gospodarstvu, predlaga pa še zvišanje povprečnin za občine s 589,11 na 623,96 evra. Obenem je potrdila tudi predlog sprememb prvega protikorona paketa za zajezitev epidemije covid-19 in omilitve njenih posledic za državljane in gospodarstvo, s katerim

med drugim širi krog upravičencev do državne pomoči. »Med prejemnike dodatkov za od epidemije prizadete in ranljive skupine je na več kot milijon podlage iz prvega paketa dodanih še več kot 300 tisoč upravičencev,« je razložil predsednik vlade Janez Janša. Oba predloga bo državni zbor obravnaval po nujnem postopku na izredni seji v torek in sredo.

Na predstavitvi t. i. drugega protikorona paketa za likvidnostno pomoč gospodarstvu in novele prvega zakonskega paketa je

Lahovnik poudaril, da gre za pomoč države gospodarstvu v času pandemije, ne pa tistim, ki so bili v težavah že prej. Vlada namerava likvidnost podjetij ob izhodu iz krize reševati s poroštvom za najete kredite. Pri posojilih mikro, majhnih in srednjih podjetij bo jamčila do višine osemdeset odstotkov glavnice, pri velikih podjetjih pa do sedemdeset odstotkov glavnice. Višina likvidnostnega posojila je omejena na deset odstotkov letnih prihodkov podjetja ali celoletnega stroška plač.

► 9. stran



Z drugim protikoronskim paketom želi vlada zagotoviti zadostno likvidnost podjetjem, ki so se v težavah znašla zaradi epidemije covid-19. Slika je simbolična. / Foto: Tina Dokl (arhiv)

## V Šenčurju začeli graditi bloka Jurij

Skupina Ržišnik Perc je ta teden v Šenčurju odprla gradbišče dveh novih stanovanjskih blokov, v katerih bo skupaj devetindvajset stanovanj. Gradnje se lotevajo kljub negotovim časom v obdobju obvladovanja epidemije covid-19.



Prve lopate so ob gradnji blokov Jurij zasadili: direktor Gorenjske gradbene družbe Stanislav Remic, Andrej Ržišnik, ustanovitelj skupine Ržišnik Perc, Ciril Kozjek, župan Občine Šenčur, Sabina Fašmon Muznik, direktorica RP Investicije, Marko Bunderla in Urška Pollak, namestnika direktorja Protim Ržišnik Perc. / Foto: Gorazd Kavčič

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

**Šenčur** – Kot prva na Gorenjskem je skupina Ržišnik Perc skupaj z Občino Šenčur pred dvajsetimi leti zagnala razvoj poslovne cone, zdaj pa se loteva gradnje dveh stanovanjskih blokov po imenu Vila bloka Jurij. V njih bo 29 stanovanj, dve bivalni enoti za študente in prostori za predšolsko varstvo otrok. V enem bloku bo 17 stanovanj, ki jih nameravajo ponuditi podjetjem v Poslovni coni Šenčur, kjer nameravajo stanovanja oddati v najem svojim zaposlenim.

► 3. stran

## Pospešiti sanacijo Blejskega jezera

Predsednik republike Borut Pahor je v torek obiskal Bled, kjer se je s predstavniki občine in pristojnih državnih institucij pogovarjal o stanju Blejskega jezera.

► 3. stran



**Drage občanke, dragi občani!**  
**Iskrene čestitke ob 25. občinskem prazniku občine Šenčur.**

Župan Ciril Kozjek,  
Občinski svet in Občinska uprava Občine Šenčur

Občina Šenčur, Kranjska cesta 11, 4208 Šenčur

### GORENJSKA

#### Šolo bodo kmalu prenovili

Prenova centralne šolske stavbe Srednje ekonomske, storitvene in gradbene šole Šolskega centra Kranj bo stala 750 tisoč evrov, od tega bo Kohezijski sklad prispeval 251 tisoč evrov. Prenova naj bi se kmalu začela.

5

### GG+

#### Gamsova župca – knjiga o »ravbšičih«

Upokojeni kriminalist Boris Žagar je napisal knjigo o bohinjskih »ravbšičih«. Knjigi je dal naslov Gamsova župca – zato, ker je bil gams med njimi najbolj cenjen. Zadnjih preživelih »ravbšičev« se še spominja.

11

### GG+

#### Virus Belgijo ujel nepripravljeno

Tako kot druge države v Evropi in po svetu je koronavirus tudi Belgijo ujel povsem nepripravljeno, pravi Škofjeločan Miha Žebre, magister pravnih znanosti, ki je že vrsto let pravnik v Evropski komisiji v Bruslju.

16

### ZADNJA

#### »Sosedova« izkušnja s covidom

Danilo Lipar iz Lahovč je na našo željo opisal svojo osebno izkušnjo z boleznijo covid-19. In ta je taka, da bi bolezen tudi dvomljivci morali vzeti resno. Izjemno je hvaležen tudi zdravstvenemu osebju na Kliniki Golnik.

24

### VREME

Danes se bo delno jasno. Jutri in v nedeljo bo delno jasno s spremenljivo oblačnostjo. Popoldne bodo nastajale krajevne plohe.



jutri: delno jasno

4/22 °C





## Dan upora na družbenih omrežjih

V ponedeljek, 27. aprila, bo državni praznik, dan upora proti okupatorju. Osrednjo prireditev bo organizirala Zveza združenj borcev za vrednote NOB Slovenije na Facebooku.

DANICA ZAVRI ŽLEBIR

**Kranj** – Na dan 27. aprila 1941 je v Ljubljani nastala Osvobodilna fronta (OF) slovenskega naroda, ta dan zato praznujemo kot dan upora proti okupatorju. OF je nastala v času, ko so okupacijske sile razkosale Slovenijo in jo zapisale propadu. Več političnih organizacij in posameznikov se je združilo in ustanovilo OF ter se s tem pripravilo na osvobodilni boj. Iz prvih isker upora je nastala osvobodilna partizanska vojska, je na zgodovinske okoliščine na lanski osrednji državni slovesnosti ob dnevu upora proti okupatorji, ki je potekala v Kranju, spomnil Dejan Židan, predsednik stranke SD in tedaj tudi še predsednik državnega zbora. Dejal je tudi, da so se naši predhodniki z uporom postavili na zemljevid Evrope v osvobodilnem in antifašističnem boju.

Letos praznujemo že 79. obletnico ustanovitve OF. Osrednja slovesnost ob prazniku je bila predvidena v Novem mestu, vendar je zaradi razglašene epidemije in omejitve javnih prireditev ne bo. Pač pa bo Zveza združenj borcev za vrednote NOB Slovenije sama pripravila osrednjo slovesnost ob državnem prazniku preko socialnih omrežij. »Za to potezo smo se odločili potem, ko nam Služba za državne proslave ni podala odgovora, na kakšen način bo država proslavila osrednji državni praznik upora. Tako bomo na predvečer dneva upora proti okupatorju, v nedeljo, 26. aprila, ob 20. uri na Facebook kanalu ZZZB NOB Slovenije predvajali osrednjo državno slovesnost, posvečeno 79.

obletnici ustanovitve Osvobodilne fronte slovenskega naroda. Slavnostni govornik bo predsednik ZZZB NOB Slovenije Marijan Križman, slovesnost pa bo vključevala tudi arhivske posnetke kulturnega programa iz preteklih slovesnosti in o delu nekdanjega častnega predsednika Zveze Janeza Stanovnika. Slovesnost bo predvajanja na našem FB-profilu: <https://www.facebook.com/zvezaborcev/>,« sporoča Aljaž Verhovnik, generalni sekretar ZZZB NOB Slovenije.

Običajno prireditev pripravijo tudi v več slovenskih krajih. Letos so glede na okoliščine organizatorjem dali priporočilo, da delegacije položijo vence k spomenikom in prižgejo sveče ter tako počastijo spomin na žrtve NOB, ki so dale svoja življenja za našo svobodo. To naj bi veljalo tudi za prireditev na Gorenjskem. V Radovljici je bil za 24. april načrtovan pohod k spomeniku Staneta Žagarja, v Kamniku in Moravčah prireditev ob dnevu upora, prav tako 26. aprila v Domžalah. Iz Škofje Loke, kjer so namestili ob dnevu upora počastiti tudi letošnjo 75. obletnico konca druge svetovne vojne in osvoboditve Evrope izpod fašizma in nacizma, je Združenje borcev za vrednote NOB sporočilo, da je prireditev prestavljena na september. V Kranju, kjer ob 27. aprilu vsako leto pripravijo Pohod prijateljstva in spomina Udin boršt, pa je dogodek že odpovedan. Priporočilo o polaganju vencev k spomenikom velja tudi za nadaljnje dogodke, ki sledijo v maju, dokler se ne sprostijo omejitve, povezane s koronavirusom.

## Nadzirali bodo karanteno

Spoštovanje izdanih odločb o karanteni bodo s sklepom vlade nadzirali policisti in si podatke izmenjali z NIJZ. Na Gorenjskem so zabeležili po eno novo okužbo z novim koronavirusom v občinah Radovljica in Škofja Loka. V lekarnah ni več pomanjkanja zaščitnih mask.

SUZANA P. KOVAČIČ

**Ljubljana, Kranj** – V sredo, 22. aprila, smo imeli od 1268 odvzetih brisov v Sloveniji 13 potrjenih okužb z novim koronavirusom, nihče ni umrl. Na Gorenjskem so en primer zaznali v občini Radovljica, skupaj jih imajo od začetka epidemije sedem, in enega v občini Škofja Loka, ki jih ima skupaj enajst. Blizu tristo okužb je bilo doslej potrjenih pri stanovalcih domov za starejše, na Gorenjskem v domu v Naklem pri dveh stanovalcih in dveh sodelavcih, in kot kaže v tem trenutku, so bili sprejeti ukrepi za preprečevanje širjenja okužbe v tem domu ustrežni in pravočasni. Vse manj je bolnikov v intenzivni negi, v sredo jih je bilo 23 od skupaj osemdeset hospitaliziranih zaradi covid-19.

Na Gorenjskem ostajajo štiri občine brez zaznane bolezni: Jezersko, Žiri, Gorenja vas - Poljane in Bohinj. Do vključno 21. aprila je v Sloveniji umrlo 79 oseb, od tega šest na širšem Gorenjskem (dva v občinah Domžale, po eden v občinah Jesenice, Kranj, Naklo in Žirovnica). Žal ni podatka, koliko bolnikov do zdaj je umrlo s covidom-19 oziroma zaradi njega, v splošnem pa je predstojnica Centra za nalezljive bolezni na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje (NIJZ) dr. Maja Sočan pojasnila, da če gre za sicer zdravo osebo in se presodi, da je bil covid-19 poglavitni vzrok smrti, potem rečemo, da je ta oseba umrla zaradi njega. Če gre za starejšega bolnika, ki je tudi slabega zdravja in ima kronične bolezni, potem je ta oseba



**Vlada je začela rahljati protikoronske ukrepe z odprtjem še več prodajal in dopuščanjem določenih storitvenih dejavnosti. In kaj, če jeseni pride nov val koronavirusa? Kot pravi dr. Maja Sočan iz NIJZ, smo si v tem času nabrali vsaj izkušnje: »Določeni ukrepi bi bili v tem primeru podkrepjeni s spomladanskimi izkušnjami in bi bili učinkovitejši, fokusirani, mogoče bi tudi manj posegali v naše vsakdanje življenje.« / Foto: Gorazd Kavčič**

umrla s covidom-19. Vendar pa ta presoja kdaj sploh ni mogoča, je poudarila.

### Zaščitne maske na voljo tudi v lekarnah

V tem tednu se ponovno vzpostavlja sistem vračanja starih in neuporabljene zdravil v lekarno, je sporočila direktorica Gorenjskih lekarn Romana Rakovec, mag. farm. V lekarnah tudi ni več pomanjkanja zaščitnih mask in razkužil. »Je pa res, da gre za nove artikule, nove dobavitelje na tem področju in posledično tudi višje cene. Cena pa se ni spremenila 70-odstotnemu etanolu, ki ga izdelujemo v našem galenskem laboratoriju,« je pojasnila Rakovec. Enote Gorenjskih lekarn so še vedno odprte po skrajšanem delovnem času. Ker se zdravstveni sistem z

rednimi ambulantami čedalje bolj vzpostavlja nazaj, bodo tudi odpiralne čase lekarn postopno podaljševali oziroma jih prilagajali delu ambulant. »Če bo epidemiološka situacija ugodna, bodo vse lekarne začele delati po starem odpiralnem času v ponedeljek, 4. maja,« je še dejala Rakovec.

Še je v veljavi omejitev izdaje zdravil brez recepta v lekarnah na eno pakiranje na osebo. Razveljavlja pa se dosedanja vladna odredba, ki je omejevala izdajo zdravil na recept za največ en mesec.

### Nadzorna točka v Ratečah spet odprta

Državni organi so prisluhnili potrebam lokalne skupnosti in pozivu županov občin Kranjska Gora in Bovec Janeza Hrovata in Valterja Mlekuža, da se v

najkrajšem možnem času sprejme ustrezen ukrep za vzpostavitev kontrolne točke na nekdanjih mejnih prehodih Rateče in Predel. Obe točki sta že odprti. Osebe morajo pri sebi imeti veljavni dokument za prestop meje in potrdilo lokalne skupnosti, da so dnevni delovni migranti oziroma da izvajajo nujno gospodarsko dejavnost. Potrdila za prehajanje v Ratečah izdajajo na Občini Kranjska Gora. Točka deluje od ponedeljka do sobote od 6. do 9. ure in od 15. do 18. ure. Ob nedeljah in praznikih in zunaj tega urnika je vzpostavljena fizična zapora. Župan Hrovat je še povedal, da se jim z Avstrijo začasni prehod čez Korensko sedlo ni uspelo dogovoriti, morda se tudi to spremeni po prvomajskih praznikih.

## Ramazana brez skupnih molitev v džamiji

URŠA PETERNEL

**Jesenice** – Z včerajšnjim sončnim zahodom se je po koledarju Islamske skupnosti v Republiki Sloveniji začel mesec ramazan. Prvi dan posta je tako danes, v petek, ramazan bo trajal trideset dni, prvi dan ramazanskega bajrama bo v nedeljo, 24. maja. Kot poudarjajo v Islamski skupnosti, bo žal letošnji ramazan drugačen zaradi epidemije in prepovedi zbiranja, džamija v Ljubljani bo tako v času ramazana zaprta.

Verniki, tudi jeseniški, bodo molili doma, brali Koran in pripravljali iftarje, to je večerje ob koncu posta. Kot je povedal jeseniški imam Munzir Čelenka, je zdaj najpomembnejše ohranjati zdravje, seveda pa upajo, da se bodo čim prej lahko vrnili tudi v molilnico. Ramazan za muslimane ne pomeni le odrekanja hrani in pijači, temveč je to mesec solidarnosti in dobroteljnosti, uči jih skromnosti, potrpežljivosti, piše v sporočilu za javnost Islamske skupnosti v Ljubljani.



**Nova džamija v Ljubljani bo v času ramazana zaradi epidemije in prepovedi zbiranja zaprta. / Foto: Gorazd Kavčič**

### Novartis podaril računalnike

**Ljubljana** – Novartis v Sloveniji je dvajsetim učencem iz socialno ogroženih družin podaril računalnike in pripadajočo programsko opremo za učenje na daljavo v času pandemije covid-19. Z donacijo v farmacevtskem podjetju tako pomagajo petim družinam v Lendavi, Ljubljani, Prevaljah in Domžalah, kjer so računalnike prejeli otroci iz Osnovne šole Venclja Perka.

**Darilo**  
izžrebanemu naročniku časopisa  
**Gorenjski Glas**  
Knjigo prejme BRIGITA ŠMID s Hrušice.



# Pospešiti sanacijo jezera

Predsednik republike Borut Pahor se je v torek, dan pred svetovnim dnevom Zemlje, odzval vabilu blejskega župana Janeza Fajfarja in obiskal Bled, kjer je s predstavniki občine in pristojnih državnih institucij govoril o skrb vzbujajočem ekološkem stanju Blejskega jezera.

MATEJA RANT

**Bled** – »Vsi Slovenci se radi pohvalimo z Bledom, zato je naša vsaj moralna dolžnost, da poskrbimo zanj,« je po obisku na Bledu poudaril predsednik Pahor. Čeprav so se na Bledu zavzemali tudi za sprejem posebnega zakona o Bledu in pri tem računali na podporo predsednika, pa je Pahor pojasnil, za zakon verjetno ne bo sprejet. Je pa po njegovih besedah v sodelovanju z vsemi pristojnimi institucijami in občino kljub temu mogoče stvari počasi, a zanesljivo in vztrajno v nekaj letih spremeniti tako, da bosta kakovost jezera in življenja na Bledu bistveno večji. Župan Janez Fajfar je ob tem poudaril, da je njihov cilj, da stanje jezera do leta 2027 iz zmerne preide v dobro, saj je jezero osnova ne le blejskega, temveč celotnega slovenskega turizma.

Predsednik Pahor je na Bledu poudaril, da je naša dežela ustvarjena za trajnostni razvoj, saj je čudovita in raznovrstna. »Če bomo znali čuvati take bisere in turizem usmerjati ne v množičnost, ampak v odličnost, potem se za prihodnost te dežele ni bati,« je dejal Pahor in dodal, da je to odgovornost vseh v državi. »Takih fotografij z Bleda, kot smo jih gledali minule tedne, si ne želi



Ob obisku predsednika republike Boruta Pahorja na Bledu so govorili o skrb vzbujajočem stanju jezera. Na fotografiji z županom Bleda Janezom Fajfarjem. / Foto: Gorazd Kavčič

nihče,« pa je na rdeče obarvano jezero, kar je bila posledica razrasta cianobakterij, spomnil Fajfar. Prav to jih je na občini tudi spodbudilo, da so k ukrepanju pozvali tudi državo, saj nekateri ukrepi presegajo pristojnosti lokalne skupnosti. Župan upa, da bo tudi predsednikov obisk na Bledu pripomogel k temu, da pospešijo sanacijo jezera. »Ta čas je sicer znova modro in na videz lepše, a če ne bomo nič ukrenili, se bo znova obarvalo rdeče,« je opozoril župan. Po besedah Špele Remec Rekar iz Agencije RS za okolje gre namreč za značilno umikanje cianobakterije v globino. »Ta čas je na

globini okrog šestih, sedmih metrov, kar pomeni, da še ni dosegla dna jezera, kjer bi porabljala kisik.« Zato po njegovih besedah ta čas intenzivno izpirajo jezero, kar se je že pokazalo v nekoliko zmanjšani koncentraciji fosforja, ampak njegova glavnina je v biomasi alg, ki še čaka, da se na neki način izpere iz jezera. »Zato poudarjamo pomen nadgradnje natege, ki bi omogočala, da bi to izprali v rečne ekosisteme, ki za to niso tako občutljivi, jezero pa bi tako ohranili pri življenju.« Vršilec dolžnosti direktorja Direkcije RS za vode Roman Kramer je obljubil, da bodo takoj začeli pregled

natege in jo tudi posodobili, če bo treba. Obenem bodo prevetрили tudi gojitvene načrte za ribe, predvsem za krape, saj so za Blejsko jezero, v katerem je veliko hranil, primernejše ribe, ki se hranijo s planktonom.

Župana veseli, da so se stvari začele premikati, čeprav se zaveda, da je to šele začetek. K boljšemu stanju bo po njegovih besedah pomembno prispeval tudi umik prometa od jezera z izgradnjo južne razbremenilne ceste. Na predek v prizadevanjih za izboljšanje stanja jezera bodo znova preverili na sestanku pri predsedniku pred začetkom poletne sezone.

K

KOMENTAR  
SIMON ŠUBIC



## Državna pomoč

Janez Janša tretjič v zadnjih šestnajstih letih vodi vlado. Prvič, v letih 2004–2008, je bilo vladanje razmeroma sladko, saj je šlo za čas debelih krav, čeprav se je ravno ob slovesu te vlade na obzorju že izrisovala finančna kriza. Ko je leta 2012 drugič postal predsednik vlade, je bilo povsem drugače. Slovenija je bila v krču zaradi posledic svetovne finančne in gospodarske krize, tedanja vlada pa je načete javne finance v skladu s takrat prevladujočo doktrino reševala z zloglasnim Zujfom, ki je Slovincem prinesel strogo zategovanje pasov. Tokrat, ko je še tretjič prevzel vodenje države, nas pretresa nova kriza. Za razliko od prejšnje je niso povzročili špekulativni bančniki, temveč mikroskopsko droben patogen, ki je zamajal domala ves svet.

Ocenjujejo, da bo pandemija covid-19 svetovno gospodarstvo prizadela še bolj, kot ga je zadnja finančna kriza. Seveda slovensko gospodarstvo ni pri tem nobena izjema. Zaradi strogih omejitvenih ukrepov za zajezitev širjenja izredno kužnega in smrtonosnega koronavirusa je v nevarnosti prenekatero podjetje, prizadete so celotne panoge, ogrožena so številna delovna mesta. Še do začetka marca zanesljivi gospodarski rasti je kar naenkrat sledil silovit padec gospodarske de-

javnosti, ki bi na letni ravni lahko znašal okoli osem odstotkov, najbolj črnogleda napovedi pa govorijo celo o šestnajstih odstotkih.

Čeprav so (žal) države članice Evropske unije v boju proti zloglasnemu koronavirusu bolj ali manj prepuščene samim sebi, so k reševanju gospodarstev, zaščiti delovnih mest in pomoči prebivalcem pristopile precej podobno – z obsežnim državnim intervencionizmom. Tako je tudi v Sloveniji; nekaj sto milijonov evrov bo šlo za nakup nujno potrebne zaščitne opreme, okoli tri milijarde evrov bo porabljenih za blažilne ukrepe iz prvega protikorona zakona, pripravljen je že drugi mega zakon za reševanje likvidnosti gospodarstva, naslednji mesec bodo sestavili še tretji sveženj ukrepov. Država se je v zadnjih tednih že zadolžila za tri milijarde evrov in se bo najbrž še morala.

Radodarna pomoč države je v teh časih zaželena in bo za mnoge tudi odrešilna. A po koncu krize bo treba spet polagati račune in poravnati nastale dolgove. Ker je v igri ogromno davkoplačevalskega denarja, je prav, da mediji že zdaj opravljajo svojo nadzorno funkcijo, sitnarijo in opozarjajo na racionalno porabo ter na nevarnosti zlorabe javnega denarja. En Zujf smo že izkusili, najbrž si nihče ne želi še drugega ...

# V Šenčurju začeli graditi bloka Jurij

1. stran

V drugem bloku bo 12 stanovanj in dve bivalni enoti, namenjeni bodo bivanju zaposlenih iz skupine Ržišnik Perc in njihovih študentov.

»Skupna investicijska vrednost projekta znaša šest milijonov evrov, predajo stanovanj načrtujemo za leto 2021,« navajajo v skupini Ržišnik Perc, ki jo vodi direktor Andrej Ržišnik. »Začetek gradnje je bil načrtovan že pred enim letom. Vzrok za zamudo je iskati v neosnovanem zavlačevanju postopka izdaje gradbenega dovoljenja in v pritožbah na že izdano gradbeno dovoljenje s strani nekaterih sosedov. Ne glede na poslovno škodo zaradi zamude in aktualno situacijo obvladovanja epidemije covid-19 in s tem povezano negotovostjo

smo se odločili začeti gradnjo. Tudi zato, ker se je stanovanjska problematika naših mlajših sodelavcev le še poglobila.«

## Pobuda za gradnjo najemniških stanovanj

Ob gradnji stanovanjskih blokov skupina Ržišnik Perc opozarja na stanovanjsko problematiko v državi in nanjo naslavlja gospodarsko pobudo za gradnjo najemniških kadrovskega stanovanj. Država namreč ne skrbi dovolj za gradnjo najemniških stanovanj, še zlasti ne na periferiji, tako da stanovanjska gradnja ne sledi siceršnjemu razvoju. Primer takšnega razvoja je tudi poslovna cona v Šenčurju, ki je ustvarila okoli 1500 delovnih mest. Prav tako se zadnja leta nadpovprečno razvija gorenjska razvojna os med Kranjem in Mengšem (s poslovnimi

conami v Šenčurju, na letališču Brnik, v Mengšu in v Komendij, kjer naj bi skupaj nastalo okoli deset tisoč novih delovnih mest.

»Ideja najemniških kadrovskega stanovanj je pravzaprav logična posledica, ki izhaja iz potreb zaposlenih in s tem tudi podjetij. V podje-

**Skupina Ržišnik Perc je že decembra 2018 na vlado in pristojna ministrstva naslovila pobudo za oblikovanje davčnih spodbud za gradnjo kadrovskega stanovanj, v upanju na vzpostavitev konstruktivnega dialoga glede reševanja stanovanjske problematike.**

tjih smo spoznali, da so možnosti osebnega razvoja naših sodelavcev in kvaliteta življenja tesno povezane s pogoji bivanja. Mlada podjetja za poslušajo tudi mlade sodelavce in ni nam vseeno, da se soočajo s stanovanjskim problemom. Ustreznih najemniških stanovanj za mlade

v ožji in širši okolici praktično ni,« razmišljajo v skupini Ržišnik Perc.

Zadovoljstvo ob gradnji novih blokov izraža tudi župan Občine Šenčur Ciril Kozjek: »Občina je bila namreč pri tem udeležena s pripravo občinskega podrobnega prostorskega načrta. Zdi se

nam sprejemljivo, da je investitor v ta prostor, namenjen centralnim dejavnostim, umestil prav gradnjo za stanovanjske namene. Veseli nas tudi, da je po zapletih našel skupni jezik s sosedi, in tako so se uspešno dogovorili tudi za prihodnjo boljšo ureditev Rožne ulice.«

## Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir, stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, Ilovar Stritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: od ponedeljka do petka od 8. do 15. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. o. o. Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izdoda: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.



## Okužb ni, so pa nanje v domu pripravljene

MARJANA AHAČIČ

**Radovljica** – Občina Radovljica je v sredo poskrbela za postavitve dveh zabojnikov pred Domom dr. Janka Benedika v Radovljici in tako pripravila vse potrebno za morebiten primer okužbe s koronavirusom, so sporočili iz radovljiške občinske uprave. »To pomeni, da moramo dom razdeliti na tri cone: za zdrave, okužene in tiste s sumom okužbe. V ta namen smo na priporočilo koordinacijske skupine, ki jo

je imenovalo ministrstvo za zdravje, v dogovoru z Občino Radovljica postavili dva kontejnerja, ki služita kot filter za cono s sumom na covid-19 in cono za okužbe. Trenutno v domu nimamo prisotne okužbe, stanovalci se počutijo dobro,« je pojasnil direktor doma Alen Gril. Občina Radovljica je sicer v enem od turističnih objektov na območju občine rezervirala tudičasne nastanitvene zmogljivosti, ki bi ob primeru okužbe v domu omogočile samoizolacijo zaposlenih.



Zabojnika so pred Dom dr. Janka Benedika v Radovljici postavili za morebiten primer okužbe oziroma suma okužbe s koronavirusom. / Foto: Gorazd Kavčič

# Kupi odpadne embalaže

Po novem letu so se pri nas znova začeli kopičiti kupi odpadne embalaže. Preverili smo, kakšno je trenutno stanje v gorenjskih centrih za ravnanje z odpadki.

U. P., M. A., A. SE., S. Š., S. K., D. Ž.

**Kranj** – Potem ko je decembra upravno sodišče odpravilo spremembe okoljevarstvenih dovoljenj družbam za ravnanje z odpadno embalažo, ki jih je izdala agencija za okolje, so se v centrih za ravnanje z odpadki po novem letu znova začeli kopičiti kupi odpadne embalaže, na kar so že februarja opozorili tudi v Zbornici komunalnega gospodarstva pri Gospodarski zbornici Slovenije.

### Začasno skladiščijo šeststo ton embalaže

V Komunalni Kranj so pojasnili, da trenutno začasno skladiščijo okoli šeststo ton odpadne embalaže, kar je štirikrat toliko, kot bi jo skladiščili v normalnih razmerah. »Redni odvozi potekajo v skladu z urnikom, opaziti je sicer povečanje količin zbrane odpadne embalaže pri gospodinjstvih tako pri zbiranju pri uporabnikih kot tudi na ekoloških otokih, kar pa je bilo pričakovano, saj se občani večinoma zadržujejo doma,« so razložili.

### Razmere na Mali Mežakli nevzdržne

Velik problem s kopičenjem lahke frakcije in odpadne embalaže imajo tudi na Jesenicah. Župan Blaž Račič je zato prejšnji petek na ministra za okolje Andreja Vizjaka naslovil dopis, v katerem je ministrstvo ponovno pozval k aktivnejšemu reševanju problematike na območju celotne Slovenije. Občani že dlje časa opozarjajo na kopičenje lahke frakcije in smrad. Koncesionar Ekogor sicer izvaja ukrepe, ki so predpisani v okoljevarstvenem dovoljenju, ter ukrepe, ki so mu bili naloženi z inšpekcijskimi odločbami, vendar zaradi dejstva, da na državni ravni ni rešitve za končno izrabo lahke frakcije, možnosti njene izvoza pa so zelo omejene, prihaja do neomejenega kopičenja. Razmere na Mali Mežakli so zato nevzdržne. »Razumemo, da so aktivnosti omejene tudi zaradi situacije, povezane z razglasitvijo epidemije. A nujno je treba pristopiti tudi k ukrepom za normalizacijo stanja glede nepobrane odpadne komunalne embalaže, ki ob lahki frakciji ravno tako predstavlja veliko nevarnost za zdravje ljudi in veliko požarno nevarnost,« je pozval Račič.



Embalirani odpadki v Publikusovem centru v Suhadolah / Foto: Aleš Senozetnik

### Ostala jim je še embalaža od lani

Na območju občine Radovljica je stanje na področju ravnanja z odpadno komunalno embalažo podobno kot drugod v Sloveniji, pojasnjujejo na Komunalni Radovljica. »Ko je upravno sodišče odpravilo spremembe okoljevarstvenih dovoljenj družbam za ravnanje z odpadno embalažo, so se znova začeli problemi s prevzemanjem zbranih količin odpadne embalaže. Pri tem gre predvsem za mešano komunalno embalažo, ki jo zberemo pri gospodinjstvih po sistemu od vrat do vrat ter na zbiralnicah ločenih frakcij. Mesečno zberemo med sedemdeset in osemdeset ton odpadne embalaže, oddamo pa jo lahko približno polovico,« so pojasnili. Nerešen problem, opozarjajo, pa še vedno ostaja tudi embalaža iz leta 2019, ki jo skladiščijo v zbirnem centru.

### Embalaža ob odlagališču v Kovorju

Komunala Tržič skladiščijo nakopičeno odpadno embalažo ob odlagališču nenevarnih odpadkov Kovor, v spodnjem delu na platoju, kjer je pretovorna postaja, je pojasnil direktor podjetja Primož Bajželj. »Skladiščene nakopičene odpadne embalaže iz leta 2019 je približno 84 ton, trenutno tekoče nakopičene odpadne embalaže pa okrog 45 ton. Glede na trenutne izredne razmere v državi imamo še večje težave s prevzemom odpadne embalaže kot sicer. Zadnji odvoz odpadne embalaže s strani DROE je bil opravljen pred 14 dnevi, za ta teden pa za zdaj nimamo potrjenega še nobenega odvoza,« je pojasnil Bajželj.

### Loška komunala: jim grozi »Neapelj«?

V Loški komunalni pravijo, da se težave z oddajo mešane embalaže pri njih stopnjujejo že od leta 2011, konec marca 2020 pa so imeli skladiščene – neprevzete dobrih 480 ton mešane embalaže, v zbirnih centrih Draga in Studeno. »Pri tem naj poudarimo, da je zbiranje mešane embalaže stvar obvezne javne službe, od tu naprej pa je to stvar tržne dejavnosti, ki deluje po drugačnih zakonitostih. Smo na robu zmogljivosti skladišča. Stvar je katastrofalna, ne vemo več, ne kam ne kako. Če ne že poleti, pa v jeseni lahko pričakujemo kolaps na tem področju, tako imenovani Neapelj,« komentira Janez Štalec. V Lo-

in »okoljsko ozaveščene« Evrope, navaja Štalec, ki poudarja, da bi v Sloveniji nujno potrebovali sežigalnice lahke frakcije. Epidemija covid-19 situacijo vsekar še poslabšuje, ker se tokovi odpadnih frakcij ustavljajo in skladno s tem sortirnice še zaradi tega prevzemajo manjše količine, ker obratujejo z zmanjšanimi zmogljivostmi.

### V Suhadolah več kot 2500 ton embalaže

»Tudi letos je prevzem s strani družb za ravnanje z odpadno embalažo nezadovoljiv, se pravi, da nam že nastajajo zaloge. V času od razglasitve epidemije se je odvažanje s strani družb za ravnanje z odpadno embalažo še zmanjšalo,« poja-

**Predlog novega prvega protikoronskega zakona uvaja interventno rešitev, podobno tisti iz leta 2018, tudi za odpadno embalažo. Komunalna podjetja bi odpadno embalažo, ki je niso prevzele družbe za ravnanje z odpadno embalažo, lahko oddala izvajalcem obdelave, račun pa bi plačala država. Strošek za čas trajanja zakona je ocenjen na 7,8 milijona evrov, dodaten milijon pa za vsak naslednji mesec letošnjega leta.**

ški komunalni so kritični do zgolj kratkoročnih rešitev ministrstva, namesto da bi stvar po številnih opozorilih sistemsko uredili. Dodatna težava v Sloveniji pa je v tem, da smo pri nadaljnjem ravnanju s tovrstnimi odpadki skoraj v celoti odvisni od tujine, tudi na tem področju nismo »samooskrbni«. Nekaj let je bilo najceneje in najenostavneje vse to samo voziti v tujino, sedaj pa so cene poskočile za večkratnike in še kapacitete so v celi Evropi zapolnjene, v Aziji pa tudi ne želijo biti več smetišče razvite

snjujejo v družbi Publikus, ki upravlja center za ravnanje s komunalnimi odpadki v Suhadolah. Tam se kopiči približno dva tisoč ton zaloge še iz leta 2018, 325 ton iz lanskega leta, v prvih mesecih letošnjega pa se jim je nabralo še dodatnih 240 ton neprevzete odpadne embalaže. Odpadno embalažo sicer zavijajo v bale, s čimer zmanjšujejo emisije v okolje. Tako kot v preostalih komunalnih podjetjih tudi v Publikusu niso zadovoljni, da državi v tem času še ni uspelo poiskati ustreznih rešitev.



**OBČINA CERKLJE NA GORENJSKEM ŽUPAN**  
Trg Davorina Jenka 13, 4207 Cerklje  
E-pošta: obcinacerklje@siol.net  
Fax: 04/28 15 820, tel.: 04/27 80 100

Na podlagi 50. člena Zakona o prostorskem načrtovanju – ZPNačrt (Uradni list RS, št. 33/07, 70/08 – ZVO-1B, 108/09, 80/10 – ZUPUDPP, 43/11 – ZKZ-C, 57/12, 57/12 – ZUPUDPP-A, 109/12, 76/14 – odl. US, 14/15 – ZUUJFO in 61/17 – ZUreP-2), 8. in 30. člena Statuta Občine Cerklje na Gorenjskem (Uradni vestnik Občine Cerklje na Gorenjskem, št. 7/2016), Sklepa o začetku priprave sprememb in dopolnitev Občinskega prostorskega načrta Občine Cerklje na Gorenjskem – spremembe št. 2 (Uradni vestnik Občine Cerklje na Gorenjskem, št. 5/2015) je župan Občine Cerklje na Gorenjskem dne 20. 4. 2020 sprejel

## SKLEP

**o sprejetju stališč do pripomb in predlogov, podanih v času javne razgrnitve in javne obravnave dopolnjenega osnutka Odloka o spremembah in dopolnitvah Občinskega prostorskega načrta Občine Cerklje na Gorenjskem – spremembe št. 2 (SD OPN – št. 2)**

V postopku javne razgrnitve dopolnjenega osnutka SD OPN Občine Cerklje na Gorenjskem – št. 2, ki je potekala od 31. avgusta 2018 do 30. septembra 2018, ter javne obravnave z dne 18. 9. 2018 (javno naznanilo št. 350-04/2015-48 z dne 21. 8. 2018) je bilo podanih deset pripomb na omenjeni dokument. Vsebinska pripomba in stališč je razvidna iz priloženih Stališč do pripomb in predlogov k dopolnjenemu osnutku SD OPN št. 2, ki so priloga tega sklepa. Sprejeta stališča se upošteva pri pripravi predloga SD OPN – 2 Občine Cerklje na Gorenjskem za pridobitev drugih mnenj nosilcev urejanja prostora. Sklep se objavi v časopisu Gorenjski glas in na spletni strani Občine Cerklje na Gorenjskem in velja z dnem izdaje.

Številka: 350-04/2015 - 85  
Datum: 20. 4. 2020

Občina Cerklje na Gorenjskem  
ŽUPAN  
Franc Čebulj l.r.

Priloga sklepa:

– Pripombe in predlogi ter stališča do pripomb in predlogov iz javne razgrnitve in javne obravnave dopolnjenega osnutka SD OPN Občine Cerklje na Gorenjskem – spremembe št. 2, št. 350-04/2015-87 z dne 20. 4. 2020, so na vpogled pri pripravljavcu, Občini Cerklje na Gorenjskem, Trg Davorina Jenka 13, 4207 Cerklje na Gorenjskem.





## Za večjo varnost pešcev

ALEŠ SENOŽETNIK

**Vodice** – Na območju občine Vodice so v zadnjem času uredili več manjših odsekov cest in izboljšali varnost pešcev v prometu. Skupaj z investitorjem družbo Vernalis so na območju Sela pri Vodicih uredili 250 metrov dolg odsek lokalne ceste Vojsko-Koseze. Cesto so razširili, uredili odvodnjavanje, cestno razsvetljavo in zgradili pločnik. Hkrati so uredili tudi avtobusno postajališče Selo – Mali Dunaj,



Nova cestna infrastruktura v Selu pri Vodicih / Foto: Občina Vodice

## Računalniki za socialno ogrožene učence

**Ljubljana** – Na pobudo Založbe Rokus Klett in Modrijan izobraževanja ter prek članstva SBC – Kluba slovenskih podjetnikov je pred dnevi stekla hitra akcija zbiranja sredstev za nakup osebnih računalnikov za socialno ogrožene otroke. Podjetja in fizične osebe so v dveh dneh zbrali skoraj 63 tisoč evrov za nakup 178 računalnikov, ki so jih razdelili učencem 59 slovenskih osnovnih šol, da bodo lahko sodelovali pri pouku na daljavo. Med šolami, ki so prejele računalnike, je tudi sedem gorenjskih šol, in sicer OŠ Preska, OŠ Domžale, OŠ Marije Vere Kamnik, OŠ Komenda - Moste, OŠ Cvetka Golarja Škofja Loka, OŠ Škofja Loka-Mesto in OŠ Železniki. Akcija je stekla prek Fundacije ROK – Razširimo otrokom krila, ki že vrsto let pomaga nadarjenim otrokom iz socialno ogroženih družin in je del širše pobude Skupaj solidarni, prek katere gospodarske organizacije in združenja zbirajo računalnike in tablice za otroke, ki se sicer pouka na daljavo ne bi mogli udeleževati, so pojasnili v Založbi Rokus Klett.

## Odpri igrišče za mali golf

**Bled** – Pod strogimi javnozdravstvenimi ukrepi so v sredo na Bledu odprli igrišče za mali golf. Po besedah upravljavca igrišča Sergeja Učakarja je na igrišču glede na njegovo velikost lahko zasedena vsaka tretja proga. Igrišče obratuje brez terase in gostinske ponudbe, prav tako so zaprte sanitarije.

## Odgovor

V besedilu članka Gorenjskega glasa avtorice Vilme Stanovnik z naslovom Robert Kranjec ni več svetnik smo zasledili navedbe, ki dajejo izkrivljen pogled na kraj bivanja župana Mestne občine Kranj Matjaža Rakovca. V izogib nepreverjenim navedbam, ki so v citatu gospoda Zorana Stevanovića: »... Zato smo tudi javno pozvali kranjskega župana Matjaža Rakovca, da sledi temu zgledu ter kot Ljubljčan odstopi ...«, na Mestni občini Kranj pojasnjujemo, da župan Matjaž Rakovec živi v Kranju. Podatke je mogoče enostavno preveriti na Mestni občini Kranj. Dodajamo, da

na katerem so namestili novo nadstrešnico, koš za odpadke in vozni red. V prihodnje nameravajo začrtati tudi prehod za pešce in namestiti signalizacijo, ki bo omogočala varno prečkanje. V Selu si sicer prizadevajo še za izgradnjo manjšajočega dela pločnika, za kar pa morajo prej pridobiti potrebna soglasja lastnikov zemljišč. V tem primeru naj bi gradnjo pločnika, hkrati pa tudi ureditev odvodnjavanja in izgradnjo razsvetljave začeli že maja.

# Šolo bodo kmalu prenovili

Celotna investicija pri prenovi centralne šolske stavbe Srednje ekonomske, storitvene in gradbene šole Šolskega centra Kranj oziroma nekdanje trgovske šole je vredna več kot 750 tisoč evrov, od tega bo Kohezijski sklad prispeval 251 tisoč evrov. Gradnja naj bi se kmalu začela.

VILMA STANOVNIK

**Kranj** – Z javno-zasebnim partnerstvom naj bi se v kratkem začela energetska obnova centralne šolske stavbe Srednje ekonomske, storitvene in gradbene šole Šolskega centra Kranj. Gre za nekdanjo stavbo trgovske šole, kjer načrtujejo izolativne posege na strehi, zamenjavo stavbnega pohištva, prenavo razsvetljave in prenavo ogrevalnega sistema. Ta bo vključevala priklop na daljinski sistem ogrevanja na biomaso, posodobitve v kotlovnici in na toplotnih postajah ter prenavo sistema za ogrevanje sanitarne vode. Skupaj bo prenovljenih več kot 5400 kvadratnih metrov neto tlorisne površine.

Vrednost projekta znaša 751 tisoč evrov. »Na javnem razpisu je bilo kot javni partner uspešno podjetje Interenergo, d. o. o. Iz Kohezijskega sklada smo pridobili 251 tisoč evrov,« pojasnjuje direktor Šolskega centra Kranj Jože Drenovec in dodaja, da je objekt spomeniško zaščiten, za temeljito prenavo pa je bil že skrajni čas.

»Delamo skladno s priporočili Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije,



Centralna stavba Srednje ekonomske, storitvene in gradbene šole Šolskega centra Kranj oziroma nekdanja trgovska šola, ki je spomeniško zaščiten, bo kmalu dočakala potrebno prenavo. / Foto: Gorazd Kavčič

zato moramo upoštevati vsa priporočila. Tako se uporabljajo tudi priporočeni materiali. Zanas je pomembno, da bo šola po prenovi energetske varčnejša in tudi primernejša za uporabnike. V nekaterih razredih so bile velike težave, saj jih ni bilo več moč segreti, okna so slabo tesnila, ob vetroloemu je odneslo steklo. Stavba je pač dotrajana, po prenovi pa bo ne le lepša, ampak tudi uporabnejša oziroma

primerna sedanjim standardom,« pojasnjuje direktor Drenovec. Kot pričakujejo, naj bi se prenova začela že v kratkem.

»Dela želimo začeti čim prej. Dobiti moramo še formalno soglasje vlade, saj je lastnik stavbe država, mi pa smo zgolj upravljavci. Upam, da bomo imeli soglasje res kmalu, saj želimo do naslednjega šolskega leta imeti večino stvari narejenih do te mere, da ne bi motili

šolskega pouka. Na vsak način pa bi morala biti prenova končana prej kot v enem letu,« pojasnjuje Jože Drenovec.

V šoli bo še naprej potekal pouk Srednje ekonomske, storitvene in gradbene šole. »V zadnjih letih se zanimanje dijakov za to šolo znova povečuje, tudi v novem šolskem letu je zanimanje za vpis kar veliko,« še dodaja direktor Šolskega centra Kranj Jože Drenovec.

www.posta.si

## Nova olika - brez dotika!

- ✓ Izdelek v spletni trgovini plačate s kartico ali nakazilom iz spletne banke in ne po povzetju.
- ✓ Paket prevzemite na prostem. Tam, kjer je možno, izberite dostavo v PS Paketomat.
- ✓ Pismonoši zagotovite priporočeno razdaljo (vsaj 2 m).
- ✓ Izvede se brezkontaktna vročitev, pri kateri podpis ni potreben.

**ZA VARNO SPLETNO NAKUPOVANJE**

Sprejeli smo vrsto ukrepov, s katerimi bomo vam in našim zaposlenim zmanjšali možnost okužbe s koronavirusom COVID-19 na minimum, hkrati pa vam zagotovili nemoteno spletno nakupovanje. Za več informacij o ukrepih obiščite našo spletno stran [www.posta.si](http://www.posta.si) ali poskenirajte QR-kodo.

**Da bo bolj varno za vse!**

**Pošta Slovenije**  
Zanesljivo z vami!





# Milijonski projekt v Zalogu gre h koncu

Gradnja kanalizacije in druge infrastrukture v Zalogu se počasi zaključuje, medtem pa v Cerkljah potekajo tudi druga dela.

ALEŠ SENOŽETNIK

**Cerklje** – V teh dneh na različnih koncih občine Cerklje poteka več gradbenih del. V Zalogu že dlje časa gradijo kanalizacijo in drugo komunalno infrastrukturo v skupni vrednosti približno 2,5 milijona evrov. Gradbena dela obsegajo obnovo fekalne in

**Poleg preostale infrastrukture bo v Zalogu zgrajene okoli 2,8 kilometra kanalizacije.**

meteorne kanalizacije ter sekundarnih vodov s priključki, hkrati pa urejajo tudi preostalo cestno infrastrukturo z asfaltno prevleko, postavijo javne razsvetljave in izgradnje pločnikov.

V celoti bo zgrajene približno 2,8 kilometra kanalizacije, dela pa gredo po besedah župana Franca Čebulja počasi že h koncu: »Urediti

je treba še pločnik ob glavni cesti skozi zaselek Trata proti gasilnemu domu, nato sledi polaganje asfalta na makadamsko podlago in nazadnje fina preplastitev.«

## Dela tudi v Velesovem

Ob začetku letošnje gradbene sezone so začeli tudi celovito obnovo vodne infrastrukture v Velesovem. Gre za projekt, ki so ga z Direkcijo za vodo usklajevali skoraj tri leta. Glavna investicija zajema utrjevanje rečne struge Raguščice oziroma hudournika Trskovec, kot mu pravijo domačini. Za utrditev približno sedemsto metrov rečne struge bo občina odštela 250 tisoč evrov. Poleg tega bodo v vasi uredili tudi mostove. »V zgornjem delu Velesovega bo enega treba zgraditi, druge pa bomo obnovili oziroma okrepili z betonsko oblogo,« pojasnjuje Čebulj, ki dodaja, da bodo v delu trase nad strugo namestili tudi kovinske

mreže, ki bodo služile kot pločnik, saj je premalo prostora, da bi zgradili pravi hodnik za pešce.

V vasi Velesovo obnavljajo tudi vodovod in javno razsvetljavo ter asfaltirajo krajše odseke cest. Kot pojasnjuje cerkljanski župan, vrednost vseh del v vasi Velesovo znaša okoli 450 tisoč evrov.

Vodno infrastrukturo obnavljajo tudi na relaciji Šmartno–Glinje, kjer bodo med drugim obnovili in razširili most v Šmartnem, vrednost gradbenih del znaša nekaj manj kot dvesto tisoč evrov.

## Obnavljajo tudi cestno infrastrukturo

Obnova in gradnja cestne infrastrukture pa teče tudi na nekaterih drugih delih občine. Tako v teh dneh poteka asfaltiranje približno štirih kilometrov ceste v Vrhovljah proti Jurčkovi dobri oziroma Zalogu. Ob tem



Za celotno komunalno ureditev Zaloga bo Občina Cerklje odštela poltretji milijon evrov.

so uvrstili tudi strugo potoka Dobljč in obnovili most v vasi Viševca. Vrednost del z obnovo celotnega cestišča znaša 550 tisoč evrov.

Pred dnevi so asfaltirali tudi okolico zdravstvene doma, za katerega na občinski upravi že pripravljajo dokumentacijo za pridobitev uporabnega dovoljenja.

Medtem so delavci Arboretuma začeli izvajati hortikulturno ureditev zunanosti zdravstvenega doma in bližnjega krožišča, v katero je umeščeno tudi satje s čebelami.

Maja bo v vasi Dvorje izbrani izvajalec začel graditi kolesarski poligon (t. i. pumptrack). Vrednost del

znaša nekaj več kot 75 tisoč evrov.

Z izbranim izvajalcem bodo v mesecu maju podpisali pogodbo za obnovo tlaka v športni dvorani v Cerkljah, ki bo stala 130 tisočakov, maja pa načrtujejo tudi vgradnjo dvigala v vrtcu, ki bo stala šestdeset tisoč evrov.

# HVALA ZA VAŠ TRUD!

Z donacijo 150.000 trislojnih kirurških mask triindvajsetim zdravstvenim ustanovam se zahvaljujemo zdravstvenim delavcem za trud in požrtvovalnost med epidemijo koronavirusa in vsem želimo, da bi **OSTALI ZDRAVI!**



## SKUPAJ ZMOREMO!



# Načrtujejo že novo hokejsko sezono

Slovenski navijači so se veselili svetovnega hokejskega prvenstva, ki bi se moralo v ponedeljek začeti v Tivoliju, a je zaradi epidemije covid-19 odpadlo. Odigrana ni bila niti končnica mednarodnih hokejskih tekmovalj, prav tako nismo dobili novih državnih prvakov. Kljub temu v obeh najmočnejših domačih klubih SIJ Acroni Jesenice in SŽ Olimpiji že delajo načrte za novo sezono.

VILMA STANOVNIK

**Jesenice** – Slovenija bi morala letos gostiti tekmovanje drugega kakovostnega razreda (divizija I, skupina A), ki bi moralo med 27. aprilom in 3. majem potekati v dvorani Tivoli v Ljubljani. Zaradi epidemije covid-19 je bilo že nekaj časa jasno, da prvenstva, na katerem bi se naša reprezentanca potegovala za mesto v svetovni hokejski eliti, ne bo. Ta teden so iz Hokejske zveze Slovenije (HZS) sporočili, da so na podlagi poziva Mednarodne hokejske zveze (IIHF) oddali prijavo za prvenstvo v prihodnjem letu, predvideni nadomestni termin pa je med 25. aprilom in 1. majem 2021.

Že od izbruha epidemije pri nas je bilo jasno tudi, da

bo odpadel finale državnega prvenstva, v katerem bi se za nov naslov najboljšega potegovala SIJ Acroni Jesenice in SŽ Olimpija. Kljub temu da novega prvaka nismo dobili, pa se v obeh naših najmočnejših klubih že pripravljajo na novo sezono.

Tako so iz HK SŽ Olimpija sporočili, da bo člansko moštvo v novi sezoni kot glavni trener vodil nekdanji odlični gorenjski hokejist, reprezentant ter nato trener in selektor naše reprezentance Ivo Jan. Poleg vodenja članske ekipe bo vodil tudi celoten trenerski štab kluba. Potrditev Jana na mesto glavnega trenerja je nova kadrovska zamenjava v ljubljanskem klubu v zadnjem času, saj je v začetku aprila na mestu

direktorja Tomaža Vnuka zamenjal Jože Kovač.

## Na Jesenicah poudarek delu z mladimi

Poročali smo že, da so se minuli konec tedna na Jesenicah dogovorili za podaljšanje pogodbe z glavnim trenerjem Mitjo Šivicem. Od začetka tega tedna ima SIJ Acroni Jesenice tudi novega vratarja. To je Žan Us, ki je hokejsko kariero začel v Kranju, bil nato član jeseniškega moštva in nazadnje igral v Ljubljani. Nekaj tekem je odigral tudi v dresu slovenske reprezentance.

»V klubu smo se že pred časom odločili, da bomo gradili na mladih igralcih, da bomo aktivni v domačem okolju in da bomo ob tem seveda upoštevali finančno stanje kluba. Že v minuli sezoni je ekipa naredila velik korak naprej, žal pa na koncu niso mogli pokazati, koliko so v resnici vredni. Zato je bil naš prvi cilj pri načrtih za novo sezono, da se ekipi omogoči, da napreduje od tam, kjer je pred slabima dvema mesecema delo končala. Naš načrt razvoja kluba je namreč, da mladi hokejisti ne razmišljajo o tem, kako bodo napredovali zgolj do te mere, da bodo lahko šli igrati v tujino, ampak si jim želimo pogoje, v katerih



Najnovejša pridobitev v moštvu SIJ Acroni Jesenice je vratar Žan Us, ki je nazadnje branil barve SŽ Olimpije. / Foto: Gorazd Kavčič

bi želeli igrati, omogočiti doma,« pravi športni direktor ekipe SIJ Acroni Jesenice Marcel Rodman in dodaja, da delo z mladimi ne pomeni, da se odrekajo starejšim, izkušenim igralcem.

»V ekipi bo zagotovo tudi nekaj izkušenih igralcev, saj brez njih težko učimo mlade. Prav tako v moštvu potrebujemo trenerja, ki rad dela z mladimi, ki je tudi pedagog in mu niso pomembni zgolj rezultati tekem. Mislimo, da je Mitja Šivic pravi za to delo. Z njim zelo dobro sodelujeva

in gotovo je tudi on garancija, da bodo imeli fantje dobre pogoje za delo. Seveda vemo, da brez uspehov ne bo napredka, zato smo se odločili, da pridobimo močnega vratarja. Žan Us je preverjeno dober vratar, ki je hkrati naš, slovenski up in gotovo je bil najboljša izbira za prvega moža obrambe,« razmišlja Marcel Rodman, ki je prepričan, da je pred klubom lepa prihodnost.

»Seveda bodo dobro delo ekipe in posledično rezultati pomenili, da bomo lažje

dobili sponzorje in pridobili toliko denarja, da bomo fantom zagotovili boljšo prihodnost. Je pa trenutno težko, saj je koronavirus ustavil življenje in se trenutno težko pogovarjamo,« dodaja Marcel Rodman, ki ga skupaj z vodstvom kluba v naslednjih tednih čaka sestavljanje ekipe za novo sezono. »Naša želja je, da ohranimo večino dosedanjega moštva in dodamo nekaj okrepitev. Teh zagotovo ne bo veliko, gotovo pa bo še kdo,« še pravi Rodman.



Športni direktor ekipe SIJ Acroni Jesenice Marcel Rodman

## Trenirajo in čakajo nova navodila

Medtem ko se je sezona zaključila za ekipe mlajših nogometnih selekcij ter tretjeligaše, pa se prvoligaši še pripravljajo na zaključni del prvenstva. V kranjskem Triglavu so močno znižali plače.

VILMA STANOVNIK

**Kranj** – Zaradi zaščite zdravja je izvršni odbor Nogometne zveze Slovenije (NZS) prejšnji teden sprejel odločitev o zaključku tekmovanj na mladinski in amaterski ravni. Tako so se z 12. marcem zaključila tekmovanja v tretji SNL (vzhod in zahod). V 3. SNL - zahod je ekipa Bled Hirter po 14. krogih zasedala 4. mesto, Tinex Šenčur 5. mesto, Sava Kranj 7. mesto, ekipa Žirov pa je bila na 10. mestu.

Zaključena so tudi tekmovanja v prvi in drugi mladinski in kadetski ligi, ligi U15 za dečke, dekliških kategorijah U17, U15 in U13 ter vsa tekmovanja v futsalu. Prav tako sta zaključena sta tudi ženski in mladinski pokal. O načinu sestave lig za

naslednjo sezono bodo odločali organi NZS.

NZS je predstavila še predlog, da se v okviru istih terminov zaključi tudi pokalno tekmovanje, vse tekme pokalnega tekmovanja bi lahko bile odigrane na nevtralnem igrišču. V kolikor se bodo tekme lahko odigrale, bodo te za zaprtimi vrati oziroma brez gledalcev.

## Možnost igranja konec maja

Še vedno ni jasno, kdaj se bo nadaljevalo tekmovanje v prvi slovenski nogometni ligi. Kot pravijo na NZS, je možnost organizacije tekem odvisna od ukrepov države, ki za zdaj športne dogodke še omejujejo. Če bodo razmere v Sloveniji dovoljevale, da vlada omili oziroma

sprosti ukrepe, pa bi se lahko državno prvenstvo nadaljevalo predvidoma konec maja. Teoretično bi prvi možni termin lahko bil 23. maj, čeprav je verjetneje, da se bodo prvenstva nadaljevala 30. maja ali najkasneje 6. junija in se predvidoma zaključila pred 25. julijem.

»Gotovo je najhujša stvar za športnika, če ne sme nastopati oziroma igrati. Podobno velja za trenerje in tudi druge v klubih. Športnike navadno zaustavijo poškodbe, tokrat pa nas je vse zaustavila epidemija covid-19. V našem klubu so se aktivnosti v zadnjem času precej umirile, kar pa ne pomeni, da ne delamo. Takoj po odpovedi tekem smo poskrbeli za delo od doma. Tudi naši igralci so takoj dobili navodila trenerjev, kaj naj

počnejo doma in kako naj trenirajo. V klubu smo se takoj zavezali tudi k ukrepom, ki bodo blažili učinke epidemije. Tako smo vsem v klubu za tri mesece za več kot polovico znižali prejemke. Prav vsi v klubu so pri tem izrazili veliko solidarnost, ki nas je v upravi kluba navdušila,« je povedal predsednik NK Triglav Beno Fekonja.

## Najpomembnejše je zdravje

Letos so imeli v kranjskem nogometnem prvoligašu vrsto načrtovanih prireditev, ki so povezane s stoletnico kluba, prav tako je ekipo čakal zaključni del sezone. »Za zdaj so vse aktivnosti ustavljene. Klubi prve lige smo se povezali med seboj v nekakšen



Predsednik NK Triglav Beno Fekonja / Foto: Gorazd Kavčič

krizni menedžment, med seboj imamo konference. Na njih se lotevamo aktualnih tem in ena od njih je tudi priprava izhodišč za nadaljevanje prvenstva. Povezali smo se z NZS in iščemo skupne rešitve. Zavedamo se, da je pri izvedbi tekem

»V klubu smo se takoj zavezali tudi k ukrepom, ki bodo blažili učinke epidemije,« pravi predsednik NK Triglav Beno Fekonja.

najpomembnejše zdravje igralcev in tudi vseh drugih vpletenih. Po drugi strani pa si vsi želimo, da bi se tekmovanja nadaljevala – četudi pred praznimi tribunami. Iščemo rešitve, da bi skupaj našli najboljšo formulo. Čakamo državo, ki bo morala povedati, pod kakšnimi pogoji se bo vrhunski profesionalni šport lahko znova aktiviral. Ko bomo to vedeli, mislim, da potrebujemo tri tedne, da prvenstvo pod določenimi pogoji lahko tudi izpeljemo,« je dodal Beno Fekonja.



## Tržne cene govejega mesa

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja pripravlja tudi tržno poročilo za goveje meso. Poglejmo, kakšne so bile cene v tednu med 6. in 12. aprilom, ko je bilo zaklanih 388 od enega do dveh let starih bikov, 22 več kot dve leti starih bikov, 121 krav in 108 telic. K ceni

so prišteti povprečni prevozniki stroški v višini 6,32 evra na sto kilogramov hladne mase. Pri kakovostnih razredih se oznake U, R, O, P nanašajo na vizualno ocenjevanje mesnatosti živali, oznake 2, 3 in 4 pa določajo razvrstitev trupa glede na zamaščenost. Oznaka n. z. pomeni, da v tisti kategoriji ni bilo zakola.

### Cene klavnih trupov oz. polovic (v EUR/100 kg)

Kakovostni razred	Biki, stari do 24 mesecev	Biki, stari nad 24 mesecev	Krave	Telice
U2	324,73	-	-	n. z.
U3	324,74	-	-	314,26
U4	-	-	-	320,75
R2	319,67	-	-	309,48
R3	318,70	315,52	224,60	308,81
R4	-	-	223,86	295,57
O2	301,93	-	190,69	222,52
O3	303,51	-	201,24	n. z.
O4	-	-	199,28	281,32
P2	-	-	175,97	-
P3	-	-	183,22	-

### Finančna pomoč mladim kmetom

Kranj – Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja je prejšnji teden začela izdajati odločbe mladim kmetom, ki so na razpisu kandidirali za finančno pomoč za zagon dejavnosti na kmetiji. Odločbe je najprej izdala 51 mladim kmetom, ki niso zaposleni na kmetiji, in jim odobrila skupno 948.600 evrov pomoči, potlej pa jih bo še tistim, ki so zaposleni na kmetiji.

# Vse se suče okrog prašičev

Pri škodi, ki jo je lani divjad povzročila na Gorenjskem, se vse suče okrog divjih prašičev. Škoda, ki so jo povzročili, je bila kljub rekordnemu odstrelu 409 živali najvišja po letu 2008.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Divjad je lani v loviščih Gorenjskega lovsko-upravljaljskega območja povzročila na kmetijskih zemljiščih, na kmetijskih pridelkih in v gozdovih za 28.678 evrov škode. To je sicer škoda, ovrednotena na podlagi prijave upravljalca lovišč, sicer pa je bila večja, saj je vsi lastniki ne prijavljajo, še zlasti ne na mladih gozdnih sestojih. Upravljalci lovišč so približno tri petine škode, to v znesku pomeni 16.932 evrov, poravnali v denarju, preostalo pa z delom ter v materialu. Za poravnavo škode z delom so opravili 1575 delovnih ur, večinoma so ravnali travno rušo, ki so jo razrili divji prašiči.

V Zavodu za gozdove Slovenije, kjer spremljajo škodo po divjadi, ugotavljajo, da je ovrednotena odškodnina vsako leto odvisna predvsem od škode po divjih prašičih, ki so zelo



Divji prašiči vsako leto rijejo po travnikih, lani, ko so se zelo razmnožili, je bila tudi škoda večja.

nepredvidljiva divjad z velikim potencialom razmnoževanja in selitvijo z enega na drugo območje. Pri tem gre za velika nihanja, a običajno je tako, da letom z nižjim odstrelom sledi porast številčnosti in tudi škod, in

tudi obratno: letom z visokim odstrelom nizka številčnost in manj škod. Lani se je število divjih prašičev zelo povečalo, a kljub velikemu odstrelu (409 živali), največjemu v dosedanji zgodovini upravljanja s to divjadjo,

je bilo tudi veliko škod. Ovrednotena odškodnina za škodo po divjih prašičih je lani znašala 26.376 evrov in je bila najvišja po letu 2008, ko je preseгла trideset tisoč evrov. Največ škod so divji prašiči povzročili v loviščih, kjer je tudi njihova številčnost največja, to je v loviščih Škofja Loka, LPN Kozorog, Horjul, Dobrova in Toško Čelo. Škode pa bi bile še bistveno večje, če upravljalci lovišč ne bi izvajali nekaterih ukrepov za zmanjšanje škod, ugotavljajo v zavodu za gozdove, kjer med takšne ukrepe uvrščajo zaščito kmetijskih površin z električnim pastirjem, obdelovanje krmnih njiv in preprečevalno krmljenje.

Poleg divjih prašičev je nekaj škod lani povzročila tudi druga divjad – skupno za okrog 2300 evrov, od tega za 1448 evrov navadni jelen, preostalo pa srne, lisice, jazbeci, kune belice in sive vrane.

## Spremembe rokov in pogojev

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano bo zaradi epidemije covid-19 rok za oddajanje zbirnih vlog za kmetijska plačila predvidoma podaljšalo do 15. junija, zamudni rok pa do 10. julija. Podaljšanje rokov bo vplivalo tudi na spremembe pri nekaterih ukrepih kmetijske politike. Tako pri ukrepu dobrobit živali koproloških analiz

ne bo možno izvesti pred začetkom paše, ampak jih bodo rejci morali opraviti po končani paši. Rok za oddajo zahtevka za dobrobit živali – drobnica bo enak novemu roku za oddajo zbirne vloge, to je 15. junij. Pri uveljavljanju podpor za zelenjadnice bo v obrazec Prijava zelenjadnic in obdobje prisotnosti možno vpisati datum setve ali saditve za nazaj. Pri ukrepu za kmetijsko-okoljska in podnebna plačila bodo

izjeme pri roku za izvedbo predhodnega usposabljanja in roku izdelave analiz Nmin (hitri nitratni test). Vsa kmetijska gospodarstva, ki so letos vključena v ukrep ekološko kmetovanje, bodo morala pridobiti certifikat najpozneje do 1. decembra. Če kmet preboleva virus covid-19 ali iz drugih razlogov, povezanih z epidemijo, ne bo mogel izpolniti pogojev za posamezni ukrep, bo lahko uveljavljal višjo silo.

**Travnje in dosevki Agrosaati**

Mnogocvetna ljujka  
**HUNTER**

Klasične travne mešanice  
**AGROSAAT 1-8**  
**AGROSAAT 9** NOVO

Lucerna  
**EMILIANA**  
**OSLAVA**

PLUS travne mešanice  
**AGROSAAT 1-5 PLUS**

Prezimni in neprezimni dosevki

**Najboljša izbira za uspešno govedorejo in boljšo rodovitnost tal.**

www.agrosaat.si

RWA Slovenija d. o. o.  
Dolenjska cesta 250a, 1291 Škofljica  
t: 01 514 00 70, e: info@agrosaat.si

**AKCIJA**  
**OLJE FUCHS**

**Trgovina Klasje vam ponuja:**

- rezervne dele za traktorje in drugo kmetijsko mehanizacijo,
- traktorje: Zetor, IMT, UTB, Štore, Torpedo, Ursus, Tomo Vinkovič,
- novejšie tipe traktorjev: John Deere, New Holland, Lindner, Lamborghini, Landini, Same, Steyer, Massey Ferguson, Fendt, Deutz, Hurlimann, Carraro,
- rezervne dele za priključke: Sip, Creina, Tehnostroj, kosilnice BCS, plugi (tuji proizvajalci),
- ponujamo vam tudi stekla za kabine, vse tipe akumulatorjev, olja, maziva, filtre, svetlobno opremo ...,
- popravilo traktorjev in montažo stekel kabin,
- prodajo in popravilo kardanov, rezervne dele za kardan,
- prodajo nožev za freze in vrtavkaste brane,
- rezervne dele pošljemo po pošti.

Več informacij dobite pri nas: Klasje, d.o.o., Kranj, Cesta na Klanec 9, 4000 Kranj  
Tel.: 04/2331 375, 04/2357 710, GSM: 041/628 065, 031/628 065  
E-pošta: klasje@siol.net



# Za dve milijardi evrov državnih poroštev

1. stran

Dodatni pogoj je, da mora podjetje sodelovati v verižnem pobodu terjatev. Državna poročila ne bo mogoče dobiti za posojila, namenjena financiranju poveznih družb ali družb s sedežem v tujini ali v davčnih oazah, kreditoremalec pa na dan 31. decembra 2019 ni smel biti v težavah, kar pomeni, da je moral imeti dobro boniteto ter poravnane davke in prispevke. Banke bodo po predlogu garancije prejele za posojila, dana od 12. marca do 31. decembra letos, likvidnostna posojila pa se podelijo za obdobje do pet let in lahko nadomeščajo kakršnokoli financiranje. Lahovnik je ocenil, da država z drugim paketom nase prevzema velik del tveganja, zato računajo, da bodo »poslovne banke temu primerno hitro in učinkovito zagotavljale likvidnostno pomoč«.

Svetovalna skupina je ocenila, da bi bil potreben obseg garantiranih posojil v višini štirih milijard evrov, a država bo za zdaj obseg garancijske sheme, ki je bila sprejeta po nemškem zgledu, omejila pri dveh milijardah evrov. Ukrep je sicer po besedah člana svetovalne skupine Igorja Mastena lahko enostavno razširljiv, če bi se izkazala potreba. Po nekaterih

ocenah bi lahko po trenutno predlagani garancijski shemi ob neplačilu obveznosti prišlo do neposrednega učinka v višini okoli 485 milijonov evrov, glede na strukturo podjetij, ki bodo dobila garancijo, pa vlada upa, da bodo posojila sposobna tudi vrniti. V nasprotnem primeru bo država bankam dolg poravnala z denarjem, z obveznicami pa bi bilo to mogoče le ob soglasju evropske ali slovenske centralne banke.

## Manj strogi pogoji za podjetja

S popravki prvega protikoronskega paketa vlada predlaga tudi omilitev pogoja za podjetja, ki so upravičena, da jim država plača nadomestila plač in prispevke za zaposlene na čakanju ter delavce, ki v času epidemije ne morejo na delo zaradi višje sile. Zdaj bo ukrep namenjen vsem delodajalcem, ki jim bodo po njihovi oceni prihodki v letu 2020 zaradi epidemije upadli za več kot deset odstotkov glede na leto 2019. Če lani oziroma letos ne bodo poslovali vse leto, bodo do pomoči upravičeni tisti, katerih povprečni mesečni prihodki bodo letos za več kot deset odstotkov nižji od povprečnih mesečnih prihodkov v lanskem letu. Ta ukrep bodo lahko uporabile humanitarne in



Matej Lahovnik

invalidske organizacije ter tudi manjša podjetja iz finančne ali zavarovalniške dejavnosti.

Davčni strokovnjak in član svetovalne skupine Ivan Simič je še razložil, da so pri čakanju na delo uvedli spremembo pri skupini K, ki prej ni bila upravičena do povračila, če je bilo v podjetju manj kot deset zaposlenih. Pri delavcih, ki so trenutno na čakanju, je uvedena tudi sprememba pri sprva določenih sedmih zaporednih dneh, na katere jih lahko delodajalec pozove, da se vrnejo na delo. Zdaj lahko to delodajalec stori za sedem poljubnih dni v mesecu. Za tiste, ki so v času epidemije izgubili delo iz poslovnega razloga, je uveden nov institut nadomestila plače v znesku 513,64 evra bruto mesečno. Tistim, ki so delno samozaposleni in delno zaposleni, po novem pripada



Ivan Simič / Foto: arhiv GG

sorazmerni temeljni mesečni dohodek in jim je odmerjeno sorazmerno plačilo prispevkov.

## Več prejemnikov solidarnostnega dodatka

Do enkratnega solidarnostnega dodatka od 130 do 300 evrov so poleg upokojujencev s pokojninami do 700 evrov zdaj upravičeni tudi kmetje, stari nad 65 let in z nizkimi dohodki, ter prejemniki poklicnih pokojnin do 700 evrov, solidarnostno pomoč 150 evrov pa naj bi zdaj prejeli tako redni kot izredni študenti. Med upravičence do enkratne solidarnostne pomoči vlada dodaja še prejemnike starševskega dodatka in prejemnike dodatka za nego otroka v mesecu aprilu, poleg tega pa še družinske pomočnike, rejnike in prejemnike otroškega dodatka, če niso višje kot v šestem dohodkovnem



Andrej Šircelj / Foto: Tina Dokl

razredu. Ta znaša 30 evrov za vsakega otroka.

Vlada je določila tudi obseg sredstev za financiranje dodatka za nevarnost in posebne obremenitve v času epidemije, razdelitev sredstev na proračunske uporabnike in kriterije razdelitve v skupnem mesečnem znesku 39,2 milijona evrov. Po besedah ministra za javno upravo Boštjana Koritnika je mesečno določen limit, znotraj katerega bo pristojnost deljenja sredstev na predstojnikih posameznih enot, sredstev za dodatek po kolektivni pogodbi pa ne bodo omejevali in bodo zagotovili kritje zahtevkov v celoti.

Kot pomoč turističnim podjetjem vlada predlaga uvedbo vrednotnice, ki jih lahko organizatorji potovanj izdajo potrošniku namesto vrnitve že vplačanega zneska. Unovčiti jih bo mogoče

v 24 mesecih od izdaje, če potrošnik tega ne bo storil, pa bo lahko od organizatorja potovanja zahteval vračilo zneska v denarju.

## Glavni izziv pridobiti vire financiranja

Minister za finance Andrej Šircelj je dejal, da je trenutno glavni izziv, kako pridobiti vire za vsa omenjena financiranja, a tudi zagotovil, da imamo stabilne javne finance in likvidni finančni sistem. Država bo denar črpala iz evropskega mehanizma, vzpostavljen bo nov sistem črpanja, razrahljana so pravila glede državne pomoči, je naštel. Slovenija se je sicer v zadnjih tednih dvakrat zadolžila za skupaj dobre tri milijarde evrov, kar pa je po ministrovih besedah še v okviru dovoljene in načrtovane kvote. Rasti javnega dolga ni želel napovedati, ker še ni znano, kolikšen bo BDP. Podal je še oceno, da bi se gospodarska dejavnost letos lahko skrčila bolj kot v krizi leta 2009, ko se je slovensko gospodarstvo skrčilo za sedem odstotkov. Napovedal je tudi, da se bo tretji sveženj ukrepov začel pripravljati maja, cilj pa bo usmerjen na posamezna podjetja, dejavnosti, panoge. »Koronavirus lahko premagamo samo tako, da znova zaženemo gospodarstvo, kakršno koli povečanje davkov ni predvideno,« je še dejal.

# Kupci že zadržani glede naročil

V SIJ Acroni ves čas epidemije poslujejo dokaj nemoteno, a v naslednjem obdobju pričakujejo zmanjšan obseg naročil in s tem tudi zmanjšan obseg proizvodnje, pravi direktor Branko Žerdoner.

URŠA PETERNEL

Jesenice – Eno od podjetij, ki ves čas epidemije posluje dokaj nemoteno, je jeseniški SIJ Acroni. Kot je povedal glavni direktor Branko Žerdoner, jim to omogočajo kupci, dobavitelji z oskrbo, relativno pretočne

logistične poti ter zaposleni s prisotnostjo na delu, kolikor je to mogoče tudi zaradi varstva otrok v času zaprtih šol in vrtcev.

»Zaposlenim smo za njihovo lojalnost in dobro delo v teh za vse nas oteženih okoliščinah nadvse hvaležni,« ob tem pravi direktor.

V tem času so za preprečevanje širjenja koronavirusa zaposlenim zagotovili največjo možno varnost na delovnih mestih. Tako nosijo zaščitne maske, uporabljajo razkužila za roke, upoštevajo varno razdaljo. V podjetju pa so izvedli še vrsto dodatnih ukrepov, tako je

zaposlenim na voljo le suha hrana, jedilnice so zaprte, z namenom preprečevanja združevanja so prekinili delovanje kavnih avtomatov, uvedli so politiko čistih miz, ki omogoča učinkovito čiščenje in razkuževanje miz, prav tako so uvedli dodatno strojno razkuževanje

## Do prejšnjega tedna niti v družbi SIJ Acroni niti v drugih družbah Skupine SIJ na Gorenjskem niso zabeležili potrjenega primera okužbe s koronavirusom.

skupnih prostorov. Službene poti so prepovedane, sestanki se izvajajo preko videokonferenc in podobno.

Ob tem pa v podjetju že gledajo v prihodnost, saj ugotavljajo, da so kupci že zadržani glede naročil.



Glavni direktor SIJ Acroni Branko Žerdoner

»Zaradi zaustavljanja gospodarske aktivnosti naših kupcev na za nas ključnih svetovnih trgih pa v naslednjem obdobju pričakuje mo zmanjšan obseg naročil in s tem tudi zmanjšan obseg proizvodnje,« pričakuje direktor in dodaja: »Zavedamo se, da naj bi bila po napovedih analitikov gospodarska kriza, ki bo sledila krizi, nastali zaradi koronavirusa, še bolj obsežna kot kriza leta 2008. Prav zato delamo vse, kar je v naši moči, da v teh razmerah delamo, da bi, kolikor bo mogoče, omejili poslovno škodo in ohranili čim več delovnih mest.«

## Nova nagrada za Alpine oblikovalce

Žiri – Žirovska Alpina, ki se ukvarja s proizvodnjo in trženjem športne in modne obutve, je za svoje domiselno in tehnološko dovršeno oblikovanje že četrty prejela prestižno oblikovalsko nagrado Red Dot za celotno družino čevljev za smučarski tek Elite 3.0, so ta teden sporočili iz omenjenega podjetja. »Gre za dolgoletni rezultat dela Alpininih razvojnikov in tehnologov, nad katerim je skrbno bdela projektni vodja Robert Križnar iz Alpine v sodelovanju z industrijskim oblikovalcem Juretom Miklavcem.« Elite 3.0 je ime za najlažje in najbolj odzivne smučarskotekaške čevlje na svetu, so ob tem pojasnili v Alpini in dodali, da gre za prvi čevljev v karavani svetovnega pokala, ki se je v celoti poslovil od PVC-materiala in predstavlja revolucionaren zgornji del čevlja, ki diha ter je izjemno lahek in elastičen. »Vnovična nagrada Red Dot je za Alpino velikega pomena, saj se je s tem znova potrdilo, da je podjetje na pravi poti – razvojni, tehnološki in oblikovalski.«



V tem času so za preprečevanje širjenja koronavirusa zaposlenim zagotovili največjo možno varnost na delovnih mestih.



## Peljali mimo kontrole

SIMON ŠUBIC

**Torovo** – V zadnjih dneh so gorenjski policisti na Torovem trikrat izvajali poostreno kontrolo prometa, nadzor pa so potekali s preusmeritvijo vsega prometa na nadzorno točko, na kar so bili vozniki opozorjeni s prometno signalizacijo. Kljub temu se je v treh dneh mimo nadzorne točke odpeljalo skupno 58 voznikov. Zoper njih so zato policisti uvedli prekrškovne postopke zaradi neupoštevanja prometne signalizacije. Nadzore na tak način, ki sicer ni nov in se je že večkrat izvajal, bodo policisti

še nadaljevali, so napovedali na Policijski upravi Kranj in voznike opozorili, naj spremljajo prometno signalizacijo in upoštevajo prometna pravila.

Voznike o stanju na cestah med drugim obveščajo s spremenljivo prometno signalizacijo, med katero spadajo portali, polportali in spremenljivi prometni znaki. S tem voznike obveščajo o prometnih nesrečah, dogodkih ali preusmeritvah prometa zaradi nadzora. Vozniki so to signalizacijo dolžni upoštevati, globa za prekršek pa znaša 160 evrov, še sporočajo policisti.

## Kraja kolesa, pnevmatik ...

SIMON ŠUBIC

**Kranj** – Gorenjski policisti so tudi ta teden obravnavali več vlomov in tatvin. Na Slovenskem Javorniku je nekdo v sredo ponoči vломil v garažo in odtujil več predmetov. V Cegelnici so z osebnega avtomobila BMW sredi noči izginile pnevmatike s platišči, izpred pekarnice na Canarjevem trgu v Škofji Loki

pa se je tat odpeljal z ukradenim moškim gorskim kolesom črne barve. Na Hraški cesti v Lescah je neznan storilec vломil v objekt in odtujil manjši znesek denarja, na Alpski cesti v Lescah so tatovi odnesli prenosni računalnik in računalniško tablico. Na Cesti 1. maja pa so policisti obravnavali poškodovane vrata na poslovnem prostoru.

## Poškodbi v gozdu

SIMON ŠUBIC

**Jezerko, Bohinjska Bistrica** – V sredo si je na Jezerškem delavec pri delu v gozdu poškodoval nogo. Nanjo se je zvalilo posekano deblo. V enakih okoliščinah se je zgodila tudi nesreča v gozdu na območju Bohinja,

kjer se je odžagani del deblo po klančini zakotalil proti delavcu in mu poškodoval nogo. Obakrat so posredovali domači gorski reševalci in ekipa za helikoptersko reševanje z vojaškim helikopterjem, s katerim so poškodovana delavca prepeljali v bolnišnico.

## Novo iskanje na Jerebikovcu

**Jesenice** – Predčerašnjim so na širšem območju Jerebikovca, kjer so ta mesec že našli njegov avto, znova izvedli iskalno akcijo za Ivom Matanovičem z Jesenic, ki ga pogrešajo od februarja. V iskanju so poleg policistov sodelovali še gorski reševalci, vodniki s psi za iskanje oseb, brezpilotni zrakoplovi in policijski helikopter. Pogrešanega niso našli.

## Mopedistu izsilil prednost

**Golnik** – Policisti so v torek obravnavali prometni nesreči s hujšimi poškodbami. V peško, ki je nepravilno hodila, je pri Golniku trčil kolesar, mopedistu pa je v Lescah voznik avtomobila na križišču izsilil prednost.

## Ponoči zagorel kup sekancev

**Kranj** – V sredo okoli 2. ure zjutraj je ob Partizanski poti na Kokrici gorel kup vej in sekancev. Požar na površini okoli sto kvadratnih metrov so pogasili kranjski poklicni gasilci.

## Zasegli samostrel

**Škofja Loka** – Škofjeloški policisti so v začetku tedna zaradi nasilnega vedenja posredovali v zasebnem prostoru, kjer so moškemu zasegli tudi samostrel s puščicami. Poškodovan ni bil nihče, postopek zoper kršitelja pa še poteka.

# Onesnaženje zaradi napake

V ponedeljek, ko je v Hrastju prišlo do novega onesnaženja Save, so ugotovili, da je v reko iztekala razredčena modra galica, ki so jo v podjetju Luznar zaradi človeške napake izlili v svojo greznico.

SIMON ŠUBIC

**Hrastje** – V Hrastju se je v ponedeljek popoldan že tretjič v dobrem mesecu pojavilo onesnaženje vode z modro snovjo, ki je po starem kanalizacijskem kanalu iztekala v reko Savo. To so znova opazili sosedje in takoj poklicali interventne službe, ki jim je tokrat uspelo poiskati vir onesnaženja. Čeprav uradnih rezultatov analize modre snovi še ni, pa lahko zapišemo, da je šlo za razredčeno modro galico, ki nastaja ob jedkanju tiskanega vezja, ki ga v poslovni coni Hrastje proizvaja uspešno družinsko podjetje Luznar, tiskana vezja. V podjetju so za Gorenjski glas pojasnili, da je do izlita prišlo zaradi človeške napake in so takoj, ko so bili o njej obveščeni, tudi ustrezno ukrepali.

»Ker smo v družinskem podjetju Luznar, tiskana vezja, predani skrbi za ekologijo in odgovorni do lokalne skupnosti, v kateri že več kot trideset let opravljamo svojo visokotehnološko dejavnost, še toliko bolj obžalujemo, da je v času med 17.



V podjetju Luznar, tiskana vezja, iz Hrastja zagotavljajo, da do podobne napake, zaradi katere je v Savo po kanalizaciji iztekala razredčena modra galica, ne bo več prišlo. / Foto: arhiv GG

aprilom in 20. aprilom zaradi človeške napake prišlo do izlita približno 100 litrov razredčene modre galice v greznico podjetja in od tam v reko Savo,« so sporočili iz podjetja Luznar. »Po nesreči, ki je onesnažila naše okolje, smo ukrepali takoj, ko smo bili o njej obveščeni. S spremembo delovnih procesov ter z omejitvijo dostopa do prostora, kjer hranimo nevarne odpadke, smo zagotovili, da do tovrstnih napak

ne more več priti,« so pojasnili. Ob tem so dodali, da je modra galica, ki se uporablja v zelo razredčeni obliki tudi pri vrtnarjenju in v kmetijstvu, sicer lahko v koncentriranih, večjih količinah toksična. Kot tako jo v podjetju Luznar tudi uvrščajo med nevarne odpadke svojih delovnih procesov.

Uprava RS za zaščito in reševanje je sicer sporočila, da so v ponedeljek ob 15,38 opazili iztekanje modro

obarvane vode iz kanalizacije v reko Savo v naselju Hrastje v občini Kranj. »Gasilci Gasilsko reševalne službe Kranj so ugotovili izvor onesnaženja in o tem obvestili pristojne službe, ki bodo ukrepale v skladu s svojimi pristojnostmi. Obveščena je tudi lokalno pristojna ribiška družina, ki bo spremljala stanje rib v reki Savi,« piše v njihovem poročilu.

Predsednik Ribiške družine Kranj Jure Meden je povedal, da pri ogledu niso ugotovili, da bi onesnaženje pustilo posledice na ribah in drugih vodnih živalih. »K sreči gre pri Savi skupaj z Zbiljskim jezerom za tako veliko vodno telo, da so se ribe lahko umaknile na varno in ni prišlo do zastrupitve. Če bi šlo za potok, bi bile seveda posledice lahko precej hujše.«

Prijavo onesnaženja so obravnavali tudi kranjski policisti. Na Policijski upravi Kranj so pojasnili, da postopek še poteka: »Ugotovljen je bil vzrok onesnaženja. Škoda v naravi za zdaj ni nastala. Postopek poteka proti eni osebi.«

# Ne divjajte zaradi pretočnih cest

Policija in agencija za varnost prometa skupno pozivata vse udeležence v prometu, naj ne izkoriščajo pretočnih cest za tvegano vožnjo.

SIMON ŠUBIC

**Kranj** – Zaradi omejitev gibanja, ki jih je vlada sprejela po razglasitvi epidemije koronavirusa, se je promet na slovenskih cestah precej razredčil. Izkušnje voznikov, ki se sami vozijo po prazni avtocesti, v zadnjih tednih niso prava redkost. Zaradi trenutnih razmer pa so udeleženci v prometu lahko manj zbrani in pozorni, so opozorili v slovenski policiji in agenciji za varnost prometa (AVP), potem ko se je minuli konec tedna na slovenskih cestah pripetilo 88 nesreč. V njih so življenje izgubile tri osebe (vozniki osebnega vozila, motornega kolesa in moped), šest nesreč se je končalo s hudo telesno poškodbo in 21 z lahko telesno poškodbo.

Policija in AVP zato združeno pozivata vse udeležence v prometu, naj ne izkoriščajo pretočnih cest za tvegano vožnjo. »Ne pozabimo, da so zaradi trenutne vsesplošne situacije posamezniki

lahko še manj zbrani, opustijo nekatere previdnostne navade ali so ohlapnejši pri spoštovanju prometnih predpisov, kar lahko privede do tragedij, ki zaznamujejo mnoge,« pravijo. Vozniki naj dosledno spoštujejo cestno prometne predpise, vozijo trezno in odgovorno in se ne izpostavljajo tveganjem in nevarnostim v prometu.

V letošnjem letu se je sicer do 20. aprila zgodilo 3919 prometnih nesreč (lani 4966), v katerih je umrlo dvajset udeležencev (lani 33), 107 (154) je bilo hudo telesno poškodovanih, 1212 (1674) pa lažje. Vzroki za najhujše prometne nesreče so že stalnica: nepravilna stran oz. smer vožnje, neprilagojena hitrost in neupoštevanje pravil o prednosti. Zaradi nepravilne strani oziroma smeri vožnje je v prometnih nesrečah letos umrlo devet udeležencev, zaradi neprilagojene hitrosti trije udeleženci, zaradi neupoštevanja pravil o prednosti pa en udeleženec. V prometnih



(Avto)ceste so te dni precej bolj pretočne kot v normalnih razmerah, česar pa naj vozniki ne izkoriščajo za tvegane vožnje. / Foto: Gorazd Kavčič

nesrečah so bili najpogostejše udeleženi vozniki osebnih avtomobilov in tovornih vozil ter pešci, vsak četrti letos umrl pa je pripadal skupini ranljivih udeležencev – motoristov, mopedistov, kolesarjev. Alkoholizirani udeleženci so povzročili 352 nesreč (lani 422), od tega devet smrtnih. Povprečna stopnja alkoholiziranosti v prometnih nesrečah je znašala 1,34 g/kg alkohola v krvi.

»Ceste niso poligon za preizkus najvišjih hitrosti, tvegano vožnjo ali preizkus meja lastnih sposobnosti, temveč so prostor, ki si ga delimo vsi. Zato je vsak posameznik dolžan ravnati samozaščitno in spoštljivo ter odgovorno do drugih. Spoštovanje do vseh udeležencev v prometu izkazujemo le tako, da smo pozorni ves čas udeležbe v prometu,« še opozarjajo na policiji in AVP.

**KURILNO  
OLJE**

**DATRIS**

GREJE MOČNEJE

**080 2341**

Datris d.o.o., Alpska cesta 43, 4248 Lesce



## GG+

AKTUALNO  
POGOVOR  
ZANIMIVOSTI  
NA ROBU  
RAZGLLED

# Gamsova župca

Upokojeni kriminalist Boris Žagar je mlada leta preživel v Kranju, sedaj živi v Bohinju. Ljubezen do Bohinja je povzel po očetu, ki mu je še kot otroku približal bohinjsko idilo, ki pa jo je kasneje spoznal v drugačni luči. Sredi marca je izšla njegova nova knjiga o bohinjskih »ravbšičih« Gamsova župca.

ALENKA BRUN

Boris Žagar se zadnjih preživelih »ravbšičev« še spominja. »Doživel sem jih po poklicni plati, ko sem kot kriminalist raziskoval neki davni umor, ko so obračunavali med sabo, potem pa še kot zasebnik, ko sem nič hudega sluteč kupil staro bajto, v kateri je pred menoj živel kmet (po domače Vodolnjek), ki so ga med vojno ubili t. i. gošarji, ker je imel v posesti zasebno planino Zatrej, ki je bila izjemen

ravbšičarski revir. Pred drugimi ravbšiči se je hvalil: "Moj Zatrej je Zlati rep". Verjetno ga je ta samohvala stala življenja. Mene, policista, si seveda niso želeli videti tam kot naslednika in so mi grozili, da bom končal enako kot predhodnik. Enostavno niso mogli verjeti, da nisem kupil hiše v Zatreju, ker ne bi tudi jaz bil ravbšič.«

Že v prejšnjih knjigah se Žagar ukvarja s svojevrstno skrivnostnostjo Bohinja, ki je povezana z izginjanjem ljudi oziroma s primeri

»Bili so ravbšiči, ki so jih zanimale samo ribe. Neki lovec mi je rekel, da je sina zaman poskušal navdušiti za lov, na ribe je bil pa čisto usekan. Spomnim se tudi ravbšiča, ki je rekel, da je takrat, ko se je šel zagovarjat na sodišče v Radovljici, spotoma nalovil postrvi in jih v škatli za čevlje nesel kuharjem katerega od blejskih hotelov, da ni hodil zastonj in se je pot splačala.« (Gamsova župca, Boris Žagar)

pogrešenih oseb. Nekatere med njimi so bile umorjene. Tri take primere je raziskoval na različnih koncih Bohinja, zato je poimenoval to skrivnostnost izginjanja bohinjski trikotnik, ker se mu je upiralo senzacionalistično poimenovanje, kot da gre za bermudski trikotnik. Sedaj predstavlja novo knjigo z naslovom Gamsova župca. V njej je pisanje o bohinjskem trikotniku dopolnil še z medvojnimi časovi, ko so bili »ravbšiči« tako imenovani gošarji in so se kot organizirana gverila borili za oblast po vojni. S tem je nakazal dejstvo, da je takrat bohinjski trikotnik pogoltnil na desetine domačinov.

Avtor pove: »Pri ravbšičanju gre za družbeni fenomen, ki ga je treba videti v socialnem kontekstu starodavnega Bohinja, kjer življenje ni bilo lahko in so si ljudje z lovom pomagali, da so preživeli. Jemali so nekaj, kar je hotela imeti zase gosposka. Bili so neke vrste družbeni uporniki, ker so trdili, da je bog gamsa za reveža ustvaril. Oblikovala se je posebna lovska kultura, ko so ravbšiči na sto in

en način prikrivali to svoje kriminalno početje. Bili so svojevrstni ljudski junaki. V njihovih zgodbah se pojavlja stereotip ravbarjev in žandarjev, kar je igra nadvlade kdo bo koga. Poskusi obvladavanja ravbšičev spominjajo na poskuse obračuna z mafijo. Mene je ta igra zanimala, saj sem "bivši žandar", ki se je z njimi srečal tako službeno kot zasebno. Vedeli so, da so po zakonu kriminalci (roparji, ravbarji) in da jim grozijo hude kazni, če bi jih zasačili pri lovu, a so se roki pravičnice znali izmikati in svoje početje dobro prekrivati.«

Danes se tatvine divjadi iz gozda dogajajo drugače in tudi ne več tako množično. »Ravbarji« so ljudje, ki ne lovijo več iz potrebe, krivolov nima več tiste funkcije, kot jo je imel nekdanji Žagar je vedno menil, da je bil ta stoletja za Bohinj nekaj tako karakterističnega, da predstavlja svojevrstno kulturno dediščino, ki bi morala biti kot taka zapisana. Posamezni članki in anekdotično omenjanje krivolova so se mu zdeli premalo, zato se je odločil, da napiše



Boris Žagar na grobu Jožeta Repinca, o katerem piše tudi v Gamsovi župci. / Foto: osebni arhiv (Jure Sodja)

knjigo. Založilo in izdalo jo je Kulturno društvo Bohinj, na kar so pri njih še posebno ponosni, saj gre za prvo tovrstno potezo društva.

Gams je bil med »ravbšiči« najbolj cenjen. Žagarja je fasciniralo, kaj vse so bili ljudje pripravljene tvegati, da so prišli do teh živali. Ni slučajno, da je bil med prvopristopniki na Triglav lovec, doda.

Veriga je tako močna, kot je močen najšibkejši člen. Na eni strani imamo divje lovce, na drugi lovce in lovske čuvaje, a so bili prvi vedno v prednosti, saj so bili svojevrstni pojav in izjemno trdoživi.

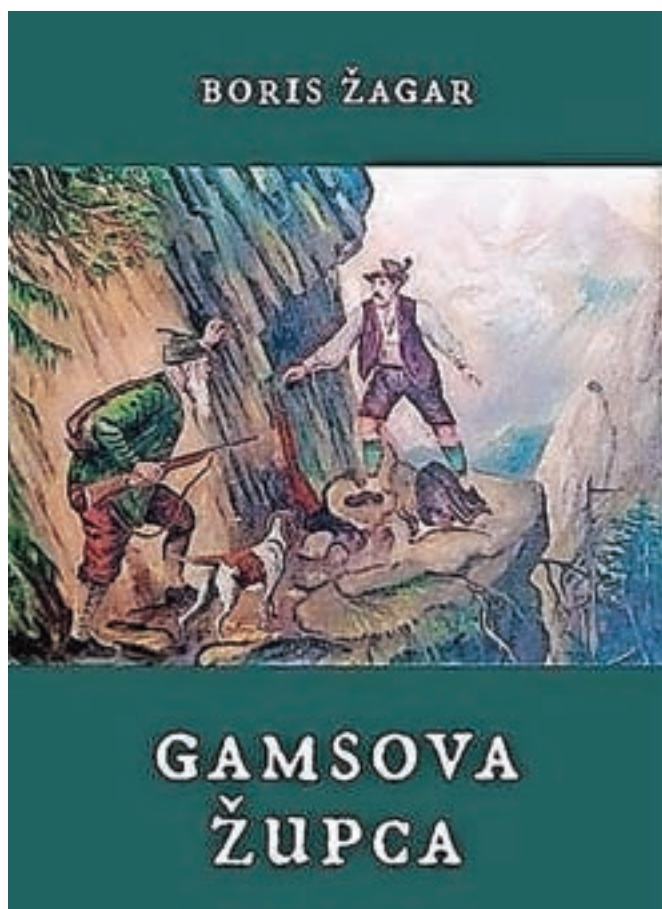
Do ovaduhov niso imeli milosti, bili so pripravljene tudi ubijati. Tudi če je bil kakšen strasten nadzornik preveč vnet, je tvegati lastno glavo. Moral je pošteno premisliti, koga se je sploh lahko lotil, poudari Žagar.

»Če te ne dobijo, je tisto, kar si ukradel, še več vredno. Samo to je važno. Lovec ne tvega nič, ravbšič pa zavestno, in to kar veliko. Njegov lov ima zato posebno draž ...« (Gamsova župca, Boris Žagar)

»Med ravbšiči so obstajali posamezniki, ki si zaslužijo, da se jih spominjamo kot legende,« nadaljuje, »Zato sem jih tudi "vmešal v svojo župco" in nisem pisal samo o divjem lovu.«

Avtor se v knjigi dotakne tudi domačih mitov in bohinjskega vraževerja. Posebno mu je všeč vraža o kvatrah, ko so ljudje verjeli, da je zunaj toliko zla, ki preži nanje, da je najbolje ostajati doma.

»Kako aktualno,« se namuzne avtor Gamsove župce.



Gamsova župca je zanimivo branje. Luč sveta je ugledala ravno v času, ko je svet razglasil pandemijo covid-19.

## Zgodbe

Dušan Škodič iz Medvod je napisal knjigo planinskih humoresk Smeh z gora. **Stran 14**



## Kultura

Akademsko slikarka Suzana Brborović iz Kranja živi in ustvarja v Leipzigu. **Stran 15**



## MultiKulti

Škofjeločan Miha Žebre je že vrsto let pravnik v Evropski komisiji v Bruslju. **Stran 16**





## Od petka do petka



Foto: Gorazd Kavčič

Ustavno sodišče, ki je prejelo že več kot petdeset pobud za oceno ustavnosti vladnih odlokov in interventnih zakonov, je delno zadržalo izvajanje odloka o omejitvi gibanja.



Novoga načelnika generalštaba Slovenske vojske Roberta Glavaša je v torek sprejel predsednik republike in vrhovni poveljnik oboroženih sil Borut Pahor. / Foto: Nebojša Tejić (STA)



Sindikati od vodstva Gorenja zahtevajo, da poda natančna pojasnila glede napovedanega zmanjšanja števila zaposlenih za tisoč. / Foto: arhiv GG

# Zadržali del vladnega odloka o omejitvi gibanja

SIMON ŠUBIC

## Zadržali del odloka o omejitvi gibanja

Ustavno sodišče je v petek zadržalo del odloka o omejitvi gibanja, ki določa čas trajanja ukrepov, in vladi naložilo, da mora vsaj vsakih sedem dni preverjati upravičenost ukrepov. Ustavni sodniki so namreč obravnavali pobudo za ustavno presojo odloka o omejitvi gibanja, ki ga je vlada sprejela 29. marca. Po oceni vlade je pobuda za ustavno presojo odloka neutemeljena, zato je ustavnemu sodišču predlagala, da jo zavrne, saj bi to imelo nepopravljive posledice za javno zdravje. Ustavno sodišče je pobudo kljub temu sprejelo v obravnavo in presodilo, da je mogoče z delnim zadržanjem, ki ne posega v vsebino odrejenih ukrepov, morebitne škodljive posledice za uresničevanje ustavnih pravic do gibanja in združevanja vsaj delno omejiti. Po drugi strani pa se ogroženost prebivalstva zaradi bolezni na ta način ne poveča. Sodišče je še odločilo, da preostala vsebina odloka, vključno s prepovedjo gibanja med občini in zadrževanja na javnih krajih, še vedno velja. Ustavno sodišče je sicer do tega tedna prejelo tri pobude za oceno ustavnosti vladnega odloka o omejitvi gibanja zaradi

epidemije covid-19 in več kot petdeset pobud za oceno ustavnosti drugih vladnih odlokov in interventnih zakonov. Pobude na ustavno sodišče prihajajo vsakodnevno, so še razložili.

## Robert Glavaš prevzel vodenje Slovenske vojske

Vodenje Slovenske vojske (SV) je v ponedeljek s slovensko predajo bojnega prapora tudi na simbolni ravni prevzel novi načelnik generalštaba Robert Glavaš. Glavaš je sicer mesto načelnika Generalštaba SV uradno prevzel v petek. Novi načelnik v SV deluje vse od njenih začetkov. Skozi leta si je pridobil številne poveljniške izkušnje in priznanja za svoje delo, tako doma kot v tujini. Glavaša, ki je bil do imenovanja na položaju namestnika nekdanje načelnice Alenke Ermenc, opisujejo kot predanega in izkušenega častnika s širokim razmišljanjem. Vrhovni poveljnik oboroženih sil, predsednik republike Borut Pahor je Glavaša v torek že povabil na pogovor, ob tem pa napovedal, da bo novega načelnika, ko dobi tak predlog obrambnega ministra Mateja Tonina, povišal v generalski čin. Glavaš bo zahtev za povišanje izpolnil decembra letos, predsednik Pahor pa je napovedal, da bo slovesno povišanje potekalo ob dnevu 1. brigade SV, ko

se bomo v Sloveniji spomnili tudi 30. obletnice postroja pripadnikov zaščitne brigade Teritorialne obrambe v Kočevski Reki 17. decembra 1990, so sporočili iz predsednikovega urada.

## Nepravilnosti na zavodu za blagovne rezerve

Vlada je v torek zvečer na njegovo prošnjo razrešila direktorja zavoda za blagovne rezerve Antona Zakrajška, na njegovo mesto pa začasno imenovala nekdanjega direktorja Kobilarne Lipica Tonija Rumpfa. Gospodarski minister Zdravko Počivalšek je ob tem napovedal, da bodo okreplili nadzor nad delovanjem zavoda, odredil je tudi notranjo revizijo. Po njegovih besedah so se za Zakrajškovo razrešitev odločili, ker naj bi deloval iz ozadja in iz samoizolacije, ko je preboleval covid-19, izbiral dobavitelje zaščitne opreme. Zakrajšek je na ministrove besede odgovoril, da ne on ne zavod ne bosta 'žrtveni jagnji'. Zanimal je tudi, da bi sam izbral dobavitelje zaščitne opreme. Zaradi sumov nepravilnosti pri nabavah zaščitne opreme je sicer zavod v torek obiskala tudi policija, ki preiskuje tudi tatvino zaščitne opreme v ljubljanskem kliničnem centru, za kar sta osumljena 31-letni moški in 28-letna ženska iz Ljubljane.

## Kam preseliti okužene varovance

Ministrstvo za zdravje je nameravalo štirideset okuženih oskrbovancev ljutomerskega doma, ki ne potrebujejo hospitalizacije, začasno preseliti v ptujsko bolnišnico, o čemer naj bi se z vodstvom bolnišnice dogovorili v ponedeljek. A se je zapletlo, saj so imeli zaposleni v bolnišnici pomisleke, čeprav pomoči niso odklonili. Minister Tomaž Gantar je zato spremenil odločitev, tako da bodo okužene oskrbovance ljutomerskega doma selili v drugo bolnišnico.

## V Gorenju bodo odpuščali

V sredo je odjeknila novica, da bo Hisense Europe, kamor od leta 2018 sodi tudi velenjsko Gorenje, odpuščal 2200 zaposlenih. Število zaposlenih v Sloveniji naj bi se po trenutnih napovedih znižalo za tisoč, od tega sedemsto v proizvodnji in tristo v režiji. V Zvezi svobodnih sindikatov Slovenije od vodstva Gorenja zahtevajo, naj takoj poda natančna pojasnila glede zmanjšanja števila zaposlenih, in napovedujejo, da se bo sindikat aktivno vključil v pomoč in zaščito svojih članov v Gorenju in neposredno sodeloval pri aktivnostih.

Slovinci v zamejstvu (743)

## Slovenski knjigarni znova odprti

JOŽE KOŠNJEK

### med sosedi



Zaradi ukrepov avstrijskih oblasti za preprečevanje širjenja koronavirusa so doslej odpadle številne prireditve, ki so jih imele v načrtu slovenske organizacije in društva. Slovenska prosvetna zveza in Krščanska kulturna zveza skušata s pomočjo sodobnih tehničnih virtualnih sredstev polniti praznino z možnostjo branja elektronskih knjig, s predvajanjem lutkovnih in gledaliških predstav ter filmov »iz karantene« ter učenjem na daljavo. Do konca avgusta namreč v Avstriji še ne bodo dovoljene množičnejše prireditve, splošna prepoved vseh javnih prireditev pa velja do konca junija. Do 31. avgusta so prepovedani glasbeni in gledališki festivali, mestne veselice, ljudska slavlja in podobne prireditve na prostem, na

katerih se običajno zbere veliko ljudi. Sredi maja naj bi bili ob upoštevanju varnostnih predpisov znova odprti muzeji, arhivi, knjižnice in galerije. Katere prireditve bodo po prvem juliju dovoljene v zaprtih prostorih, se bo vlada še odločila. Zanesljivo bo eden od pogojev za dovoljenje možnost zagotovitve varne razdalje med obiskovalci.

Pravlahko se zgodi, da letos prvič v več kot 600-letni zgodovini ne bo Pliberškega jorkmaka, ki je eden od največjih in najbolj znanih klasičnih

sejmov »na travniku« v Avstriji in ga obišče veliko ljudi iz Slovenije. Dogodek v Pliberku je načrtovan v dneh od 4. do 7. septembra. Slabo kaže tudi organizatorjem Beljaškega žeganja (Villacher Kirchtage) in spremljajočega sejma, na katerem že leta sodelujejo predstavniki slovenskih krajev, tudi Bleda in Kranja. Družabnega popoldneva na trgu med župnijsko cerkvijo in občinsko hišo se vsako leto udeležijo več tisoč ljudi. Kulturnim društvom, tudi slovenskim,

**Na Koroškem bo še najmanj do 30. aprila veljala omejitev gibanja, prav tako pa tudi strogi nadzor na mejah z Italijo in Slovenijo. Vstop v državo je mogoč na osnovi zdravniškega dokazila o neokuženosti s koronavirusom. V primerih verodostojnih obrazložitvev in dokazil o nujnosti potovanja so dovoljene tudi izjeme.**



**Hanzi Mlečnik je bil več let vodja Mohorjeve knjigarne v Celovcu, sedaj pa vodi bližnjo knjigarno Haček.**

daje upanje izjava avstrijskega podkanclerja, pristojnega za šport, umetnost in kulturo, Wernerja Koglerja (Zeleni), da bodo za povrnitev škode zaradi onemogočenega delovanja ustanovili poseben finančni sklad za kulturo. Poklicnim in ljubiteljskim skupinam bo skušala država povrniti nastale stroške.

Najbolj vedro je sporočilo, da sta pretekli teden začeli poslovati obe slovenski knjigarni oziroma knjižni središči v

Celovcu: Mohorjeva knjigarna in knjižno središče Haček. Njuna površina ne presega 400 kvadratnih metrov, kar je pogoj za ponovno odprtje. V Mohorjevi knjigarni in v knjigarni Haček v sosednji hiši sta lahko naenkrat dve osebi, nekoliko krajši pa je tudi obratovalni čas. Obenaj sta predstavljata najzanimivejše knjige, sta povedala vodji knjigarn Hanzi Mlečnik (Haček) in Miha Kreutz (Mohorjeva).



## Po svetu

## Galjot v Parizu

V Parizu je marca izšel prevod Jančarjevega romana Galjot. Ta je sicer prvič izšel že leta 1978, dogaja pa se v 17. stoletju. Kljub temu se je prav ob izidu francoskega prevoda ta izkazal za nenavadno aktualnega ...

MIHA NAGLIČ

## Johan Ot, galjot

Od kod nova aktualnost tega »davnega« romana? Obnovimo najprej na kratko njegovo vsebino. »Dogajanje je postavljeno v 17. stoletje v tedanje slovenske dežele. Zgodba se začne s prihodom neznanega popotnika na Štajersko. Njegova identiteta ter nameni za prihod ostajajo bralcu neznani, šele postopoma se izkaže, da mu je ime Johan Ot (izvorno Johanness Ott), da je po rodu Nemeč, rojen v kneževini Neisse, da je pred tem živel na Kranjskem, kjer se je tudi naučil slovenskega jezika, in da je prišel sem z namenom, da se ustali in zaživi na novo. Njegova usoda postane s tem za zgodbo osrednja in sledimo ji do konca romana. Junakovo nadaljnjo usodo zaznamuje beg pred večnimi pregoni s strani zakona in inkvizicije. Že od samega začetka je v družbi zaznamovan kot tujec, zaradi zanimanja za drugačne, neobičajne stvari, ter svoje intelektualne naravnosti, je množici vseskozi sumljiv. Ko se po spletu naključij zaplete s prepovedanimi verskimi sektami, pade v roke inkviziciji, ki iz njega izsili priznanje o čaščenju hudiča, grmadi pa ubeži šele s pomočjo štihtarjev, ki

ga prepoznajo za svojega. V nadaljevanju sodeluje nekaj časa z njimi, nato se priključi skupini trgovcev, s katerimi potuje, pijančuje in se ob večerih predaja vsem užitkom gostilniškega življenja. Pri tem pa se vseskozi zaveda, da inkvizicija še ni pozabila nanj, zato se skuša čim manj izpostavljati in vselej ostaja previden. Od trgovskih sopotnikov se loči, ko vznikne nova nevarnost in z njo možnost, da ga odkrijejo. Znova je na begu in zateče se v pomorske kraje, kjer pa ponovno pade v roke oblasti, ki ga zamenja za Hansa Debelaka, vodjo neke razbojniške skupine Zauberl-Jackl, na osnovi česar ga obtožijo struparstva ter obsodijo na dosmrtno prisilno delo na galeji. Johan Ot tako postane galjot. Na ladji preživi več let, kjer pa kljub težkim razmeram, fizičnim naporom, vsem vrstam poniževanja in trpinčenja, razčlovečenim odnosom ter grozotam življenja na morju ohrani trezno glavo in vztraja pri volji do življenja in upanju na beg. Na kopno se mu tako uspe rešiti po nekem hudem neurju in izbruhu kužne bolezni, ko ladja zasilno pristane nazaj v slovenskih deželah, kjer pa se zgolj nadaljuje njegov beg, saj mora neprenehoma paziti, da se ne bi izdal in da ne bi v njem prepoznali

ubeglega galjota, obenem pa se nad njegovo usodo dviga vse večja nevarnost kužne bolezni ... Konec romana in z njim dokončna usoda junaka ostaja odprt in bolj ali manj prepuščen bralčevi lastni interpretaciji. Potem ko se izogne že številnim nevarnostim, začne Johan Ot kazati znamenja kuge, ki jim začne postopoma podlegati. Vrne se v kraj, kjer je začel svojo pot. Vsega slabotnega ga najdeta kapucin in njegov pomočnik, ki skrbita za odstranjevanje kužnih trupel, mu zatakne kavelj za hlačnico in ga odvlčeta v skupno, anonimno grobnico. Roman se konča s poslednjimi galjotovimi mislimi, ki nakazujejo, da je, čeprav absurdna, njegova volja do življenja še vedno živa ...« (Vir: Wikipedija)

## Volja po preživetju

Zdaj pa pogledimo, kako aktualnost in uspeh francoskega prevoda razlaga avtor romana. »Nenavadna koincidenca, da je Galjot prav zdaj izšel v francoskem prevodu. Pri založbi Phebus v Parizu so ga nameravali v prevodu Andree Lück-Gaye izdati že pred leti, pa se je stvar zakasnila, ker je medtem izšel še roman In ljubezen tudi in v žepnih izdajah njihove podružnice Libretto nekaj ponatisov mojih knjig. Zato so izid Galjota

premahnili in tudi prevajalka je dobila še nekaj časa za izpopolnjevanje tega jezikovno ne prav lahkega besedila. In roman je izšel konec marca letos, torej prav v času, ko so nas preplavile novice o tem nesrečnem virusu ... Mislil sem predvsem na človekovo silno voljo po preživetju tudi v najtežjih okoliščinah. Junakova duhovna in fizična moč v knjigi zmagujeta nad inkvizicijskim nasiljem in se upirata zavratni epidemiji, kugi, ki je prestrašila ljudi in do temeljev pretresla Evropo.« (Vir: MMC RTV SLO) Kaj porečemo? Zgodovinske okoliščine so danes povsem drugačne, ljudje smo drugi, naše doživljanje kriznih razmer pa je v bistvu enako ... Pariška kritičarka Angele Paoli: »Z občudovanja vrednim pisanjem se Jančarjev roman sooča z današnjim bralcem z vsemi svojimi nasprotji in strahovi.«

## En svet: Skupaj doma

»One World: Together at Home« je bil naslov velikega spletnega koncerta, ki se je zgodil v noči s sobote na nedeljo (19. aprila). Virtualno je združil velikansko občinstvo, ki je uživalo v odlični glasbi vrhunskih glasbenikov. Organizatorjem pa je v toku osemurnega dogodka uspelo zbrati 128 milijonov dolarjev. Pohvalno.



Drago Jančar je eden najboljših in tudi v svetu vse bolj poznanih slovenskih pisateljev. Fotografiran na lanskem dunajskem knjižnem sejmu (Wiener Buchmesse), 7. 11. 2019. / Foto: Wikipedija



Tudi v Parizu, kjer je izšel prevod Jančarjevega Galjota, je večkrat pustošila kuga. Na sliki arheolog pri odkrivanju enega od pariških kužnih grobišč. / Foto: Wikipedija



Logo največjega spletnega koncerta v zgodovini. Trajal je osem ur, sodelovalo je več kot sto glasbenikov, najbolj se je angažirala Lady Gaga. / Foto: Wikipedija

## Za boljšo šolo (70)

## Preverjanje znanja na daljavo

IVKA SODNIK



Še težje in odgovornejše kot je poučevanje na daljavo, bo zagotovo preverjanje in ocenjevanje znanja. Skupina strokovnjakov je šolam priporočila, naj meseca aprila naučeno predvsem preverjajo, in ne ocenjujejo. Naročajo, naj preverjanje ne bo preveč obsežno, tako kot so za poučevanje rekli, naj učitelji ne prenašajo šolskih urnikov na dom, pač pa naj premišljeno izberejo učna gradiva, ki bodo primerna sposobnostim otrok.

Izobraževanje na daljavo je tudi na tem področju razkrilo velike razlike med učenci. Nekateri v eni uri opravijo vse obveznosti za posamezni dan, medtem ko se drugi izgubljajo v obsežni učni snovi veliko dlje, kot če bi bili v šoli. Zlasti če jim pri učenju

iz kateregakoli razloga ne morejo pomagati starši. Zato naj bi učitelji dnevno komunicirali z učenci, da bi lahko sproti preverjali njihovo odzivnost in temu prilagajali delovne obremenitve. Tudi v primeru, da ima šola dober pregled, kako se doma učijo posamezni učenci, je tudi pri preverjanju in ocenjevanju znanja zelo pomembno, da so učitelji dogovorjeni in usklajeni, kdaj in kako bo kdo pridobival ocene.

Enakomerna razporeditev ocenjevanja je že v normalnih razmerah velik problem, saj vemo, da je pridobivanje ocen večinoma skoncentrirano na zadnji mesec in pol pred polletno ali zaključno ocenjevalno konferenco. Pa ni treba, da je tako. Lahko bi

sproti več ustno ocenjevali in pogosteje pisali krajše pisne kontrolne naloge, saj pravilnik o ocenjevanju jasno določa, da je znanje treba ves čas preverjati. Preverjanje z vrednotenjem znanja bi na ta način enakomerno porazdelili skozi vse šolsko leto in ne bi učencem povzročali toliko stresa s skoraj izpitnimi kontrolnimi nalogami, ki zajemajo učno snov celega polletja.

Glede na to, da v teh dneh boja s koronavirusom velikokrat rečemo, da bo življenje po epidemiji drugačno, upajmo, da se bo tudi naša šola v marsičem začela spreminjati in prilagajati potrebam sodobnega časa. Vsaj pri količini učne snovi, metodah poučevanja, ki bodo bolj

upoštevale interese otrok, in pri vrednotenju znanja.

V tem šolskem letu pa bo v naslednjih dveh mesecih pač treba pridobiti ocene in po starem zaključiti šolsko leto. Če je bilo izobraževanje na daljavo naravnano predvsem na temeljne cilje učnega načrta, naj bo takšno tudi preverjanje in ocenjevanje. Učencem je tudi pri ocenjevanju treba zaupati, saj so ti prevzeli tudi odgovornost za učenje in pridobivanje znanja. Šolam je posebej naročeno, naj aprila zgolj preverjajo znanje, da bodo učenci spoznali metode ugotavljanja znanja. Zelo pomembni so osebni stiki s prav vsakim učencem, vsaj po telefonu. Le tako bodo učitelji vedeli, kaj se dogaja doma in koliko se učenci

ukvarjajo s šolo. Znanje naj bi se preverjalo z učenčevimi ustnimi in pisnimi odgovori, praktični izdelki in avtentične naloge pa naj bi nastajali predvsem pri tehniki, gospodinjstvu, likovni in glasbeni umetnosti, izbirnih predmetih, kemiji, biologiji ... Govorni nastopi so primerni za materni in tuji jezik.

Seveda mora biti preverjanje znanja usklajeno v strokovnih aktivih in oddelčnih učiteljskih zborih, da učenci ne bodo preobremenjeni. Glede na to, da so odnosi med učitelji in učenci v teh kriznih razmerah zelo dobri, saj že močno pogrešajo drug drugega, bo letos tudi ocenjevanje znanja dobro obrodilo in natrosilo veliko več petic kot v normalnih razmerah.



## Zgodbe

# Planinski humor ni enak dolinskemu

Pri Planinski založbi Planinske zveze Slovenije je te dni izšla knjiga planinskih humoresk Smeh z gora Dušana Škodiča iz Medvod. Veselje in smeh potrebujemo ves čas, v času krize pa še toliko bolj, pravi avtor.

JASNA PALADIN

Smeh z gora je zbirka zabavnih planinskih zgodb, ki so se nabirale skozi čas, najmanj trideset let je minilo med prvo in zadnjo. Bralca vračajo v čas, ko se je bilo treba do izhodišča pripeljati z avtobusom ali te je na državni meji zasačil graničar in te odgnal v dolino, govori o aktualnih izkušnjah z gorskimi kolesarji ali iskanjem družice na planinskem forumu, glavnina pa obravnava zimzelene planinske teme, kot so veseljačenje po planinskih kočah, nežna gorska srečanja, uvažanje v vrste markacistov in druge s humorjem začinjene nezgode in prigode iz gorskega sveta.

»Ne samo zdaj, ko se soočamo z nečim, česar nismo poznali, ter nas strah in utesnjenost spravljata v psihozo

– veselje in smeh potrebujemo ves čas. Življenje je resna stvar, ki nikomur ne teče gladko od začetka do konca. Dobra volja pa je čar tistih trenutkov, ko pozabimo na minljivost,« pravi avtor, uveljavljeni planinski publicist Dušan Škodič, ki se s pisanjem ukvarja že od srednje šole. V Planinskem vestniku objavlja od leta 1994, od leta 2009 je tudi član uredniškega odbora, s svojim delovanjem pa pokriva območje zgodovine in leposlovja. Knjiga Smeh z gora ni njegova prva, saj je izdal že roman Devet dni v avgustu in zbirko zgodovinskih zgodb Ljudje v gorah, tokrat pa se je usmeril le v tiste zgodbe, ki bodo bralca nasmejale. »Ko hodimo v gore, se nam zgodi marsikaj veselega in smešnega. Marsikateri dogodek nam obleži v spominu, ker nam je nekoč popestril dan

ali zabaval planinsko družbo. Čemu ga torej ne bi delil še z drugimi? Vedno rad rečem, da nihče ne hodi v gorski svet le zato, ker mu je tako všeč siva barva skal. Za doživljanje estetike že morda, za smeh in veselje pa to zagotovo ni dovolj. Stane Belak - Šrauf je nekoč dejal: 'Važne so zgodbe, ostalo ni pomembno.' Tisto nam bo ostalo, ko bomo nekoč gore gledali iz doline. Zgodbe pa so resne ali zabavne – in te so nabirek onih, ob katerih smo se nekoč držali za trebuh. Ker je bila prejšnja knjiga Ljudje v gorah resna in se je bolj dotikala tragedije, je bila logična posledica Smeh z gora. Vseeno pa bo bralec že ob branju prve zgodbe začutil, da gre za humor, ki ni enak dolinskemu,« pravi Škodič, ki je dokazal, da se zna prav dobro pošaliti tudi na svoj račun. V knjigi, v

kateri je zbranih 17 zgodb, nam tako med drugim opiše, kako odpreti konzervo rib brez odpiralca in kako vlomiti v lasten avto, v katerega smo zaklenili avtomobilske ključke.

»Že zdavnaj sem spoznal, da ljudje najraje sprejmejo šale, pri katerih pisec nikogar ne obtožuje ali se iz nekoga dela norca. Tako ali tako obstaja možnost, da je v neki zgodbi nastavljeno ogledalo, ki nas spomni, da se ne obnašamo vedno tako pametno, kot si mislimo. Prav zaradi tega spoznanja brez težav priznam svoje napake. Kdor ima kaj samokritike, se s tem zlahka sprijazni. Vsi samo lepi in brez napak obstajajo le v pravljicah, ženitnih oglasih ali pa na spletnih forumih.«

Dušan Škodič ima pri svojih sedeminpetdesetih letih za seboj že desetletja



Dušan Škodič bo bralca knjige Smeh z gora nasmejal z večinoma avtobiografskimi prigodami iz planinskega sveta. / Foto: Manca Ogrin (PZS)

odkrivanja gora in dela v planinskih organizacijah. V gore je začel zahajati s starši, kot srednješolec je opravil tečaj za mladinskega planinskega vodnika, pozneje tudi izpit za markacista in gorskega stražarja, kot inštruktor je sodeloval na tečajih za mladinske vodnike in se nekaj let ukvarjal z alpinizmom. Večina zgodb v knjigi je tako avtobiografskih, pisec pa je nekaterim dodal tudi ščepec domišljije.

Aktiven je tudi na drugih področjih. Zaposlen je na oddelku mednarodne pošte v poštnem logističnem

centru na Viču, dolgčasa pa, kot pravi, ne pozna.

»Vedno se znam s čim zamotiti. Med drugim sodelujem v Zgodovinskem društvu Rapalska meja, kjer sem med ustanovnimi člani in imamo zdaj zaradi stoletnice precej aktivnosti. Po mamini strani pa sem Belokranjec, tam imamo posestvo, zato se tudi kakšnih kmečkih del ne branim, nasprotno, v njih najdem dobrodošlo spremembo od vsakdana,« še pravi, za konec pa doda, da je napisal tudi že četrto knjigo, ki je že v fazi urejanja, njen izid pa je predviden jeseni.

# Za vsako žrtev nasilja je rešitev

Sama si si kriva je naslov knjige, v kateri je spletna novinarka Gordana Stojiljković popisala življenjske izpovedi treh Slovenk, ki so živele v svetu, polnem zlorab, nasilja in trenutkov, ki so mejili na blaznost.

MAŠA LIKOSAR

Življenjske in povsem resnične zgodbe Alenke, Simone Nine Vrabčič in Monice De La Calli so intimne pripovedi o spolnem, fizičnem in psihičnem nasilju v krogu družinskega in partnerskega življenja. Zapisala jih je spletna novinarka Gordana Stojiljković, a kot pravi, ne s pričakovanjem, da bo bralec zgodbe žrtev razumel, ampak da jih bo sprejel takšne, kot so – krute in grozljive. Vse tri ženske pričevalke nasilja danes sledijo poslanstvu, da ostro zanikajo naslov Sama si si kriva. »Žrtev nasilja nikoli ni sama kriva, saj opravičila za nasilje ni,« pravijo in dodajajo: »Za vsako žrtev obstaja

rešitev, če se obrne na prave ljudi.« Njim je uspelo izstopiti iz začaranega kroga in zaživeti na novo, mirneje, v lepšem svetu. Vendar kot poudarjajo, se v krogu nasilja še vedno vrti marsikdo – nasilje ne izbira, lahko se zgodi vsakomur od nas. One so se odločile, da spregovorijo in širši javnosti zapuajo pekel, skozi katerega so šle.

Svojo zgodbo nam je zapujala Simona Nina Vrabčič, ki je odraščala z nasiljem, saj je že dedek pretepal babico. Pri 15 letih je spoznala moža in z njim zanosila. »Po rojstvu tretjega otroka ni bilo dneva, da me ne bi pretepel in nečesa polomil,« nam je zaupala. Po mnogih letih psihičnega in

fizičnega nasilja je ugotovila, da je njeno prepričanje, da se vsak lahko spremeni na bolje, napačno. Primorana je bilastoriti odločilen korak. »Strah te je, ker ne veš, kako boš preživel sebe in otroke. Dolga leta sem trpela v prepričanju, da nisem sposobna oditi in začeti znova, da si boljšega življenja ne zaslužim in da sem sama kriva za vse. Ko sem se oza-vestila, da nihče nima pravice dvigniti roke nad tabo, sem zbrala pogum, podala prijavo o nasilju in zahtevo za ločitev,« pripoveduje sogovornica.

Sogovornica poudarja, da je v Sloveniji nasilja in spolnih zlorab otrok, mlajših od 15. let, veliko. »A o tem se ne govori, kar je ključna napaka,« je dejala in dodala, da je v stanju, v katerem smo se znašli, ko smo zaradi epidemije covid-19 primorani biti doma, zaprti med štirimi stenami in v nenehnem kontaktu s partnerjem in družino, nasilja še več. »Pogum, moč in samozavest

so ključni, da se nasilju upreš,« je svetovala vsem trpinčenim osebam. Po njenem mnenju bi nasilje omejili in zmanjšali le s spremembo zakonodaje, ki bi morala biti mnogo strožja od nasilnežev; ter s poučevanjem otrok v šolah o nedopustnosti vsakršnega nasilja.

Danes teče peto leto, odkar je Simona Nina Vrabčič samska in, kot pravi, mirna, zadovoljna ter srečna. Do stanja brez nasilja so ji pomagali Center za socialno delo, policijska postaja in Društvo za pomoč žrtvam kaznivih dejanj Beli obroč Slovenije ter Vlasta Nussdorfer. »V času trpljenja nisem imela nikogar od bližnjih, na katerega bi se lahko obrnila, mu zaupala in ga prosila za pomoč. Zato gre resnično velika zahvala omenjenim ustanovam in osebam, da sem še tu, živa,« je povedala in sklenila z mislijo: »Nasilje se ne sme dogajati nikomur, ne ženskam, ne otrokom. Noben človek si ga ne zasluži.«



Zgodbe fizičnega, psihičnega in spolnega nasilja Monice De la Calli, Simone Nine Vrabčič in Alenke je v knjigi z naslovom Sama si si kriva zapisala Gordana Stojiljković.

Vse tri ženske pričevalke nasilja ostro zanikajo naslov knjige Sama si si kriva. »Žrtev nasilja nikoli ni sama kriva, saj opravičila za nasilje ni,« pravijo in dodajajo: »Za vsako žrtev obstaja rešitev, če se obrne na prave ljudi.« Njim je uspelo izstopiti iz začaranega kroga in zaživeti na novo, mirneje, v lepšem svetu.



## Kultura

# Pogreša koncertni oder

Mezzosopranistka Barbara Kozelj iz Predoselj že več kot dve desetletji živi v Amsterdamu in nastopa na številnih evropskih opernih in koncertnih odrih.

IGOR KAVČIČ

**Kot operna in koncertna pevka že vse svoje poklicno obdobje delujete v Amsterdamu, ki je hkrati vaše izhodišče, saj ste si tu ustvarili tudi družinsko življenje. V kakšnem obdobju vas je našla izolacija ob epidemiji?**

V operni hiši v Leipzigu smo imeli vaje za peto ponovitev Wagnerjeve opere Tristan in Izolda, v kateri nastopam v vlogi Brangaene. V četrtek, 12. marca, so nam na vajah za sobotno predstavo sporočili, da ta odpade, da se gledališča in operne hiše do nadaljnjega zapirajo. Za Nemčijo in Francijo je nekaj dni kasneje podobne ukrepe sprejela tudi nizozemska vlada. Od takrat so zaprte kulturne institucije, šole, restavracije, lokali, delujejo le službe in poklici vitalnega pomena za življenje ljudi. Lahko gremo na sprehod po največ trije, če nismo člani iste družine, v medsebojni razdalji 1,5 metra. Otroci do 12. leta se lahko igrajo zunaj z vrstniki, lahko

greš na kolo, rolerje, si privoščiš tek ..., pri tem pa nismo omejeni zgolj na svoje občine. Prepovedan je obisk domov za upokojece.

Ukrepi so najbrž podobni tistim v Sloveniji, a se mi zdi, da so vendarle nekoliko blažji. Seveda je priporočljivo, da smo čim bolj doma, hkrati pa nam ukrepi dopuščajo, da si jih do določene mere sami interpretiramo. Na Nizozemskem temu rečemo »inteligentni lockdown« (inteligentna izolacija, op. a.). Mislim, da se večina zaveda resnosti situacije in se ukrepov drži.

**Glede na to, da so vsi javni dogodki odpovedani, torej ni koncertov in drugih nastopov, prav tako najbrž nimate možnosti za sodelovanje z glasbeniki, skupaj vaditi za nastope kot običajno. Kako poteka vaš ustvarjalni delavnik?**

Danes (v torek) je bila za nas, umetnike, še dodaten šok vest vlade, da so vse prireditve do 1. septembra

odpovedne. Najprej sem tako preverila, kaj vse, na kar sem se pripravljala, bo odpadlo. Sicer pa sem prve tedne karantene, ko še nisimo mislili, da bo trajalo tako dolgo, pomislila, da se bom po natrpanem urniku najprej malo spočila in se lahko še bolj posvetila hčerama, devetletni Mayi in štiriletni Nikki, ki sta zelo pridni dekleti, zdaj po šestih tednih pa neizmerno pogrešam tudi svoje delo.

Pogrešam petje in že sam fizični občutek pri tem. Sicer premorem veliko samodiscipline in sem si naredila načrt za študij pesmi in opernih vlog, ki sem jih imela v programu, in se zdaj lahko brez časovnega pritiska še bolj poglobim vanje, če omenim samo čudoviti Mahlerjev cikel, hkrati pa se je težko vsak dan znova motivirati, če vem, da še pol leta ne bom stala na odru.

Imam pa veliko skrbi o tem, kaj bo z mojim poklicem v prihodnje, kdaj bom spet stala pred polno dvorano, kdaj

bom lahko nastopala z glasbeniki, orkestri in kot umetnica znova komunicirala s publiko, za katero sem prepričana, da si prav tako želi na koncert, v gledališče, kjer se za dve uri poda v neki drugi svet. Z glasbo in umetnostjo je pogojena moja identiteta – glasbo potrebujem zase, da obstajam. Glasbo imam, ampak bistvo glasbe je komunikacija z drugimi glasbeniki in publikami – in prav to sedaj odpade. Mogoče prav pomanjkanje vsega tega včasih vpliva tudi na moje razpoloženje.

**Je umetnikom kakorkoli na pomoč priskočila država?**

Tu bi težko povedala kaj zelo pozitivnega. Pri nas se je kulturni sektor prvi zaprl in se bo zadnji odprl. Več kot tristo tisoč umetnikom bo v teh dneh umanjkal osnovni vir dohodka. Država je najprej potrdila, da nas bo podprla z nepovratnimi sredstvi do višine socialnega minimuma okrog tisoč evrov za posameznika oziroma 1500 evrov za družino na mesec,



Barbara Kozelj / Foto: Andreas Terlaak

če imata oba partnerja status svobodnih umetnikov. Sama sem izpolnila prijavo za to podporo, ker ne vem, koliko časa bo to še trajalo in kakšna bo moja letošnja koncertna prihodnost. Čakamo, iz kulturnega sektorja pa se naslavljajo pisma vladi, naj vendarle poleg gospodarstva in recimo državne letalske družbe poskrbi tudi za kulturo in umetnost.

Ne predstavljam si prihodnosti, kako bodo v dvoranah sedeli ljudje 1,5 metra narazen in bodo te zato na pol prazne. Kako bodo preživele operne hiše, gledališča ...? Sem zelo optimističen

človek, a vem, da se dvorane ne bodo kar naenkrat odprle in bo spet vse, kot je bilo.

**Kaj vi in vaša družina v času izolacije najbolj pogrešate?**

Ravno za ta petek sem že imela kupljene letalske vozovnice za Slovenijo, saj sem s hčerama nameravala podaljšane prvomajske počitnice preživeti doma v Predosljah pri bratu in starših. Sicer imamo redne kontakte na daljavo, žal pa ne vem, kdaj se bomo spet lahko srečali v živo. Ker sem po naravi zelo družabna, seveda tudi v Amsterdamu pogrešam družjenje in fizični stik s prijatelji.

# Umetniki smo vajeni samoizolacije

Akadska slikarka Suzana Brborović iz Kranja že šesto leto živi in ustvarja v Leipzigu, kjer se je ustalila tako v umetniškem kot družinskem smislu.

IGOR KAVČIČ

**Kot uspešna slikarka mlajše generacije zadnja leta živite in delujete v nemškem prostoru. Kakšen je dan Suzane Brborović v času izolacije?**

Leipzig je bil ves mesec v karanteni in obratovale so le trgovine z živili. Ta teden je Nemčija sprejela milejše ukrepe in trgovine (tudi galerije) do osemsto kvadratnih metrov spet lahko odprejo svoja vrata. To seveda pomeni omejeno število obiskovalcev v prostoru, vendar je vsaj za nekatere kulturne ustanove končno korak naprej. Težava za vse starše pa je, da bodo vrtni ostali zaprti do avgusta. Ravno smo iskali vrtec za sina, a bo to zdaj še za nedoločen čas odloženo. S partnerjem se sinu po najboljših močeh trudiva z različnimi aktivnostmi zagotoviti poln dan. Ko partner pride iz službe, grem jaz v studio. Tako je sicer bilo že pred virusom, zato velikih sprememb glede tega ni.

Izhodi so delno omejeni. Lahko greš normalno ven na sprehod, a le z eno osebo iz

drugega gospodinjstva. Javna igrišča so zaprta, parki odprti, vendar samo za sprehode in rekreacijo. K sreči imamo za hišo zelo velik vrt, kjer preživimo velik del dneva. Ko imam zvečer čas, se ukvarjam z različnimi projekti in hobiji.

Vseeno imam občutek, da se zunaj ni veliko spremenilo. Leipzig je sproščen in veliko ljudi je zunaj. Ob sončnih dnevih je težko biti v stanovanju, posebno z otroki.

**Kako deluje kompleks s številnimi umetniškimi ateljeji imenovan Spinnerei, kjer imate atelje tudi vi?**

Spinnerei je odprt ves čas, saj je to prostor z veliko zasebnimi ateljeji. Kar nekaj umetnikov tudi živi tu. Sama kombiniram delo od doma in v ateljeju, ki je zelo blizu mojega doma in zato nimam izgovora, da ne bi šla. Spinnerei je priljubljena točka, v njem se vedno veliko dogaja. Zdaj smo tam res samo umetniki, vsak v svojem ateljeju. Sicer ni dosti drugače – umetniki že



Na lepše: Suzana Brborović s sinom Ladom / Foto: Jan Trstenjak

tako delamo v samoizolaciji, zato smo vajeni takih razmer. Kar vseeno najbolj pogrešam, pa je kontakt s prijatelji in raznorazne dogodke.

**Kaj pa umetniška scena, ali trg z likovnimi deli deluje?**

Umetniška scena se je preselila na internet. Instagram

je postal ključno orodje za vse, ki so povezani z vizualno umetnostjo. Galerije so zelo aktivne in nekatere vsak dan nudijo program – delo umetnika od doma, video prenosi v živo pogovorov galeristov in kustosov z različnimi gosti na Instagramu. Galerije se morajo v teh časih

toliko bolj truditi za svojo prisotnost. Mnoge imajo zelo dobro urejeno virtualno ogledovanje umetnin in razstav. Skoraj vse so vpete v svetovno platformo Artsy, kjer se umetniška dela še vedno normalno prodajajo.

**Je umetnikom kakorkoli na pomoč priskočila država?**

V Nemčiji kot umetnik odpreš svojo dejavnost, preko katere izdajaš račune. Obstaja tudi pomoč pri plačilu prispevkov, ki se izračuna glede na letni zaslužek – več ko zaslužiš, manjša je pomoč. Da bi le-to sploh pridobil, moraš dokazati, da s svojo umetnostjo služiš.

Pred prazniki so nam obljubili, da nam bodo pomagali v obliki enkratne denarne pomoči od 1.500 do 2.000 evrov. Zdaj čakamo na nadaljnja navodila – kdaj in kam se lahko prijavimo. Na ta način se namreč Leipzig želi izogniti poplavi brezposelnih na zavodu za zaposlovanje, saj je vsem jasno, da smo ravno kulturniki največ izgubili v tem

času. Berlin in Dresden sta svojim umetnikom takšne pomoči že omogočila.

**Ali epidemija in zastoj javnega življenja v svetu vplivata na vaše misli, ko gre za likovno ustvarjanje?**

Hvaležna sem, da smo vsi zdravi, tudi družina v Sloveniji, s katero smo skoraj vsak dan v kontaktu. Moja umetnost je od vedno prežeta z distopičnimi temami. Čeprav se trudim odmakniti od črnogledih misli, so te vedno prisotne nekje v ozadju. Predvsem me skrbi, kakšne bodo dolgotrajne gospodarske posledice in pa vse večji nadzor nad ljudmi, ki nam ga vsiljujejo vlade. Z zaskrbljenostjo opazujem tudi politično dogajanje v Sloveniji. Čas, v katerem sledimo mainstreamovskim medijem, prepovedi javnega zbiranja ljudi in vedno novim pravilom, je zavajajoč in vlade sprejemajo odločitve brez vedenja ljudstva. Bojim se, da se v določenih aspektih ne bomo mogli vrniti v čas pred virusom.



# Virus Belgijo ujel nepripravljeno

Miha Žebre

Tako kot druge države v Evropi in po svetu je koronavirus tudi Belgijo ujel povsem nepripravljeno, pravi Škofjeločan Miha Žebre, magister pravnih znanosti, ki je že vrsto let pravnik v Evropski komisiji v Bruslju. Kritično razmišljajoči Belgijci pa se tudi že usmerjajo v prihodnost, ki bo po njihovem drugačna od stanja pred izbruhom pandemije. »Križa je velika priložnost, da se družba kot celota radikalno spremeni v bolj trajnostno, vzdržno in humano skupnost,« ob tem pravi Žebre.

ANA ŠUBIC

Miha Žebre je 42-letni magister pravnih znanosti iz Škofje Loke, ki že od leta 2009 živi v Bruslju. Tedaj je sredi zapoznelih priprav na pravosodni izpit dobil pogodbo o zaposlitvi za določen čas v Pravni službi Evropske komisije (EK). »Leta 2012 sem prestal izbor za evropske javne uslužbenke in v Pravni službi EK skupaj ostal kar osem let. V glavnini sem zastopal Komisijo v postopkih pred Sodiščem Evropske unije v Luksemburgu ter svetoval različnim direktoratom na zakonodajnem področju. Kar osem let pravim zato, ker nam znotraj EK omogočajo precejšnjo mobilnost in mnogo kolegov menja področja oz. direktorate na od tri do pet let. Zdaj sem že skoraj dve leti v Direktoratu za pravosodje, potrošnike in enakost, kjer delujem na področju civilnega prava in mednarodnega zasebnega prava,« je o sebi povedal Žebre. Z njim smo se pogovarjali predvsem o tem, kako je koronavirus ohromil življenje v Belgiji, kjer so imeli po podatkih Evropskega centra za preprečevanje in obvladovanje bolezni sredi tega tedna 40.956 potrjenih okužb s covidom-19 in 5998 smrtnih žrtev.

**Kako novi koronavirus vpliva na življenje v Belgiji?**

Kot druge države v Evropi in po svetu je koronavirus tudi Belgijo ujel povsem nepripravljeno. Položaj je bil še zlasti neroden zaradi tega, ker je v trenutku izbruha pandemije Belgijo vodila vlada v odhajanju, ki je imela že po definiciji omejena pooblastila. Pa vendar je situacija politike prisilila h konsenzu, tako da so oblikovali vlado s polnimi pooblastili do 1. junija 2020 pod vodstvom liberalne ministrske predsednice Sophie Wilmès. Vlada sicer ne odraža strankarske večine v zveznem parlamentu, uživa pa sedaj v obdobju pandemije zelo visoko podporo v parlamentu pa tudi v javnosti.

Na začetku izbruha so mnogi podcenjevali resnost položaja, tako da so se nekatere množične aktivnosti in prireditve odvijale vse do 18. marca, ko je šla država na posled v t. i. »lockdown« oz. strogo zaprtje. Konec februarja sem bil tudi sam v fazi



Miha Žebre / Foto: osebni arhiv

zanikanja in prepričan, da bom brez posledic prebolel neke vrste gripo, če jo slučajno staknem. Ko pa je v Sloveniji začel opozarjati dr. Ihan in ko so začele številke v Belgiji skokovito naraščati, sem se streznil. Ne toliko zaradi sebe, pač pa zaradi rizičnih skupin in potencialnega kolapsa zdravstvenega sistema. Tako sem 10. marca začel relativno resno izolacijo; privoščil sem si zgolj tek v parku, to je bilo dovoljeno, in tedenski obisk trgovine.

**Javno življenje je torej ohromljeno. Katere trgovine so vseeno ostale odprte, kako potekajo delovni procesi?**

Do sedaj so bile zaprte vse trgovine, razen tiste s hrano, živalsko hrano, lekarne, časopisni kioski, bencinske črpalke in trgovine z medicinsko opremo. V teh velja upoštevati varnostne razdalje in uporaba mask, rokavic oziroma razkužila. Upad krivulje okuženosti in pretekli štirje sončni tedni pa so botrovali odločitvi, da se dovoli ponovno odprtje vrtnih centrov in trgovin z gradbenim materialom, s čimer vlada prebivalstvu sporoča, naj se zaposlijo z opravi v hiši in okrog nje. Delovni procesi potekajo ohromljeno, k sreči pa so Belgijci precej bolj navajeni na delo od doma (teleworking) kot Slovenci. Zdi se mi, da se

najprej poudariti, da ima vsaka država svojo metodologijo štetja. V Belgiji tako med umrle prištevajo ne samo tiste, ki so umrli v bolnišnicah, pač pa tudi tiste, ki so umrli v domovih za ostarele in niso bili testirani, vendar so kazali znake bolezni. Res je tudi, da je Belgija zelo gosto poseljena država, na kvadratnem kilometru v povprečju živi 383 prebivalcev, kar se nedvomno odraža v visokem številu umrlih.

Nabor ukrepov v Belgiji se bistveno ne razlikuje od tistih drugod po Evropi. Tudi v Bruslju se lahko gibljemo zgolj na območju občine prebivališča, vendar organi kršitve slabo sankcionirajo. Čeprav se stanje trenutno umirja, pa je vlada do konca avgusta prepovedala vse množične prireditve. Prepoved večdnevnih polnih festivalov, kot sta na primer Rock Werchter in Tomorrowland, je za Belgijce hud udarec. Govori se tudi o možnosti posebne ureditve letovanj, v skladu s katero bi določene regije smele na belgijski obali letovati samo v določenem obdobju.

**Na kakšen način država pomaga gospodarstvu in drugim, ki so zaradi trenutnih razmer najbolj prizadeti?**

Kot država euroobmočja bo Belgija v prvi vrsti lahko izkoristila ukrep Evropske centralne banke, ki bo skupno odkupila za 750 milijard obveznic v državah članicah, pa tudi številne druge ukrepe evropske monetarne politike, ki so namenjeni podpori gospodarstva. Posameznih nacionalnih ukrepov je tudi veliko. Segajo od odloga plačila davka na dobiček pravnih oseb, moratorija na odplačilo hipotekarnih in podjetniških posojil do davčnih olajšav za prostovoljno nadurno delo v kritičnih službah. Problem pomanjkanja sezonskih delavcev bodo reševali tako, da bodo imeli proslilci za azil dostop do trga dela. Z bolj praktičnega vidika se mi zdi lepo, da so v domovih za ostarele uredili zastekljene kabine za obiske in pogovore. Nacionalna televizija vsakodnevno predstavlja domiselne rešitve staršev za kratkoročno oskrbo otrok. V medijih naploho opažam, da se posebno pozornost posveča duševnim vidikom in posledicam

pandemije, da se opozarja na dejstvo, da karantena na 50 kvadratnih metrih ni isto kot karantena na posestvu belgijskega kralja Filipa v predmestju Laaken in da se vse debate že obračajo v prihodnost. Občutek imam, da se tisti, ki v Belgiji zares kritično in napredno pristopajo k napovedim, zavedajo, da ni poti nazaj v stanje pred izbruhom pandemije. Tisto stanje namreč ni bilo normalno. Zemlja poka po šivih, zato je ta križa velika priložnost, da se družba kot celota radikalno spremeni v bolj trajnostno, vzdržno in humano skupnost.

**Če odmislna izredne razmere – kako ste sicer zadovoljni z življenjem v Bruslju? Kaj vam je všeč in kaj vas moti?**

Zelo sem zadovoljen. Sem pa prešel vse faze odnosa, od zavračanja in kritiziranja prek toleriranja do sprejemanja in navdušenja. Ne glede na pomanjkljivost, kot so kislo vreme, neučinkovito mestno redarstvo in polžji potek infrastrukturnih projektov, je Bruselj mednarodna metropola z razgibanim glasbenim in nasploh umetniškim življenjem ter vrhunsko kulinarijo. Če pa se mesta slučajno naveličam, so Amsterdam, Pariz, London in Köln le streljaj stran. Tako kot vsi Slovenci najbolj pogrešam hojo navkreber.

**Pred prihodom v Bruselj ste nekaj časa živeli v Luksemburgu. Kako vam je bilo všeč tam?**

V Luksemburgu sem v letih 2006 in 2007 delal na Sodišču Evropske unije. Izkušnja mi je prinesla začetno znanje francoščine in za prgišče trdnih prijateljstev, sicer pa nad njim nisem bil navdušen. Pozna se mu, da dolgo ni imel univerze, zato je osiromašen mladostne svežine. Negativna plat takojšnje visoke kupne moči je razpaseno potrošništvo.

**Se boste vrnili v domovino ali se nameravate ustaliti v Bruslju?**

O vrnitvi v domovino ne razmišljam, saj sva si v Bruslju s partnerjem ustvarila dom. Seveda močno pogrešam razširjeno družino ter svoje loške in neloške prijatelje, vendar se vsi trudimo, da se redno obiskujemo.

»Nabor ukrepov v Belgiji se bistveno ne razlikuje od tistih drugod po Evropi. Tudi v Bruslju se lahko gibljemo zgolj na območju občine prebivališča, vendar organi kršitve slabo sankcionirajo. Kljub temu da se stanje trenutno umirja, pa je vlada do konca avgusta prepovedala vse množične prireditve.«



# Na robu

Odpusti jim, sem si rekla, 1. del

## Otroštvo

MILENA MIKLAVČIČ

usode



Jurka je ena tistih žensk, ki zlepa ne tarna. Potem pa se je lani na lepem zgodilo, da je postalo srce prepolino grenkih spominov, žalosti in tudi jeze. Morala ga je »izprazniti«, drugače ne bi preživela.

Svojo zgodbo je začela na koncu: »Danes teče že deveto leto in petintrideseti dan, kar je štiriletni vnuk nazadnje prikorakal skozi vrata in rekel: "Lačen sem, kaj bomo danes jedli?" Medtem ko sem mu pripravljala umešana jajca s smetano, je čeblijal: "Babi, kako te imam rad, kar pojedel bi te." V tistem trenutku je skozi vrata privihrala snaha, ga zgrabila in siknila proti meni: "Prekleta čarovnica, jebi se." Nato se je usedla v kombi ter se odpeljala. Kasneje sem ugotovila, da me je tudi okradla,

ni pobrala le denarja, temveč tudi vso zlatnino, nekaj akvarelov, dva pozlačena svečnika ... A ker je bil sin že tako in tako na tleh, nisem želela še dodatno prilivati olja na ogenj. Sledila je grda in umazana ločitev. Snaha je vztrajala, da sem zanjo sokriva. Menda je sin v njeni odsotnosti vodil domov druge ženske, pa sem bila tiho, kar pa je bila čista laž. Ni jih! Le znebiti se ga je želela! Dobil je bogato odpravnino, žal pa se lahko sin srečuje z vnucom le v njeni prisotnosti. Brez mene. Tega ji ne bom odpustila, pa če še sto let živim!«

Jurko je premagal jok. Medtem ko si je brisala solze, sem si ogledovala fotografije, ki jih je bilo v zimskem vrtu vse polno. Na vseh je bil nasmejan deček, ki ga Jurka ne more in ne more pozabiti.

»Vse življenje sem imela opravka z zlobnimi ženskami. Nekaterim še hudič ne bi segel niti do kolen. Mi lahko poveš, kaj je na meni takšnega, da jih privlačim? Začelo se je že v otroštvu. Moja mama je bila name ljubosumna, kar pomnim. Če mi je ata prinesel liziko, je vreščala nanj, če sem dobila v šoli odlično oceno, je vihala nos, da to ni nič. Ko je prvič slišala sosedo, da imam zelo lepe lase, mi jih je že naslednji dan ostrigla na tri centimetre. O, kako sem jokala, a

ni nič pomagalo! Še huje pa je bilo, ko sem šla študirat. Po njenem ne bi smela, ker je tudi sama imela "samo" osemletko.

Imela sem še eno sestro, a je bila bolj počasna, nekaj ni bilo v redu z njo. Morda jo je prav zato imela mama raje. Silila jo je, da je ponoči spala pri njej. Ata je odganjala od sebe na zelo prostaški način. Bila sem še otrok, ko sem že poznala več deset zmerljivk, ki so bile povezane s spolnimi organi.

Potem jo je oče zapustil, ni mogel več zdržati. Preselil se je k staršem, vem pa, da ni šel zaradi kakšne ženske. Na poti iz šole sem se pogosto ustavljala pri njem. Malo zaradi sladkarij, ki jih je imel zmeraj na zalogi, malo pa tudi zato, da sva se pogovarjala. Po poklicu je bil mizar, pri babici in dedku si je uredil delavnico za "fušanje". Ni bilo lepšega, kot sedeti na kakšnem tnalu, ga opazovati pri delu, kramljati in vleči vase vonj po lesu. Še danes mi je ta vonj med najljubšimi, zato tako rada zahajam v gozd, kjer lahko objemam drevesa in se pomirim.

Doma je bilo po očetovem odhodu zelo hudo. Sprva, seveda ne. Potem pa je začelo primanjkovati denarja. Bila sem že najstnica, rada bi počela še kaj drugega, kot tekača za sestro s "kahlo". Morala sem jo tudi hraniti, ker je bila pogosto zelo trmasta in

je hrano raztresla po sebi in po tleh. A zdelo se mi je, da je moja sveta dolžnost, da mami pomagam. Tudi ata me je spodbujal. "Bodi pridna in ubogaj jo," mi je govoril. Ko pa sem ga prosila, naj se vrne, je pogledal stran in zmajal z glavo.

Kljub temu da me je mama nenehno tlačila k tlom, me zaničevala, se iz mene norčevala, sem naredila vse, kar mi je ukazala. Ko sem ji omenila, da sem se vpisala na gimnazijo, je planila v jok, da to ne bo šlo, kdo bo pazil na sestro, ko bo ona v službi. V dno srca se mi je zasmilila. Opustila sem misel na šolo in šla delat v kmetijsko zadrugo. Vzeli so me za pomožno prodajalko. Potem sem ugotovila, da mame to, da delam na dve izmeni, čisto nič ne moti. "Rada te ima, pa te zato želi obdržati ob sebi," me je tolažil ata.

Verjela sem mu. Samo še eno leto ostanem doma, potem pa grem, sem si rekla. Na zimo je mama pustila službo z besedami, da se ji ta več ne splača. Našla si je nekega tipa, ki ji je izračunal, da lahko brez težav živi na račun socialne, prispevka, ki ga je dobivala za ubogo sestro in še nekaterih drugih transferjev. Kar naenkrat ji ni bilo več prav, da sem zaposlena, saj bi na račun moje nepreskrbljenosti padel še kakšen dinar več. Postala je nemogoča, celo surova. Neke noči je vdrla v mojo sobo, me prišla za lase in zvlekla čez prag. Zakaj, še danes ne vem. V pižami sem se odpravila pet kilometrov stran, kjer je živel ata. Do jutra, dokler nisem šla delat, sem spala v njegovi

delavnici. Sam je imel le eno posteljo, njegovi starši me pa niso marali, ker sem bila menda preveč "podobna tisti prasicu", ki je prizadela njihovega sina.

Štiri leta, ko sem se vozila v Ljubljano, kjer sem obiskovala gimnazijo, so bila pošastna. Denarja sem imela komaj za avtobus, kakšen dinar mi je stisnil v žep ata. Pa tudi on ga ni imel veliko, saj je začel piti. Kljub vsem naporom sem bila vsa leta prav dobra. Pri dvajsetih sem maturirala. Domov sem prišla vesela, razposajena, ponosna sama nase! Ko me je mama zagledala, se ji je zaradi moje veselosti stemnilo pred očmi. Zgrabila je enega od žebeljev, ki so ležali na mizi in mi ga hotela zabosti v oko. Bila je zelo nasilna. Komaj sem se je rešila.

Zatekla sem se k eni od sošolk. Vedela sem, da je to izhod v sili. Bila je malo zaljubljena vame, meni pa so se odnosi z žensko gabili. Vseeno sem ostala dva dneva, saj drugam nisem imela iti. Ni mi kazalo drugega, kot da sem stopila do direktorja kmetijske zadruge. Spomnil se me je in brez težav me je ponovno vzel v službo. Še več: predlagal mi je, da se zaposlim v eni od trgovin, ki so jih imeli na obrobju Ljubljane. Mislila sem, da sanjam! "Dopoldne boš na predavanjih, popoldne pa boš delala," mi je dejal, ko mi je začel srečo.

Sreča je bila takrat res na moji strani! Našla sem si skromno sobico pri neki družini. Pravzaprav je bil to le kavč v dnevni sobi, uporabljala sem ga le za spanje. Čez dan so imeli dnevno

sobo na voljo drugi družinski člani. Za knjige in ostalo študijsko gradivo pa so mi odstopili polomljeno omario za čevlje. Dve spodnji polici. Tudi prav. Bom že preživela, sem si rekla.

Dopoldneve sem preživljala na fakulteti, popoldneve v trgovini, ponoči sem študirala. Jedla komaj kaj, spala še manj. Bila pa sem polna adrenalina, ki me je gnala naprej, da sem vztrajala.

Nisem imela čisto nobenega časa zase, kaj šele, da bi letala za fanti! Sem in tja sem dvignila palec in se odpravila na obisk k očetju. Žal je bil redkokdaj trezen. Za Miklavža mi je vseeno naredil tri pručke, ki sem jih podarila otrokom, kjer sem imela streho nad glavo. Bili so mi iz vsega srca hvaležni.

Mama je bila še zmeraj brez službe. Sestro so ji vzeli in jo dali v zavod. Bila je zelo vesela, ko me je videla. Objemala me je in poljubljala ter jokala. Z njo so zelo lepo ravnali, pripravili so jo celo do tega, da je sama brala preproste otroške knjige ...«

Zelo je uživala ob poslušanju pravljice za lahko noč na radiu. Pri risanju je bila zelo vztrajna in natančna. Bilo mi je zelo hudo, ko je pri 33 letih umrla. Kap jo je. Še sreča, da sva se, potem ko je bila v zavodu, večkrat fotografirali. Ostali so mi vsaj ti spomini!

Če odmislim, da sem bila pogosteje lačna kot sita, so študentska leta minila mirno in tudi dokaj hitro. Nekaj težav sem imela le z zaljubljenim sošolkom, ki je izvedela, kje živim in me je nenehno zasledovala ...«

(Konec prihodnjič)

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

## Ferdinand Polak in Kranj pred svetovno vojno

PETER COLNAR



V Idriji se je 21. aprila 1859 rodil Ferdinand Polak. Umril je leta 1928 v Kranju. V letih 1911–1921 je bil kranjski župan. Poročen je bil z Marijo Gogala. Imela sta dva otroka. Zanimivo je, da na spletni strani Slovenska biografija sploh ni zabeležen, čeprav je po trajanju županovanja v Kranju z desetimi leti na petem mestu.

Prvi župan po letih županovanja v Kranju je Karel Šavnik s 63 leti, drugi je Natalis Pagliaruzzi, ki je županoval 35 let, bil pa je sicer sploh prvi župan v Kranju. Tretji po dolžini županovanja je s 15 leti Ciril Pirc, ki je »pripeljal v Kranj industrijo«. Zanimivo je, da je bil četrti po (skupni) dolžini županovanja Mohor Bogataj, ki je županoval od 1998 do

2006 in od 2010 do 2014 ali skupno 12 let.

V letih od 1850 do 1918 so bile v Kranju meščanske družine, ki so jih vodili: Franc Dolenc (veletrgovec), Viktor Globočnik (notar), Jakob Jelen (trgovec, gostilničar, župan) Leopold Jugovic (trgovec, lastnik mehanskega mlina), Konrad Lokar (tovarnar sit, trgovec, župan), Peter Majdič (industrialec) in sin Vinko, Matej Pirc (trgovec, župan) in sin Ciril, Ferdinand Polak (trgovec, župan), Sebastijan Šavnik (lekarnar, župan) in sinova Karel in dr. Edvard.

Ferdinand Polak je bil izvoljen za župana po odstopu Karla Šavnika. Tedaj sta bila idejna vodja narodne napredne stranke Ciril Pirc in dr. Valentin Štempihar, vodja katoliške stranke pa župnik

Anton Koblar, ki je bil rojen v Železnikih. Koblarju je leta 1911 uspelo odkupiti Lampretovo tiskarno in uporabljati Gorenjca kot svoje politično glasilo. Nasprotniki so odgovorili s tiskanjem Save. Prišlo je do ostrih političnih nasprotij. Zanimivo je, da je imelo tedaj mesto skoraj izključno slovenske prebivalce, saj je samo 97 oseb navedlo, da je nemščina njihov občevalni jezik. Čeprav praktično brez Nemcev, so bili meščani narodno zavedni, vendar med sabo močno sperti.

Župan Polak se je ukvarjal z gradnjo vodovoda, ki so ga podaljšali do Čirč, Hrastja in Prebačevega, v ospredju pa je bilo vprašanje mestne elektrarne. Majdič je predlagal, da bi jo postavili med Mayerjevo pivovarno in savskim

mostom. V Kranju so zaprosili za večje posojilo, kar pa je deželni zbor odklonil.

V Kranju se je tedaj oblikovalo tudi gibanje prepovedi gibanja prepovedi. Leta 1921 je Ciril Pirc zamenjal Ferdinanda Polaka in v mesto »pripeljal industrijo.«

Zanimivi Gorenjci tedna in dogodki iz dežele Kranjske:

- V Poljanah pri Škofji Loki se je 21. 4. 1779 rodil šolnik, jezikoslovec in duhovnik Jurij Alič. V abecedni vojni (1831–1833) se je zavzel za enoten razvoj slovenskega jezika. Odklanjal je težnje, da bi štajerski in koroški Slovenci kot knjižno normo uveljavili svoje narečne posebnosti.
- V Kranju se je 21. 4. 1891 rodil slovenski pravnik Juri Štempihar. Leta 1941 je postal privatni docent za civilno in mednarodno zasebno pravo na Pravni fakulteti v Ljubljani.
- V Litiji se je 21. 4. 1893 rodil mecen, tovarnar, usnjar Anton Knaflič. V Kamniku je ustvaril velik industrijski obrat.



# Kje pa vas jezik žuli?

Skorajda hkrati z razglasitvijo epidemije covid-19 v Sloveniji so se poleg bolezni začela širiti tudi vprašanja o tem, kako se pišeta in sklanjata besedi koronavirus in covid-19, kako se po slovensko reče social distancing (omejevanje socialnih stikov) ...

SUZANA P. KOVAČIČ

Izbor jezikovnih zadreg, ki so jih raziskovalci Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU pomagali razreševati v skoraj dveh preteklih desetletjih, je pravkar izšel v knjigi z naslovom *Kje pa vas jezik žuli?* Prva pomoč iz Jezikovne svetovalnice (Založba ZRC, 2020).

Knjiga z več kot petsto stranmi po besedah urednic – dr. Helene Dobrovoljc, dr. Tine Lengar Verovnik in Urške Vranjek Ošlak – ni zgolj ponatis na spletu že objavljenih odgovorov. Avtorska skupina se je namreč odločila, da bo povezala istovrstne odgovore v nove sinteze, ponekod dodala tudi povedne uvodne misli, iz katerih je razvidno, kako raznolika je knjižna slovenščina danes. Knjiga je namenjena zelo širokemu krogu ljudi. Z zanimanjem jo bodo lahko v roke jemali vsi, ki vsaj občasno poskušajo streti kak jezikovni oreh. »Gre za knjigo, v kateri se vidi, kakšne tektonske spremembe je doživel jezik, odkar je napočila t. i. elektronska doba,« je pojasnila dr. Helena Dobrovoljc. *Kje pa vas jezik žuli?* z nasveti in priporočili, ki jih prinaša, tako v marsičem napoveduje rešitve in vsebine v še eni publikaciji, pri kateri nastanku tudi sodelujejo

sogovornice: Pravopis 8.0 je ime novemu slovenskemu pravopisu, ki bo nadomestil starega iz leta 2001.

Pravkar izdana knjiga vključuje tudi kazalo primerov in razčlenjeno kazalo na nekaj deset straneh, ki bos-

**Pravkar izdana knjiga o velikih in majhnih jezikovnih težavah je zanimiva za vse, ki razmišljajo o jeziku, njegovih posebnostih in razvoju, zlasti pa o položaju slovenščine v elektronski dobi.**

ta olajšala iskanje. Na koncu vsakega večjega poglavja so QR-kode. Ko s pomočjo aplikacije za branje QR-kod odprete povezavo, lahko preberete tudi aktualne odgovore na določeno temo na spletni strani Jezikovne svetovalnice ZRC SAZU.

Kot so dejale urednice, so se s soavtorji dr. Mijo Michelizza, dr. Petrom Weissom in dr. Natašo Gliha Komac odločili, da bodo več prostora namenili pravopisnim zadregam v povezavi z veliko ali malo začetnico, s stičnostjo in rabo ločil, prevzemanju iz tujih jezikov, tvorjenju novih besed in jezikovnim izbiram, medtem ko so vprašanja, povezana z

oblikoslovjem in skladnjo, prihranili za eno od naslednjih izdaj tega priročnika.

*Kje pa vas jezik žuli?* »Je na primer prav Sprašujem zato, ker ne vem ali Sprašujem, zato ker ne vem? V resnici je prav oboje, odločitev za eno ali drugo možnost pa je odvisna od tega, ali želi pisec poudariti vzrok (nevednost) ali dejanje (spraševanje),« je pojasnila dr. Tina Lengar Verovnik.

Eno od poglavij je posvečeno tudi mali začetnici na mestih, kjer je mnogi intuitivno ne pričakujejo, a je utemeljena, na primer pri pomenovanih nagrad, praznikov in zgodovinskih dogodkov (kresnik, dan reformacije, francoska revolucija).

Poglavje Jezikovne izbire prikazuje problematiko dinamičnosti na različnih jezikovnih ravneh, na primer pisne dvojnice (bombon in bonbon, brajlica in deodorant), slogovne dvojnice, izbiranje ustreznih predlogov v zvezah ...

Naslov priročnika se je porodil kot prenovitev imena radijske oddaje na Valu 202 »Kje pa vas čevlji žuli?«. Tako kot se oni »posvetijo majhnim in velikim težavam, ki jih poslušalci ne morejo rešiti sami«, tudi pri jeziku avtorji priročnika razmišljajo podobno.

## Vaš razgled



**Svetovni dan Zemlje, ki ga obeležujemo 22. aprila, že pol stoletja opozarja na krhkost naravnega ravnovesja ter enkratnost planeta, na katerem živimo. Klicu ozaveščanja o pomembnosti ekoloških vrednot se je odzval tudi predsednik Borut Pahor, ki je ob obisku Bleda poudaril nujnost čimprejšnjega izboljšanja skrb vzbujujočega stanja Blejskega jezera – le tako bomo ohranili naravne bisere tudi za naslednje generacije. S. L. / Foto: Gorazd Kavčič**



**Strogi varnostni ukrepi ob epidemiji se postopno rahljajo: mnogi so se tako aktivno podali po opravkih ob dejstvu, da so v začetku tedna svoja vrata znova odprle trgovine z gradbenim materialom, specializirane prodajalne avtomobilov in koles pa tudi kemične čistilnice in nekatere servisne delavnice. Še zlasti nežnejši spol pa je razveselila novica, da se kmalu, 4. maja, odpirajo tudi kozmetični ter frizerski saloni. S. L. / Foto: Gorazd Kavčič**

## Nove knjige (535)

# Lunin koledar

MIHA NAGLIČ

»Rudi Šeligo je bil dedec, kot poreče ljudstvo. / Obraz kot izklesan v kamen, z gubami razbrazdan, / izraz kot nož nabrušen, a zglajen od znotraj, s čustvom, // preveč bolečim, da bi ga razkazoval. Obrzdan, / vseskozi pa napet od energije. S poslušom za besede, / z večno rezervo smeha, s postavo brez dvignjenega prsta, // s prezirrom do pokvek in sključenih postav in bede / človeških ščurkov. Z očmi asketa, zaljubljenega v bujnost / teles in časa, z ognjem v očeh, ki je vrtal prav do srede // vprašanja, ali je srce Svobode temna Nujnost. / Ves svoj, a drugega in drugačnega iskalec, / odprt, a ves zapičen v svoj dom in svojo tujost, // enega samega

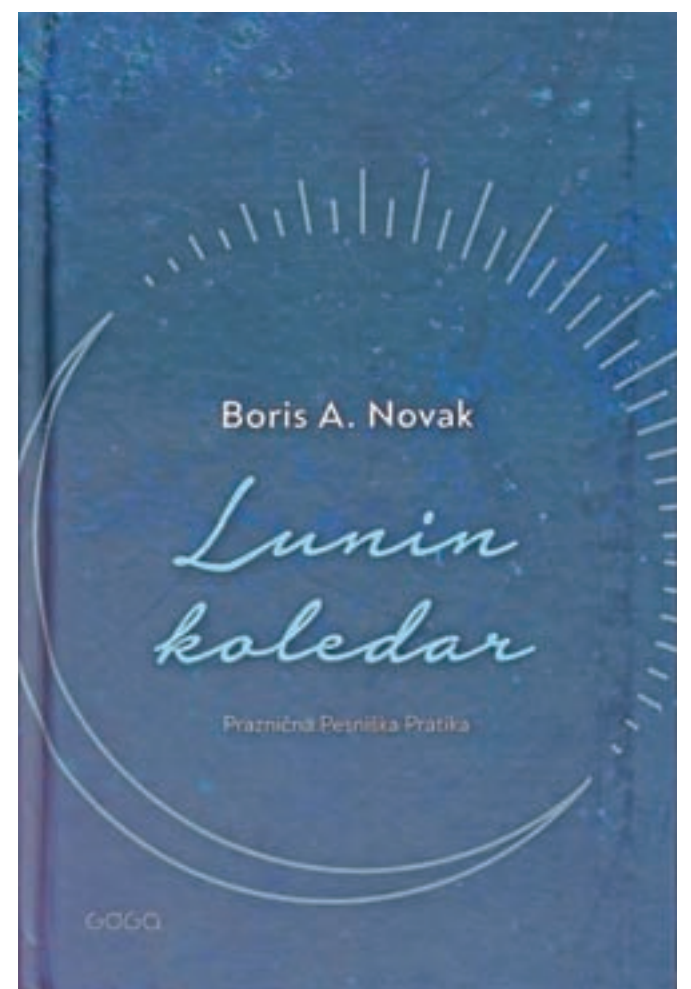
stavka strastni raziskovalec, / osredotočen na bežeče, vnet za vse prekucije, / odrešilnih idej zanikovalec in pričevalec, // očarljiv gospod in zvest tovariš, zoper reperkusije / odporen in uporen, rojen vodja gradnje in razgradnje, / a z višjo stavo – pripovedovati ...« (str. 47)

Tisti, ki živimo pod vplivom poezije, smo še vedno pod vtisom Novakovega velikega epa *Vrata nepovrata*, ki je v treh knjigah izšel v letih 2014–2017. Komaj tri leta so minila in že je avtor na poligonu poezije izvršil nov desant z debelo pesniško pratiko. »Pesem za vsak dan v letu, ker pa je leto vedno prekratko, je pesnik dodal še nekaj mesecev, kak teden ima osem ali več dni ... vsak dan nosi s sabo spomine

in upanje, je rojstni dan, obletnica smrti, praznik. V zbirki beremo pesmi, posvečene pisateljem, igralcem, lutkarjem, filozofom, aktivistom ... in tako je Lunin koledar tudi majhna enciklopedija slovenskega duha.« Tako so knjigo predstavili v založbi Goga. Za pokušino sem izbral prvi del pesmi *Sadjevec* za dušo Rudija Šeliga. V pratiki je umeščena na sredo, 22. januarja, na obletnico smrti pisatelja Rudija Šeliga (1935–2004). Umetnika besede sta si bila očitno blizu. Ko pa je Šeligo leta 2000 postal minister za kulturo, mu je Novak napisal epigram: »Ko se Rudi / od politike utrudi, /

naj Šeligo / napiše novo knjigo!« Kako ga je sprejel? »Dolgo je, nem, strmel v ta epigram. / Nato se mi je ganjeno zahvalil in povabil / v Mesinga na sadjevec ...« To pesem sem seveda izbral tudi zato, ker je Šeligo dober del svojega življenja preživel na Gorenjskem, na Jesenicah in v Kranju. Avtor pa naj mi ne zameri, ker sem pesem »prozificiral«; verze sem ločil s poševnico, kitice pa z dvema. Kdor vstopi skozi *Vrata nepovrata*, si mora vzeti svoj čas, morda ga dolgo ne bo nazaj. Po Luninem koledarju pa lahko dejansko listamo kot po pratiki. Poezija za poetizacijo vsakdana.

**Boris A. Novak, Lunin koledar, Praznična pesniška pratika, Goga, Novo mesto, 2020, 528 strani**







# HUMOR, HOROSKOP

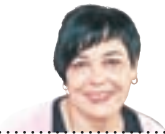
## Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki **Gorenjskega glasa**, izkoristite popust v višini 10%. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: **040 514 975**

Gorenjski Glas

## HOROSKOP

TANJA



### Oven (21. 3.–21. 4.)

Zadeve se bodo počasi začele umirjati in vi se boste odpravili malim in velikim zmagam naproti. Hitro vam postane dolgčas, zato morate biti stalno v pogonu. Srčna oseba vam pripravlja prav posebno presenečenje. Zanimivo bo.

### Bik (22. 4.–20. 5.)

Prihajate v svoje obdobje, v katerem boste vsekakor blesteli in nič vas ne bo moglo ustaviti. Nikar ne mislite, da je kdo na vas pozabil, le časi so taki, da druženja ne sme biti. A brez skrbi, čisto vse boste nadoknadili.

### Dvojčka (21. 5.–21. 6.)

Tudi tokrat boste postavljeni pred preizkušnjo, ali boste dano situacijo vzeli za negativno ali pozitivno. Ker pa ste večni optimist, vam to ne bo težko. Verjamete, da je na koncu vedno vse dobro – in tudi tokrat bo tako. Veseli boste.

### Rak (22. 6.–22. 7.)

Mozaik se bo začel sestavljati in do konca tedna vam bo zmanjkalo čisto malo, a tudi to kasneje pride na vrsto. Nobena stvar ni zamujena in kmalu do vas pridejo novice, ki vam to potrdijo. Energije boste imeli več kot dovolj.

### Lev (23. 7.–23. 8.)

Kot vas bodo nekateri ljudje razočarali, vas bodo drugi presenetili. Vsaka slaba stvar je za nekaj dobra, ker to veste, se ne boste preveč obremenjevali zaradi ljudi, ki ne premorejo veliko dobrega. Domači vam bodo pripravili nekaj lepega.

### Devica (24. 8.–23. 9.)

Kljub razmeram ostajate pozitivno naravnani in pokonci vas drži misel, da bo vse v redu. Še vedno so za vas dnevi prekratki, saj imate enostavno preveč nujnih opravil. Pred vami so lepi dnevi, ki jih boste znali dobro izkoristiti.

### Tehtnica (24. 9.–23. 10.)

Saj veste, vse stvari enkrat pridejo na svoje mesto. Poti, ki so bile zaradi razmer preložene in so vam veliko pomenile, se ponovijo oziroma zgodijo. Bo pa sedaj še toliko lepše in boljše. Notranje se boste umirili in zadovoljni boste.

### Škorpion (24. 10.–22. 11.)

Imeli boste občutek, da se brez vas nič ne zgodi. To vam vsekakor ne bo škodilo, ampak boste od sebe dali še več kot sicer. Pa naj bo to strokovna pomoč, fizično delo ali pa samo dobri nasveti in pogovor. Za zdravje naj vas ne skrbi.

### Strelec (23. 11.–21. 12.)

Iz različnih smeri boste v tem tednu dobivali same dobre novice in končno se boste lahko sprostili in zadihali, kot je prav. V okviru družine vas čakajo sama presenečenja in dobro se boste počutili. Služba bo še malo počakala.

### Kozorog (22. 12.–20. 1.)

Na trenutke imate slabo vest, ker preveč počivate in nimate pravega dela. Izkoristite še te dni, kajti še malo in vse se vam bo postavilo na glavo. Pa ne v slabem smislu, samo zopet ne boste imeli nobenega časa za stvari, ki vas veselijo.

### Vodnar (21. 1.–19. 2.)

Počutili se boste še bolj izolirano, kot ste v resnici, zato se v svoji koži ne boste počutili najbolje. A le še malo in obkroženi boste s tistimi, ki vam veliko pomenijo. Glede službenih zadev se ne obremenjujte preveč, vse gre prav.

### Ribi (20. 2.–20. 3.)

Prejeli boste kasnelo darilo, ki zato ne bo manj pomembno, ampak ravno obratno. Nasmeh na obrazu boste ohranili kar nekaj časa. Zavedanje, kako malo je v resnici treba, da ste srečni, vam odgovori na marsikatero vprašanje.



## TA JE DOBRA

### Glasov izlet v času epidemije

Ob 8. uri zbiranje pred kopalnico. Po opravljenih formalnostih prihod v kuhinjo, kjer bomo zajtrkovali.

Od 9. do 10. ure obisk in ogled sob in drugih prostorov. Izbira med delavnicama »Čiščenje« ali »Pospravljanje«.

Sledi podeljevanje nasmeškov in deset minut za samozadovoljstvo.

Po prvih poročilih ob 13. uri bo kosilo v jedilnici. Ob 14. uri počitek na kavču (vnaprejšnjih rezervacij ne sprejemamo, saj bo za vse dovolj prostora).

Do 17. ure prosto za spletne ogled in nakupe. Ponovno se dobimo v dnevni sobi, kjer nas čakajo kava, čaj in piškoti.

Vrnitev bo predvidoma ob 18. uri. Želimo vam obilo užitkov, predvsem pa ne pozabite seboj vzeti dobre volje.

### Prazniki

Nekdo od zgoraj očitno vse vidi in vse ve. Se spomnite začetka leta, ko smo se pritoževali, da visi prazniki padejo na soboto in nedeljo? Zdaj pa imamo.

### Dopust 2020

Vstaneš ob 7. uri in takoj neseš brisačo na kavč, da ti slučajno kdo ne zasede prostora.

### Za politika bo

Janezek očetu predlaga kupčijo brez posrednika. »Očka, mi daš 50 evrov, če ti povem, kaj je rekel poštar mami, ko te ni bilo doma.« Oče seveda zgrabi: »Tule imaš petdesetaka. Zdaj pa hitro povej, kaj je rekel poštar.« Janezek pospravi denar in se odreže: »Dobro jutro, gospa Novak. Pošto sem prinesel.«

### LAŽJI SUDOKU

5			3	7	6		9
				8	5	1	
7	1		4				
6	2			4		3	5
	9		1		3		6
3		1		2			4 8
					4		9 6
			2	5	7		
8	3	9		1			7

Rešitev:

Z	S	Z	I	9	6	C	P	9
1	8	7	2	5	2	9	6	
9	6	8	7	8	2	5	2	1
8	7	6	9	2	7	1	5	6
5	1	5	7	8	1	8	6	7
5	1	5	7	8	1	8	6	7
8	3	9		1				
6	2	7	1	6	6	6	2	7
6	2	7	1	6	6	6	2	7

### TEŽJI SUDOKU

9	1		8	3		6		
		8		1				3
7			5				8	
						8		2
4	2						9	5
1		3						
	4				2			7
2				9		3		
		1		4	8		6	

Rešitev:

6	9	2	8	7	1	5	3	4
8	7	5	6	1	9	2	4	3
7	1	5	2	9	6	8	7	3
9	7	6	5	2	8	1	3	4
5	6	1	8	9	7	2	4	3
2	8	9	7	6	5	3	1	4
1	9	2	5	4	3	7	6	8
6	2	7	1	6	8	9	5	3
6	9	2	1	6	8	9	5	3

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil: B. F.









# Virus tudi v odpadnih vodah

Centralna čistilna naprava Domžale-Kamnik bo z vzorčenjem sodelovala pri raziskavah za detekcijo koronavirusa v odpadnih vodah.

JASNA PALADIN

**Domžale** – V Javnem podjetju CČN Domžale-Kamnik so te dni prejeli pobudo Nacionalnega inštituta za biologijo in Javne agencije za raziskovalno dejavnost RS za sodelovanje pri raziskavah z vzorčenjem odpadne vode, povezanih s pandemijo covid-19.

»Vzorčenje naj bi potekalo vsak dan ali vsak drugi dan, iz vzorcev odpadne vode iz dotoka pa bomo skušali izolirati RNA SARS-CoV-2, da bi ugotovili morebitno prisotnost virusnega genoma in ugotavljanje možnosti spremljanja jakosti epidemije preko odpadnih vod. V Sloveniji smo v odpadnih vodah predhodno že ugotovili prisotnost norovirusa, rotavirusa in bakterije rodu Clostridium, ki povzročajo črevesne bolezni, in mnogo



V raziskavi o detekciji novega koronavirusa v odpadnih vodah sodeluje tudi CČN Domžale-Kamnik. / Foto: Gorazd Kavčič

drugih patogenih mikrobov,« pojasnjuje direktorica CČN Domžale-Kamnik Marjeta Stražar. V obratih v Domžalah bodo vzeli vzorce, raziskave vsebnosti koronavirusa v naših odpadnih vodah pa bodo izvedli na Nacionalnem inštitutu za biologijo.

Podobno raziskavo, ko so se je lotili naši strokovnjaki, so izvedli tudi že na Nizozemskem in v Belgiji, kjer so novi koronavirus, ki povzroča bolezen covid-19, zaznali tudi v odpadnih vodah, torej v iztrebkih. Pri manjšem odstotku okuženih pacientov so namreč ugotovili, da se koronavirus nahaja v prebavilih, z izločanjem pa ta prehaja v kanalizacijski sistem in v odpadno vodo. Analize odpadne vode tako lahko pokažejo, v kakšni meri je populacija na sprejemnem območju tudi ogrožena.

# Zlata pravila srečnega zakona

Zakonca Angela in Francelj Sajovic iz Naklega sta sredi aprila praznovala redki zakonski jubilej – platinasto poroko.

MIRKO POLIČAR,  
JOŽE KOŠNJEK

**Naklo** – Sredi aprila sta v Naklem na svojem domu na Gorenjski cesti skupaj z najbližjimi Angela in Francelj Sajovic praznovala redki zakonski jubilej – platinasto poroko za sedemdeset let zakonske zvestobe. Če ne bi bilo pandemije, bi bilo praznovanje zagotovo bolj javno in glasno. Ker so platinaste poroke redke, je prav, da gre glas o njej tudi med ljudi, saj slavljenca mnogi poznajo, še posebej v Naklem.

Mama Angela, najmlajša med sedmimi otroki v Bajžljevi družini v Naklem, bo konec aprila stara 89 let.

tretji od štirih otrok pred 95 leti rodil v Strahinju. Vleklo ga je v zidarski poklic, vendar je vojna prekinila učenje. Po njenem koncu je naredil zidarski izpit. Opeka in malta sta bila njegova spremljevalca do upokojitve, ki jo je dočkal v nekdanjem Servisnem podjetju v Kranju.

Zakonca Sajovic dobro vesta, kako je mogoče doseči visoke cilje zakonske sreče. Preprosto povesta, da sta bila obdarjena s srečo in ljubeznijo v družini in da so med njima vladali ljubezen, dobra volja, veselje in prijateljstvo. Vsako obdobje njunega življenja ima svojo lepoto in dragocenosti, pa tudi



Angela in Francelj Sajovic pred petimi leti, na praznovanju 65. obletnice poroke

Še pred njenim rojstvom se je oče smrtno ponesrečil. Srčno rada bi bila šivilja, pa ji to ni bilo dano. Tako kot mnoga dekleta tistega časa se je najprej zaposlila v tedanjem Tekstilindusu, nato pa do upokojitve v Planiki. Oče Francelj se je kot

težave in čeri. Tudi z božjo pomočjo sta jih premagovala. Njuno skupno življenje je lahko vzor mnogim zakonskim parom. Naj bodo tudi njuni prihodnji dnevi in leta polna sreče, veselja in miru. Jubilentoma čestita in voščiti tudi Gorenjski glas!

# Povabilo v gore še ne velja

Na Planinski zvezi Slovenije opozarjajo, da povečanemu naboru dovoljenih aktivnosti na prostem omejitve v gorah še vedno veljajo. Držite se poti v domači občini.

JASNA PALADIN

**Kranj** – Čeprav je vlada z 18. aprilom začela postopno dopuščati nekatere športne dejavnosti, na Planinski zvezi Slovenije (PZS) opozarjajo, da se morajo planinci še naprej držati odlokov pristojnih institucij in da rahljanje ukrepov še ne velja kot povabilo v gore, čeprav si bodo pred prihajajočimi prazniki mnogi zaželeli sprostiti se v gorskem svetu. »V planinski organizaciji se zavedamo, da je telesna dejavnost

na prostem pomembna za zdravje posameznika in da je v teh pomladnih dneh težko ostati doma. Razglasitev epidemije še vedno velja in obiskovalci gorskega sveta se moramo držati odlokov pristojnih institucij. Še vedno je prepovedano prehajanje občinskih meja, kar velja tudi za planinarjenje, pohodništvo, turno kolesarjenje, gorski tek, alpinizem, turno smučanje, plezanje in ostale dejavnosti na prostem in v gorskem svetu. Svetujemo, da se izogibate zahtevnih

in zelo zahtevnih planinskih poti, turne smuke in nasploh visokogorja in bolj tveganih planinskih dejavnosti,« sporočajo na PZS, kjer imajo za planince v času epidemije sicer pohvalne besede. Priporočil in omejitev so se namreč pridno držali, zato je bilo posredovanje gorskih reševalcev v gorah v minulih tednih minimalno.

Omejitve v gorah so potrebne zato, ker se v posebnih pogojih in ob upoštevanju vseh protokolov intervencijski čas od poziva gorskih

reševalcev do prihoda do ponesrečenca bistveno podaljša, tudi če je poškodovani na planinski poti, ki je po kategorizaciji planinskih poti označena kot lahka planinska pot. Zaprte do preklica ostajajo tudi planinske kočice, ker v tem obdobju markacisti ne delujejo na terenu, pa so lahko planinske poti tudi poškodovane.

Če imate srečo in živite v občini, ki vseeno ponuja vrsto planinskih, gorskokolesarskih in plezalnih doživetij ter turno smučanje, pa morate pri vseh aktivnostih upoštevati varnostno razdaljo vsaj 1,5 metra. Na zavarovanih plezalnih poteh uporabljajte rokavice in poskrbite za razkuževanje rok.

In še nekaj – v visokogorju so še vedno zimske razmere, zato ne pozabite na zimsko opremo.

## V torek ponovno odprte vse poslovalnice DBS

**Kranj** – V Deželni banki Slovenije (DBS) zaradi epidemije posluje s skrajšanim delovnim časom le 34 poslovalnic v Sloveniji, v torek, 28. aprila, pa bodo ponovno odprli vrata vseh 79 poslovalnic, ki bodo poslovale po običajnem delovnem času. Stranke bodo lahko opravljale vse storitve, kot so jih pred epidemijo, bodo pa veljali strogi varnostni ukrepi. Bankomati že zdaj delujejo nemoteno, izjema so le tisti v objektih, ki so zaprti. Na Gorenjskem je to bankomat v casinoju Tivoli Lesce.

## Cesta za dostop na Rativovec ne bo več zaprta

**Železniki** – Občina Železniki bo z nedeljo, 26. aprila, preklicala zaporo lokalnih cest Železniki–Podlonk–Železniki in Podlonk–Prtoč, ki vodita do ene od izhodiščnih točk za vzpon na Rativovec. Skladno z začasnimi vladnimi odloki, ki prepoveduje gibanje zunaj občine stalnega ali začasnega prebivališča, je namreč župan Anton Luznar v začetku aprila izdal sklep o podrobnejši opredelitvi dostopov na javne površine v njihovi občini, s katerim so med drugim uvedli zaporo omenjenih cest ob koncu tedna. Čeprav bosta od nedelje znova odprti, pa še vedno velja prepoved zbiranja in zadrževanja na območju Krekove kočice na Rativovcu.

## Zbirni center v Medvodah odprt tudi na praznik

**Medvode** – Po enomesečnem zaprtju zaradi razglašene epidemije covid-19 je Občina Medvode 15. aprila ponovno odprla Začasni zbirni center za ločeno zbiranje odpadkov Medvode. Sporočajo, da bo zaradi izjemno velikega obiska v teh dneh zbirni center izjemoma odprt tudi na praznik, v soboto, 2. maja.

## ZMOREŠ, MOČNEJŠA SI, KOT SI MISLIŠ!



Varna hiša Gorenjske nudi podporo, pomoč, pogovor in varno zatočišče ženskam in otrokom, žrtvam nasilja.

NE ODLAŠAJ IN POKLIČI: 051/200083  
Od ponedeljka do četrтка od 8:00 do 18:00  
in ob petkih od 7:00 do 13:00

PROGRAM OMOGOČAJO:  
- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti  
- 18 gorenjskih občin  
- Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v RS  
- donatorji



# Peter vsako leto kuha oglje

Peter Škof iz Žlebov se je tudi letos lotil kuhanja oglja. »Mislim, da je letošnja kopa že moja štirinajsta. Kakšno leto sem naredil dve, enkrat celo tri,« je pojasnil.

MAJA BERTONCELJ

**Žlebe** – Peter s tem ohranja kuhanje oglja na tradicionalen način. »Veliko je dela, že preden se zakuri. Potem pa je treba biti ves čas zraven, da vse poteka, kot je treba – in seveda tudi zaradi varnosti. Spanja je v teh dneh bolj malo, saj sem praktično 24 ur na dan pri kopi, a bom vse še lahko nadoknadil,« je Peter Škof povedal v tork, ko smo ga obiskali v vasici pod Sv. Marjeto. Žlebe so priljubljena izletniška točka. »Ljudje se ustavljajo, ko gredo mimo. Nekateri



Peter Škof ob svoji letošnji kopi / Foto: Maja Bertoncej

kuhanje kope zanima bolj, druge manj. Rad jim vse pojasnim,« pravi in v smehu doda, da je izvedel, da so ga dali celo na Facebook. V kuhanje oglja ga je gnala radovednost, uspešen pa je bil že v prvem poskusu.

Letošnjo kopo je zakuril v nedeljo, kuhanje oglja je zelo pospešil tudi veter, tako da je za večer ali danes načrtoval, da bi jo lahko odprl. »Kot trenutno kaže, mora uspeti. Oglja bo okrog osemsto, devetsto kilogramov. Po njem je povpraševanje, klasična kuha se pozna tudi pri kvaliteti,« je še povedal.

## Na voljo kar nekaj brezplačnih knjig

**Tržič** – Založba Slovenska matica, Občina Tržič in Knjižnica dr. Toneta Pretnarja so strnile vrste v Verigi solidarnosti, s katero občanom zagotavljajo 54 brezplačnih knjig. Občanom so na voljo naslovi: Zločin brez kazni (Anton Kosovel), Partija in tigrovc (Tatjana Rejec), Sile časa (Josip Vidmar), Sence in luči z moje poti (Joža Mahnič), Past za nasprotnike (Gančo Savov), Rabljev zamah (Andrej Studen) ter Prešeren in krščanstvo (Janko Kos). Do njih lahko občani pridejo tako, da na siktrz@trz.sik.si sporočijo svoje podatke in katero delo želijo. Knjige lahko naročijo tudi po telefonu 04/592 38 83 od ponedeljka do petka med 8. in 15. uro. Gradivo jim bo dostavljeno brezplačno po pošti.

## Čebelarji zbrali dvajset tisoč evrov

**Brdo pri Lukovici** – V Čebelarški zvezi Slovenije so na pobudo člana upravnega odbora Marjana Časarja zbirali denar za nakup zaščitne opreme. Zbrali so dvajset tisoč evrov, ki so jih namenili petim domovom za starejše. Po štiri tisoč evrov so prejeli domovi v Metliki, v Šmarju pri Jelšah, v Horjulu, v Ljubljani (Vič - Rudnik) in v Ljutomeru. »Pomagali smo tistim, ki so v sedanjih razmerah najbolj izpostavljeni in potrebni pomoči,« je ob tem dejal Boštjan Noč, predsednik Čebelarške zveze Slovenije, in se javno zahvalil čebelarjam, čebelarjem in čebelarškim društvom za donacije.



POMAGAJMO PREŽIVETI

in živeti!

Karitas

Pomagajmo prizadetim v epidemiji, brezposlenim in starejšim.

S poslanim SMS sporočilom  
**KARITAS5** na **1919**  
boste prispevali **5 EUR**.

Podrobnosti in drugi načini darovanja na **karitas**.

## Naj smučišče znova Cerkn

Priznanja tudi Voglu, Soriški planini in Mojstrani

ANA ŠUBIC

**Kranj** – Akcija Naj smučišče 2019/2020, ki poteka pod okriljem radijskih postaj Radio Slovenija – Radio Si, Radio Maribor in Radio Koper –, se zaradi koronavirusa tokrat ni končala z dogodkom, na katerem bi podelili priznanja, temveč so jih prejemniki prejeli po pošti, razglasitev rezultatov pa je potekala prek radijskih valov. V akciji je radijska ekipa že 29. leto zapored obiskovala smučišča in smučarje spodbujala h glasovanju. V kategoriji velikih smučišč je največ glasov znova prejel smučarski center Cerkn. Jože Oplotnik, direktor Hotela Cerkn, pod okrilje katerega sodi tudi smučišče, uspeh pripisuje dobro pripravljenej progam, izboljševanju dodatne ponudbe

in še zlasti trudu zaposlenih. Spomnil je, da jim zima ni bila naklonjena, razmere so bile težke. Pozen zagon naprav, pomanjkanje snega, visoke temperature in na koncu še covid-19 so botrovali slabemu obisku in skrajšali sezono. Na drugo mesto se je uvrstilo smučišče Vogel in na tretje Kanin.

V kategoriji srednje velikih smučišč je največ glasov prejelo smučišče Golte, za njim sta se uvrstila Soriška planina in Kope. Med malimi smučišči se je na prvo mesto zavihtel RTC Jakec Trije kralji, na drugo Mojstrana in na tretje Ski Bor Črni Vrh.

Smučarji so izbirali tudi med tujimi smučišči. Na prvih treh mestih si sledijo Mokrine (Nassfeld), Kronplatz in Na Žlebeh (Sella Nevea).

## Čipkarski dnevi septembra

ANA ŠUBIC

**Železniki** – V Železnikih so konec junija nameravali izpeljati 58. Čipkarske dneve, a so se v začetku tega tedna odločili, da jih zaradi koronavirusa prestavijo na jesen. Potekali bodo od 16. do 20. septembra. Tako so na ponedeljkovem sestanku, ki je potekal na spletu, sklenili člani koordinacijske skupine za izvedbo evropskega projekta, v okviru katerega bodo izvajali Čipkarske dneve. Občina Železniki je namreč že četrto leto zapored pridobila 25 tisoč evrov

iz programa Evropa za državljanje, tokrat za projekt Prostovoljstvo ohranja evropsko dediščino živo: mladi za evropska mesta – mesta za mlade. »Trenutna situacija zahteva od nas vseh fleksibilno prilagoditev nastalim okoliščinam,« je pojasnila vodja projekta Andreja Megušar. S predstavitev Čipkarskih dnevov na kasnejši termin želijo zagotoviti varnost občanov in drugih obiskovalcev, hkrati pa zagotoviti kontinuiteto festivala, ki ga Turistično društvo Železniki prireja že vse od leta 1963.

## HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00, faksu 04/201 42 13 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrta do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

## ROZMAN BUS, T: 04/531 52 49, 041/855 630

Rozman bus vse svoje stranke obvešča, da zaradi epidemije novega koronavirusa in državnih uredb, ki jih je v teh izrednih pogojih potrebno spoštovati, začasno odpovedujejo vse turistične prevoze. Strankam se zahvaljujejo za dosedanje zaupanje in jim sporočajo, da se spet srečajo, ko bo epidemija mimo. Ostanite zdravi! [www.rozmanbus.si](http://www.rozmanbus.si)

## MALI OGLASI

T: 201 42 47

E: malioglas@g-glas.si

Male oglase sprejemamo: **za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!**

### Spoštovani!

**Zaradi nevarnosti okužbe s koronavirusom je okenca za sprejem strank začasno zaprto.**

Osmrtnice, zahvale in male oglase lahko oddate v poštni nabiralnik, ki je na desni strani vrat v našo stavbo, ali pošljete po e-pošti: [malioglas@g-glas.si](mailto:malioglas@g-glas.si). Lahko pokličete tudi naročniško službo, vsak dan od ponedeljka do petka od 8. do 15. ure, telefon 04/201-42-47.

## NEPREMIČNINE

### POSESTI

#### PRODAM

NA Kokrci prodam travnik, površina 9.329 m<sup>2</sup>, tel.: 041/582-415

20000870

**LOKA NEPREMIČNINE**  
LOKA NEPREMIČNINE d.o.o.  
Kapucinski trg 13, 4220 Škofja Loka  
gsm: 041 675 123, tel.: 04 506 03 00  
e-mail: [info@loka-nepremicnine.si](mailto:info@loka-nepremicnine.si)

**fesst**  
FESST, d. o. o., nepremičninska družba, Koroška c 2, Kranj, Telefon: 236 73 73 Faks: 236 73 70 E-pošta: [info@fesst.si](mailto:info@fesst.si) Internet: [www.fesst.si](http://www.fesst.si)

**DOMPLAN zemeljski plin po akcijski ceni 0,02020 €/kWh do konca leta 2020!**

Več o akcijski ponudbi lahko dobite na spletni strani [www.domplan.si](http://www.domplan.si)

Domplan, d.d., PE Energetika Bleiweisova c. 14, 4000 Kranj T: 04/20 68 800 E: [energetika@domplan.si](mailto:energetika@domplan.si) I: [www.domplan.si](http://www.domplan.si)

### ODDAM

V Begunjah oddam njivo za košnjo, velikost 0,7 ha, tel.: 051/311-180

20000871

## MOTORNA VOZILA

### AVTOMOBILI

#### PRODAM

OPEL Astra 1.6, letnik 2010, črne barve, kot nov, cena 4.500 EUR, tel.: 041/227-338

20000894

#### KUPIM

LEPO ohranjen avto s klimo, tel.: 031/287-728

20000855

ODKUPIMO karambolirana vozila, vozila v okvari, slabše ohranjena in nevozna, poceni avtoveleka po celi Sloveniji, Grega Meze, s.p., Čopova 1, Lesce, tel.: 040/629-675

20000753

## MOTORNA KOLESA

### PRODAM

4 KOV, platišča, zraven podarim 4 rabljene letne gume in pom. stojalo, tel.: 040/805-429

20000873

ALU platišča na 5 vijakov z letnimi gumami Continental, 205-55-16, skoraj nove, za Golf IV, tel.: 031/643-725

20000859

## TEHNIKA

### PODARIM

BARVNI TV, znamke JVC AV-21FT1SUG, tel.: 031/734-103

20000898

## GRADBENI MATERIAL

### STAVBNO POHIŠTVO

#### PRODAM

ZARADI menjave strehe prodam rabljena strešna okna Velux, 3-krat rjava z obrobo in rolojem, stara cca 15 let, cena 40 EUR/kom, in 1-krat belo z obrobo, staro cca 8 let, cena 80 EUR. Vsa okna so zelo ohranjena in brez napak o, tel.: 051/370-928

20000868

## KURIVO

### PRODAM

DRVA, metrska ali razžagana, možnost dostave, tel.: 041/718-019

20000747

BUKOVA drva, tel.: 041/841-632

20000889

DRVA ali cele goli za drva, hrast in jesenova drva, metrska ali razžagana, možnost dostave, tel.: 041/639-348

20000896

KVALITETNA bukova, hrastova in jesenova drva, metrska ali razžagana, možnost dostave, tel.: 041/639-348

20000882

SUHA jesenova drva, možna dostava, tel.: 041/368-998

20000860

## STANOVANJSKA OPREMA

### GOSPODINJSKI APARATI

#### PRODAM

HLADILNIK Gorenje, viš. 50 cm, cena 40 EUR, in 5-litrski bojler Tiki Gorenje, cena 20 EUR, tel.: 031/549-008

20000869

## LOTO

Rezultati 33. kroga – 22. aprila 2020  
**1, 10, 14, 24, 25, 33, 35 in 27**

Loto PLUS: **9, 11, 19, 24, 25, 27, 33 in 16**  
Lotko: **226860**

Sklad 34. kroga za Sedmico: **1.380.000 EUR**  
Sklad 34. kroga za PLUS: **160.000 EUR**  
Sklad 34. kroga za Lotka: **210.000 EUR**



## KNJIGE, PUBLIKACIJE

### PRODAM

ELEKTRONSKO izdajo slovarja Slovenskega knjižnega jezika, cena po dogovoru, tel.: 040/368-215

20000853

## STARINE

### KUPIM

STARINE: mizarški ponk, skrinje, razglednice, kipe in drobnarije, tel.: 051/258-936

20000752

## MEDICINSKI PRIPOMOČKI

### PRODAM

NOV masažni aparat, masažni stol z možnostjo ležanja, 10 operacij, tel.: 041/364-504

20000891

## KMETIJSKI STROJI

### PRODAM

NAKLADALKO Sip in rotacijsko kosilnico Sip, tel.: 041/029-037

20000864

PAJEK Sip, 4 vretena, 3,3 m, vrtljiva - gibljiva kolesa, tel.: 051/673-752

20000877

### KUPIM

SADILEC krompirja, tel.: 041/865-675

20000874

TRAKTOR, lahko v dobrem ali slabem stanju, tel.: 031/525-793

20000849

## PRIDELKI

### PRODAM

BELI in rdeči krompir sora in desire ter drobni krompir, tel.: 041/971-508

20000885

JEČMEN - integrirana pridelava. Kmetija Matijovc, Jeglič, Podbrezje 192, tel.: 041/538-583

20000867

JEDILNI krompir, beli in rdeči ter peteline cvergelne, tel.: 04/25-71-084

20000879

KROMPIR jerlo za sajenje, ugodno, tel.: 04/25-31-667, 041/973-629

20000856

KROMPIR, primeren za sajenje, in krmni krompir, tel.: 041/416-241

20000895

KROMPIR za sajenje, sorte adora in bela rosa ter drobni krompir, tel.: 041/607-050

20000897

OSTANEK semenskega krompirja za krmo, ječmen in traktorsko škropilnico, 340 lit., tel.: 041/894-493

20000875

SEMENSKI krompir adora, cca 100 kg, in kifelčar, cca 20 kg, tel.: 041/911-570

20000881

SENO, nebalirano, cena 0,08 EUR, okolica Golnika, in cisterno, 1.000 lit., za nafto, tel.: 031/447-370

20000892

## VZREJNE ŽIVALI

### PRODAM

7 MESECEV staro teličko in bikca simentalca, tel.: 051/645-672

20000862

BIKCA LS, starega 8 mesecev, vajenega elek. pastirja, pašni, tel.: 031/220-367

20000890

BREJO zajklo, cena po dogovoru, tel.: 051/308-021

20000865

KOKOŠI - nesnice, jarkice, rjave, črne, grahaste in bele, pred nesnostjo, in KG piščanci za dopitanje. Pripeljemo na dom, Matej Bulovec, s.p., Mlakarjeva ul. 45, Šenčur, tel.: 041/710-113

20000750

KRAVO s teletom, tel.: 04/57-21-605

20000884

OVNA (merkača) JS pasme, starega 2 leti, zdravega, v dobri kondiciji, brez licence, tel.: 040/200-016

20000888

PAŠNO telico šarole, tik pred telitvijo, tel.: 041/229-268

20000880

PETELIN araucana, siv, zelo lep, prijazen, izvaljen lani, cena 10 EUR, Naklo, tel.: 031/634-605

20000886

PLEMENSKEGA zajca pasme belgijski orjak, tel.: 041/848-322

20000872

### KUPIM

KRAVO s teletom, tel.: 031/410-418

20000850

NAJVEČJI ODKUPOVALEC živine za Avstrijo - Kogler. Plačilo v 3 dneh, eko plus. Oddamo v rejo pitance, bikce in teličke. Kogler Franz A. d.o.o., Parmova 53, Ljubljana, tel.: 064/130-081

20000749

## OSTALO

### PRODAM

KOSTANJEVE kole za pašnik, tel.: 041/214-500

20000858

MEŠANA drva in kmetijske stroje, tel.: 041/923-994

20000852

PREKLE - fižolovke in količke za para-diznike, tel.: 041/912-088

20000854

SILAŽNE bale, prva košnja, tel.: 070/757-057

20000878

ŽAGOVINO za nastil, z dostavo, tel.: 041/695-021

20000887

## ZAPOSLITVE (m/ž)

### IŠČEM

IŠČEM DELO - pomoč starejšim na domu, tel.: 040/832-030

20000883

## STORITVE

### NUDIM

SENČILA ASTERIKS, d.o.o., Cesta na Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamelne zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.ne

20000748

ADAPTACIJE vsa gradbena dela, notranje omete, strojne omete, fasade, adaptacije, tlakovanje dvorišča, ograje, kamnite škarpe in dimnike, kvalitetno, hitro in poceni. SGP Beni, d. o. o., Struževa 7, Kranj, tel.: 041/561-838

20000754

ADAPTACIJE hiš in stanovanj, urejanje dvorišč, fasade, ometi, izkopi, dimniki ..., LEARD, d.o.o., Pivka 11, Naklo, tel.: 041/583-163

20000755

BARVANJE napuščev, ograj in nadstreškov, barvanje fasad, glajenje in beljenje sten, dekorativni ometi in oleski, antiglivični premazi. Pavec Ivan, s. p., Podbrezje 179, Naklo, tel.: 031/392-909

20000861

FLORIJANI, d.o.o., C. na Brdo 53 a, Kranj izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tel.: 041/557-871

20000751

SANACIJE, obnove dimnikov z inox cevmi, povrtavanje, rušenje, pozidava, montažni dimniki, dimniške kape. Garancija 10 let. Aleš Avsenek, d. o. o., Kranjska 2, Radovljica, tel.: 041/229-246

19003399

SANACIJE, obnove dimnikov z inox cevmi, povrtavanje, rušenje, pozidava, montažni dimniki, dimniške kape. Garancija 10 let. Aleš Avsenek, d.o.o., Kranjska 2, Radovljica, tel.: 041/229-246

20000866

TESNENJE OKEN IN VRAT, uvožena tesnila, do 30 % prihranka pri ogrevanju. Prepiha in prahu ni več! Zmanjšan hrup, 10 let garancije. Samo Kališnik, s.p., Velika Lašna 45, Kamnik, tel.: 031/720-141

20000746

## RAZNO

### PRODAM

2 KONJSKA komata, lahko tudi za okras, tel.: 070/351-874

20000863

2 SODA, 300-litraska, in 600-litrsko cisterno, po ugodni ceni, tel.: 04/20-41-235, 064/112-914

20000876

EKONOM lonec, 6 in 8. lit., opekač kruha - toaster, termo steklenico 6 in 2 lit., rumov lonec, tel.: 041/858-149

20000823

KOSTANJEVE obdelane kole za ograjo in 500-kg tehniko na pomočno utež, tel.: 041/504-662

20000857

ŠIVALNI stroj in poganjalca, tel.: 031/734-103

20000899

ŽENSKO kolo, 21 prestav, novo zračno pištolo, glasbeni stolp Sony, tel.: 041/364-504

20000893

### IŠČEM

STARO odpadno železo, pralne stroje, pipe, akumulatorje, računalnike. Odvoz brezplačen, tel.: 070/385-956

20000799

**ZAHVALE, OSMRTNICE**

Žalost in hvaležnost lahko izrazite z objavo osmrtnice ali zahvale v različnih velikostih.

Naročila sprejemamo po faxu: 04/201 42 13 ali e-pošti: malioglas@g-glas.si

**Radio Triglav**<sup>®</sup>  
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trig Toneta Cularja 4, 4270 Jesenice

**Gorenjska 96 MHz**  
RADIO ZA RADOVEDNE

**Radio Sora**

Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3

RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

## GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 41

[www.gorenjskiglas.si](http://www.gorenjskiglas.si)

Nagrajenci križanke **GORENJSKEGA GLASA** z geslom: IGRE ZA VSO DRUŽINO, ki je bila objavljena v GORENJSKEM GLASU 7. aprila 2020, so: 1. nagrado - bon trgovine Baldrijan iz Kranja v vrednosti 20 EUR prejme: **Lučka Breznikar** iz Lesc; 2. in 3. nagrado: knjigo Melanda pa prejmeta **Matjaž Jamnik** iz Žirovnice in **Ljudmila Križnar** iz Škofje Loke.

Nagrajenci križanke **podjetja INES**, d. o. o., iz Škofje Loke z geslom: 30 LET TRADICIJE, ki je bila objavljena v GORENJSKEM GLASU 17. marca 2020, so: **Vanja Majcen** iz Medvod, **Janez Krt** iz Kranja in **Breda Mesec** iz Selc. Vsi trije prejmejo praktične nagrade. Nagrajencem čestitamo!

## ZAHVALA



Nepričakovano, mnogo prezgodaj nas je v 25. letu za vedno zapustil naš

## GREGOR KATRAŠNIK

z Jamnika

Hvaležni smo vsem sorodnikom, prijateljem, sodelavcem, vaščanom, sošolcem za izrečena sožalja, osebna, pisna in telefonska. Hvala pogrebni službi Navček, župniku Igorju Jerebu ter pevcem Klas. Ohranimo ga v lepem spominu.

Žalujoci vsi njegovi



V 77. letu se je poslovil naš dragi mož, oče in dedi

## TONE KAPUS

Od njega se bomo poslovili v ožjem družinskem krogu na pokopališču v Kamni Gorici.

Vsi njegovi  
Kamna Gorica, 24. aprila 2020

Vidimo tvoj obraz,  
slišimo tvoj glas,  
še korak nam je znan,  
ko se sprašujemo zaman,  
zakaj te več ni?



## V SPOMIN

## MIHA RAVNIKAR

21. 10. 1997-26. 4. 2015

V vsej nemi bolečini srce še ni dojelo, da te nebo je vzelo. Nasmešek tvoj v nas ne bo zbledel, tvoj obraz nam v spominu večno bo živel.

Vsi njegovi  
Križna Gora, 26. aprila 2020

Solza, žalost, bolečina  
te zbudila ni,  
a ostala je tišina,  
ki močno boli.  
(T. Pavček)



## ZAHVALA

V 78. letu nas je nepričakovano zapustil naš dragi mož, ati, stari ata, brat, tast, svak, stric in boter

## ANTON ROBLEK

iz Bašlja

V teh izrednih razmerah smo se od pokojnega poslovili v ožjem družinskem krogu. Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, sovaščanom, sodelavcem OŠ Koroška Bela in Sloga Kranj, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darovane mašne namene, cvetje in sveče. Hvala pogrebni službi Navček, gospodu župniku Pavlu Okolišu, pevcem in vsem, ki ste bili v teh težkih časih v mislih z nami. Ohranili ga bomo v lepem spominu.

Žalujoci vsi njegovi  
Bašelj, Povlje

Samo to še opravičim,  
samo to še postorim,  
potem se spočijem  
in umirim.  
(T. Kuntner)



## ZAHVALA

V 89. letu se je poslovil naš dragi mož, ata, stari ata, tast in stric

## SLAVKO STUDEN

po domače Vovkov s Cerkljanske Dobrave

V krogu domačih smo ga na zadnjo pot pospremili v torek, 21. aprila 2020, na pokopališču v Cerkljah. Iskrena zahvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darovane svete maše in sveče. Hvala g. župniku Jerneju Marenku za lepo opravljen pogreb in besede ob slovesu. Hvala pogrebni službi Pogrebni Dvorje, pevcem kvarteta Grm, trobentaču in osebju Klinike Golnik za zdravljenje v času njegove bolezni. Hvala vsem, ki ste ga spoštovali.

Žalujoci vsi njegovi



# »Sosedova« izkušnja s covidom April topel in suh

Danilo Lipar je doma iz Lahovč, kot podjetnik deluje tudi v Kranju. V njegov lokal Enka radi pridemo na kavo tudi glasovci, saj smo sosedje. Na našo željo je opisal svojo osebno izkušnjo z boleznijo covid-19. In ta je taka, da bi bolezen tudi dvomljivci morali vzeti resno. Zdaj bo lahko praznoval še en rojstni dan. Izjemno je hvaležen tudi zdravstvenemu osebju na Kliniki Golnik.

SUZANA P. KOVAČIČ

**Kranj** – Sedmega marca je Danilo Lipar z manjšo skupino odpotoval v Španijo na smučanje za teden dni. Okreval je sicer po operaciji žolčnih kamnov, a se je počutil dovolj močnega za pot in za šport. Medtem ko so bili na smučanju, so v Sloveniji razglasili epidemijo covid-19. Danilo je povedal, da na nobeni letališki kontroli ob vrnitvi domov (niti na Letališču dr. Jožeta Pučnika) zaradi izrednih razmer niso zaznali dodatnih ukrepov. So se pa člani te smučarske odprave samoiniciativno odločili doma za karanteno in s tem ravnali odgovorno do sebe in do drugih. Sam se je imel možnost umakniti na Krvavec. Po dveh dneh je ponoči dobil povišano telesno temperaturo. Ta je naslednje jutro izzvenela, odpravil se je v hrib, a po pol ure hoje omagal. S Krvavca se je v dolino kljub temu vrnil peš; ni sprejel ponujenega prevoza, saj je že pomislil na morebitno okužbo. Doma je bilo spet kratek čas v redu, potem pa je nepričakovano telesna temperatura močno narasla. Tako slabo se je počutil, da so poklicali reševalno vozilo.



Danilo Lipar pove, da gre zdaj vse korak za korakom. Gibati se mora, vztrajen je in zdaj lahko nekaj kilometrov po ravnem v enem dnevu že podvoji. / Foto: osebni arhiv

tega je bil šest dni v komi. Dihal je lahko le s podporo ventilatorja (respiratorja). Ne ob prvih simptomih bolezn

za težji potek te bolezn. To samo kaže, koliko različnih obrazov ima lahko nova virusna bolezen.

Danilo Lipar je v poznih petdesetih letih. Lahko bi rekli, da je za covidom-19 zbolel zdrav, saj prej ni imel pridruženih kroničnih bolezni. Razmišlja pa za nazaj, da je imel po operaciji žolčnih kamnov slabšo telesno odpornost in bi morebiti moral počivati dlje časa. Da se vse mogoče govori po vasi, da je bil srčni bolnik, da je imel prometno nesrečo v Španiji ... Zato ima sporočilo: »O bolnem človeku trositi laži ne gre.« Sta pa morala

žena in sin, kot veleva protokol, v karanteno, nista pa se okužila.

Ko je prišel iz bolnišnice, najprej niti po stopnicah v prvo nadstropje domače hiše ni zmogel. Na začetku je povsem izgubil okus; rad ima meso, ki ga še vedno slabše okuša,okusna mu je postala čežana, ki je prej sploh ni jedel. Se je pa okus že začel vračati ...

Pravi, da mu duša in telo še ne dovolita življenja, kot ga je imel. Izgubil je 16 kilogramov, kar je bila pri njem tudi edina dobra plat te bolezn. pove. Zadnjo kontrolo je imel na Golniku v sredo, vzeli so mu bris, ki je bil negativen. Danilo Lipar je pozval ljudi, naj nimajo predsodkov do ozdravljenih bolnikov. Njegova pot do popolnega okrevanja pljuč s pomočjo zdravljenja bo sicer trajala še nekaj časa, so napovedali zdravniki. Težka osebna izkušnja, ki bi se lahko končala tragično, ga je napeljala na pot drugačnega razmišljanja. Že prej je rad hodil v hribe in še bo hodil, le da ne bo več preizkušal svojih telesnih meja v smislu, da se bo kosal z drugimi. Vse gre zdaj korak za korakom. Gibati se mora, vztrajen je in zdaj lahko nekaj kilometrov po ravnem v enem dnevu že podvoji.

Še z enim pomembnim razlogom je pristal na članek. Njegova pohvala gre tako zdravstvenemu osebju na Kliniki Golnik kot drugje po Sloveniji. »Imam izkušnje še iz SB Jesenice in UKC Ljubljana – in nikjer ene slabše. Samo 'slišati' jih moram, da ti zares želijo pomagati, jim zaupati in sodelovati. Meni so svetovali še več gibanja in tega se držim.«

Kot kaže, bo letošnji april za okoli dve stopinji Celzija toplejši od dolgoletnega povprečja. Poleg tega je zelo skromen s padavinami.

ANA ŠUBIČ

**Kranj** – April, ki pregovorno velja za vremensko najbolj muhasti mesec, nam je doslej prinesel veliko sončnih in toplih dni, padavin pa zgolj za vzorec. Kot je pojasnil Gregor Vertačnik z Agencije RS za okolje, so temperature ta mesec zelo nihale, od izrazito podpovprečnih do izrazito nadpovprečnih, pa tudi razlike med jutri in popoldnevi so bile pogosto izredno velike – krajevno nad 20 stopinj Celzija. Kot kaže, bo letošnji april okoli dve stopinji toplejši od dolgoletnega povprečja. Najtopleje je bilo ta mesec v Dolenjah pri Ajdovščini, in sicer 10. aprila, ko se je ogrelo na 27,9 stopinje. V Kranju so 19. aprila izmerili 25,7 stopinje Celzija, na brniškem letališču 25 stopinj, dan pred tem pa je bilo v Bohinjski Češnjici 24,3 stopinje in v Ratečah 23 stopinj. »Vse navedene vrednosti so visoke za april, a daleč od rekordnih, saj smo v preteklosti ponekod aprila že izmerili več kot 30 stopinj Celzija,« je razložil Vertačnik.

Značilnost letošnjega aprila je tudi, da je bil doslej zelo skromen s padavinami. »V večjem delu zahodne Slovenije jih ni bilo niti pet milimetrov, v vzhodnem delu med deset in trideset milimetrov. Na Gorenjskem je bilo padavin med ena in dvajset milimetrov. Do konca meseca bo verjetno padlo še nekaj dežja, ne pričakujemo pa obilnega deževja. Še bolj suh kot letošnji je bil

april leta 2007, ko v večjem delu Slovenije ni bilo niti deset milimetrov dežja,« je pojasnil Vertačnik in dodal, da je še zlasti na Primorskem huda suša, saj tam že od 6. marca ni skoraj nič deževalo.

Povedal je tudi, da je bilo sončnega vremena v prvih treh aprilskih tednih več kot v običajnem celotnem aprilu, pred nami pa je še nekaj vsaj deloma sončnih dni. Med vremenskimi posebnostmi letošnjega aprila je navedel še mrz na začetku in sredini meseca, ki je povzročil pozebo.

Marca pa je bila v večjem delu Slovenije povprečna

**»Do konca meseca bo verjetno padlo še nekaj dežja, ne pričakujemo pa obilnega deževja.«**

temperatura zraka med 0,5 in 1,5 stopinje nad dolgoletnim povprečjem. »Zahodno od črte Slovenj Gradec–Ilirska Bistrica je bil marec nadpovprečno namočen, drugod podpovprečno,« je razložil Vertačnik. Večina padavin je sicer padla v prvih dneh marca, nato je marsikje sledila dolgotrajna suša. V večjem delu države je bilo sončnega vremena nekaj več kot običajno. Med vremenskimi ekstremi je omenil še močni ohladitvi ob koncu marca, ki sta povzročili pozebo, ter povečano onesnaženost zraka zaradi puščavskega prahu iznad Azije.

**Pravi, da mu duša in telo še ne dovolita življenja, kot ga je imel. Izgubil je 16 kilogramov, kar je bila pri njem tudi edina dobra plat te bolezn. pove. Zadnjo kontrolo je imel na Golniku v sredo, vzeli so mu bris, ki je bil negativen. Danilo Lipar je pozval ljudi, naj nimajo predsodkov do ozdravljenih bolnikov. Težka osebna izkušnja, ki bi se lahko končala tragično, pa ga je napeljala na pot drugačnega razmišljanja ...**

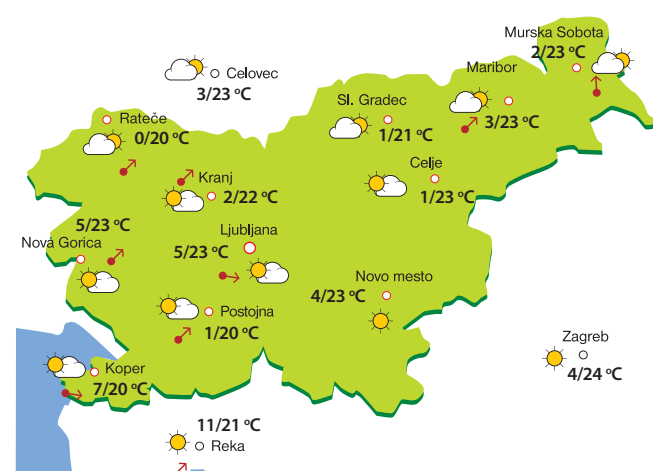
Hospitalizirali so ga na Kliniki Golnik. Tri tedne je bil na intenzivni negi, od

kasneje, ko se je zbudil, pa ni čutil oteženega dihanja, kar naj bi bilo sicer značilno

## vremenska napoved

Danes dopoldne bo jasno, popoldne pa se bo od severa približala koprenasta oblačnost. Ponekod bo pihal jugozahodnik. Jutri in v nedeljo bo delno jasno s spremenljivo oblačnostjo. Predvsem popoldne bodo nastajale krajevne plohe, ki bodo v nedeljo nekoliko pogostejše.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo



Električna polnilnica Tesna je donacija podjetja N-GEN.